Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVI., št. 206

Ljubljana, petek 6. septembra 1935

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Z mladim kraljem v svetlo bodočnost

Jugoslovenski narod praznuje danes prvič rojstni dan svojega mladega kralja, ki mu je Previdnost položila že na otroško glavo težko kraljevsko krono jugoslovenske države. V burni zgodovini jugoslovenskega naroda, tako bogati vseh mogočih srečnih in tragičnih trenutkov, menda še ni bilo praznika, ki bi bil podoben današnjemu. Iz tega spoznanja se je porodila v najširših slojih našega naroda spostana želja, da čim bolj slovesno praznuje ta dan. Ves svet naj vidi, da stoji jugoslovenski narod strnjen v jekleni falangi za svojim mladim kraljem, ki je kri njegove krvi ter simbol in poroštvo njegove velike in lepe bodočnosti.

Ko je klonil pod smrtnimi streli v Marseilleu Veliki kralj, je bila njegova zadnja misel posvečena narodu in domovini. Cilj in smoter svojega življenja, svoj najvišji ideal je izrazil v svojem zadnjem sporočilu: »Čuvajte Jugoslavijo!« Samo dve besedi, ki pa vsebujeta program in smernice za delo generacij našega naroda. Jugoslovenski narod je sprejel sporočilo in naročilo svojega Voditelja, ki je padel in izkrvavel na braniku jugoslovenske misli, za svojo življenjsko smernico.

In danes, ko se dvigajo milijoni jugoslovenskih rok v pozdrav Voditeljevemu sinu in dediču, mlademu kralju, odmeva od severa do juga, od zapada do vzhoda en sam klic jugoslovenskih src: »Čuvamo Jugoslavijo!«

Jugoslovenski narod obnavlja danes svojemu ljubljencu, svojemu mlademu kralju sveto prisego, ki jo je prisegel, ko je zvedel za katastrofo 9. oktobra: »Čuvamo Jugoslavijo in čuvali jo bomo, vedno in povsod, vztrajno in neomajno. Čuvali jo bomo za vsako ceno in za vsako žrtev, kakor nas je to s svojim življenjem in s svojim delom, s svojo mučeniško smrtjo naučil tvoj veliki oče. Njegovo dedščino ti bomo ohranili in po dolžnosti skrbnega gospodarja storili vse, da ti jo, ko pride tvoj čas, izročimo še lepšo, še močnejšo. V Marseilleu je utihnilo srce, ki je bilo za štirinajst milijonov jugoslovenskih src. Danes bije za tebe, naša nada in naša bodočnost, štirinajst milijonov jugoslovenskih src, prežetih ljubezni in zvestobe do svobodne domovine in do tebe, ki si nam njen predstavnik. Štirinajst milijonov jugoslovenskih državljanov — vsi smo tvoji zvesti skrbniki, odločeni storiti in žrtvovati vse, da svobodno in zedinjeno Jugoslavijo, dedščino tvojega deda in očeta, ohranimo in ojačimo tebi in s tem tudi sebi.«

Današnji dan ni običajen državni praznik. On je praznik naše trdne vere v veliko bodočnost jugoslovenskega naroda in jugoslovenske države, v bodočnost, vtelešeno v mladem kralju. Razum in življenski instinkt nas tesno vežeta na naš kraljevski dom, na dinastijo Karadjordjevićev. Dobro vemo, da brez Karadjordjevićev ne bi bilo svobodne in zedinjnje Jugoslavije, Dobro pa tudi vemo in čutimo, da bi brez Karadjordjevićev naša bodočnost bila temna in negotova. Ljubezen in zvestoba do dinastije ne izvirata zato le iz čuta hvaležnosti, marveč tudi iz zavesti nerazdružne povezanosti naše skupne usode. Z vso silo smo to zopet spoznali in občutili v lanskem oktobru, ko se je zdelo, da so se s smrtjo Velikega kralja zamajali temelji naše države. Zato se je ves naš narod še tesneje oklenil svojega kraljevskega doma, so se vsa srca odprla mlademu kralju. Zato današnji dan, dvanajsti rojstni dan kralja Petra II., ni državni praznik, marveč je v najlepšem pomenu narodni praznik. In zato je vse prebivalstvo prostrane Jugoslavije čutilo srčno potrebo, da ga obhaja čim bolj slovesno in da manifestira svojo privrženost kralju in kraljevskemu domu in s tem svojo vero in svojo voljo da bodi naša domovina srečna in mogočna.

Ko pa hite danes naše misli k mlademu kralju, ko ga obsipljejo najboljše želje, veljajo naše misli in želje tudi njej, ki mu je najboljša mati in vzorna vzgojiteljica, Nj. vel. kraljici Mariji. Nam vsem je dala svetel zgled požrtvovanja in dolžnosti, ko ob najstrašnejšem dnevu svojega življenja ni klonila, marveč kakor v naši epski pesmi majka Jugovićev brez oklevanja zavzela mesto, ki sta ga ji narekovala ljubezen in čut odgovornosti do domovine. V njenem ljubečem in skrbnem varstvu nam bo zrasel vladar, vreden naslednik svojega očeta, velik voditelj jugoslovenskega naroda.

Vzgoja mladega kralja

Peter Karadjordjević, sin kralja Aleksandra Uedinitelja in vnuk kralja Petra Osvoboditelja, praznuje danes svoj 12. rojstni dan kot najmlajši vladar na svetu in kot največji ljubljenec jugoslovenskega naroda. Lani osorej je bil srečen sin srečnega očeta, nekaj tednov pozneje pa mu je usoda po strašni tragediji naložila čast in poslanstvo najmlajšega vladarja. Med požrtvovalnim delom za srečo Jugoslavije in za svetovni mir je padel njegov oče kot mučenik in junak. Kralj Aleksander je bil v pravem pomenu besede simbol Jugoslavije, ustvarjene z neprecenljivimi žrtvami in z nezlomljivo močjo idealov.

V mislih na vse Jugoslovene

in na njihovo skupno svobodno in srečno domovino je preživel Viteški kralj Aleksander trpljenja in zmage med vojno, širjenju in zmagi jugoslovenske ideje pa je posvetil vse svoje življenje v miru. Postal in ostal je simbol Jugoslavije. To bo tudi njegov sin, ker je postal vladar v dneh svoje in narodove največje tuge, ki pa ne sme zatemniti pogleda na svete vzore in cilje. Zločinski streli, ki so prebili srce viteškega kralja Uedinitelja, so bili namenjeni njegovi tvorbi — naši dragi, z ogromnimi žrtvami zgrajeni Jugoslaviji. Njen tvorec — kralj junak — jih je prestregel z lastnimi prsi ?

Že zgodovina sama kaže vsem Jugoslovenom, kako dinastija Karadjordjevićev vedno v polni meri vrši nacionalni

voditeljski poklic

Rojstvo prvega sina je dalo državi daleč vidljiv element stabilnosti in sigurnosti ter poroštvo srečne bodočnosti. Vse kraljevičeve rojstne dneve je slavil ves narod kot svoj najljubkejši narodni praznik, spremljajoč z vsem veseljem in ljubeznijo kraljevičevo krepko, zdravo rast in njegov razvoj v čilost telesa in duha. Vsako leto na današnji dan pa smo lahko tudi vedro motrili napredek Jugoslavije in njeno vsesplošno zorenje. Ob rojstvu prestolonaslednika je bila notranja državotvorna sila našega naroda še šibka, po zaslugi kralja Uedinitelja pa je od leta do leta postajala močnejša. Za rast notranje in zunanje moči Jugoslavije je kralj Uedinitelj lani 9. oktobra prelil svojo srčno kri in, ko danes njegov prvorojeni sin praznuje svoj 12. rojstni dan kot naš vladar, se moramo vsi sinovi jugoslovenske zemlje pokloniti svetim idealom, ki so utelešeni v Karadjordjevićevi dinastiji, istočasno pa nas mora v največji meri prežeti zavest, da sta čisto rodoljubje in trdno delo najvažnejša pogoja naše bodočnosti.

Delu in rodoljubju

je v polni meri posvečeno življenje mladega vladarja. Pokojni oče je v početku šolanja določil kratko: Peter mora delati vse, kar delajo njegovi šolski tovariši. V ničemer se ne sme odvajati pri delu od ostale dece. Prvo je dolžnost, nato vse drugo. Brezmejna ljubezen do družine in naroda, ki je bila edina strast pokojnega kralja Aleksandra, je njegovemu prvorojencu tako močno vcepljena v dušo, da bo najsvetlejši zgled najboljše življenjske šole: kakšen mora biti in zakaj mora živeti. Nj. Vel. kralj Peter II. je letos z odličnim uspehom dovršil prvi razred gimnazije. Poleg duševnih vrlin pa kaže tudi veliko spretnost v telesnih vežbah. Trikrat na teden vežba po sokolsko z vrstniki istih let, ki so mu tudi šolski tovariši. Mnogo tudi jaše, poleti silno rad plava v morju ali v Blejskem jezeru, obenem pa se navdušuje za ribolov. Kako navdušeno se vežba v zimski prirodi, pa lahko opazujemo vsako leto, ko se vrača v belo gorenjsko prirodo. Vsa njegova vzgoja, ki ji daje najboljše smernice senator g. Jeremija Živanović, se vrši po najmodrejšem pravilu o zdravi duši v zdravem telesu. Preizkušene pedagoške metode pa seveda nadkriljuje vzgoja, ki mu jo daje njegova vzvišena mati z vsemi zgledi največjih srčnih vrednot.

Najskrbnejši in najidealnejši oče pa je svojega naslednika že v rani mladosti zvezal tudi s pokreti in ustanovami, ki so stebri naše bratske sloge in vzajemnosti. Pod pokroviteljstvom mladega vladarja so poleg Sokola mnoge važne organizacije. Pod njegovim imenom in zaščito se je n. pr. Jadranska straža tako razgibala po vsej državi, da lahko njen razvoj motrimo z največjim zadovoljstvom. Na čelu Sokola je Nj. Vel. kralj Peter II. že od začetka decembra 1929. Že v juniju naslednje leto je mladi starešina prisostvoval veličastnemu zletu v Beogradu, kjer se je manifestirala sila te naše viteške organizacije, ki poleg enotne telesne vzgoje jači tudi zavest edinstva v vsem našem mladem pokolenju.

Za vojsko, hrbtenico naše države, je z rojstnim dnem Nj. Vel. kralja Petra II. zvezan najsvetejši spomin na 6. septembra 1930, ko so z lavorom ovenčani polki shranili svoje stare zastave na Oplencu ob grobu kralja Petra Velikega Osvoboditelja, na njih mesto pa so stopili novi prapori, ki pri vseh polkih naše vojske dalje čuvajo viteško tradicijo.

Za Zagreb in Ljubljano

pa je današnji datum združen s spominom na dve veličastni narodni manifestaciji. 6. septembra 1931 je naš mlada vladar prvič obiskal Zagreb. Nepopisno je bilo navdušenje in nešteti ljubki prizori so dokazali iskreno ljubezen naroda do kraljeve rodbine in do njenega dičnega potomca. V Ljubljani pa smo isti dan odkrili spomenik hvaležnosti kralju Petru I. Osvoboditelju.

Skrhan telesno, a čil in radosten v svoji duši je kralj Peter Osvoboditelj zapustil življenje in vstopil v zgodovino osvobojenega naroda, sinu pa izročil veliko oporoko, naj dovrši zgradbo svobode in usposobi Jugoslovene za naloge, ki jih čakajo v tekmi svobodnih in naprednih narodov. Kralj Aleksander je v polni meri razumel svojo zgodovinsko poslanstvo. Častno ime Uedinitelja globoko označuje smisel njegovega dela za narod, jedro njegovih nevenljivih zaslug in bistvo njegovega zgodovinskega poslanstva. Kot vitez in junak je padel v službi domovine. Oče in stari oče pa nista mrtva v svojih delih. Njuno zgodovinsko delo in njuni ideali nadaljujejo življenje v mladem kralju Petru II., ki je dobil od svojih vzvišenih roditeljev in svojih prednikov najboljšo podlago, da se bo lahko iz največjega ljubljenca jugoslovenskega naroda razvil tudi v najboljšega Graditelja srečne bodočnosti jugoslovenskega naroda in jugoslovenske države. Z vso ljubeznijo in zaupanjem združene najiskrenejše želje vsega naroda ga spremljajo na tej poti.

Odmev topov pred 12 leti

Ko so pred 12 leti začeli pokati po trdnjavah in gradovih naših mest topovi, je bila jugoslovenska javnost nekoliko presenečena, saj se je veseli dogodek v kraljevski družini obetal šele za poznejši čas. A ko so ljudje šteli in poslušali, so srca začela utripati glasneje. Ena in dvajset... Dva in dvajset... Kakor da je pok pretrgal mučno tišino pričakovanja.

»Kaj pa je? Čemu pa streljajo? je vprašal zamudnik z dvorišča, ki se ni zanimal za slavnostne zadeve.

»Princa imamo«, je odgovoril ženski glas z okna in stara ženica si je z robcem brisala od radosti razžareli obraz.

Da, imamo! Ne: imajo, ali pa: na dvoru imajo, ali: v Beogradu imajo. Imamo!

To je bila beseda. Mi imamo.

In pokalo je dalje na gradu, ljudje po ulicah pa so pospešili korake. Da, imamo! Kdo? Mi!... Ne kraljeva družina. Mi smo tista družina! Princ je naš, last Jugoslavije. Prestolnaslednik!

To je treba prav razumeti. Pred vojno je bila srbska kraljevska rodbina pri nas le malo znana. Večinoma smo jo poznali iz tujega, nemškega časopisja, ki se je zelo trudilo, da bi poniževalo in sramotilo slovanske dinastije, kakor da so samo Nemci vredni, da vladajo. In mi smo le preradi vse verjeli, kar smo čitali o kakem slovanskem dvoru. Razmere na kraljevskem dvoru v Srbiji pred letom 1903 so še poslabšale ugled srbske krone in države.

Z nastopom kralja Petra na prestol je nastal popoln preokret. Res so skušali tuji listi omalovaževati novega vladarja Srbije, ki je po svojih zaslugah in bojih za svobodo srbskega naroda prišel na prestol svojih dedov, a mladina je s spoštovanjem sklonila glavo pred častitljivim kraljem — junakom, ki je prihajal iz tujine kot izgnanec, da uresniči najvišje sanje naroda, dozorelega po tolikih težkih letih, za veliko poslanstvo. Ne le srbska, vsa jugoslovenska mladina se je ob kronanju zbrala ob njegovem prestolu, saj ga je že na poti v domovino skozi Dunaj pozdravljala: Živel jugoslovenski kralj! Balkanska vojna je dvignila ime kralja Petra v vsem jugoslovenskem svetu. A priznajmo: s polno ljubeznijo so se ga oklenili le oni, ki so v vsej globokosti pojmovali njegov prihod. Ti so šli zanj skozi ogenj in vihar, trpeli in umirali po ječah, vislicah in bojiščih za njegove ideale. Njegovo ime je pomenilo milijonom: boj, svoboda, uedinjenje!.. Vojna je zastrla njegov vznešeni obraz in ko so se zmagoslavne čete vračale v Beograd, je ostal kralj izven domovine, bolan, onemogel. Ko je leta 1921 zatisnil svoje trudne oči, je odhajal kakor vojni kralj iz komaj osvobojene svoje Jugoslavije.

Dasi po srcu in duši ves Jugosloven, je bil to še pred vsem srbski kralj in le prvi zvesti so čutili, kako je bil naš. Množica pri nas mu je ostala še tuja, ker so ga še preveč zagrinjali vojni spomini. Regent Aleksander nam je bil že bliže. Že to, da je leta 1923 prišel med nas v Slovenijo in bil od l. 1918, odkar je sprejel deputacijo 1. decembra, predstavitelj nove države Jugoslavije, ga je približalo širšim vrstam, ki so zdaj že lažje razumele delo osvobojenja. In vendar: ko je l. 1920 prišel k nam, je bil kakor bajni princ iz daljne dežele. Tako se je zdelo ljudem. Kajti vse to je bilo množicam še tuje, daljno: Beograd, Srbija, Balkan.... Ali hitro se je čut ljubezni za novo vladarsko hišo uživljal v množice. Najprej v mladini. Treba je bilo uničiti spomine preteklosti — šele potem je bilo mogoče spoznati, kaj nam pomeni narodni kraljevski dvor. Svatba v Beogradu je zelo približala vladarja narodu. Bilo je vseobče zanimanje za njo, vse je želelo sreče. Nešteti dokazi so pričali, da se je narod približal prestolu.

Veder duh v zdravem telesu!

»Potomci bodo popolnoma naši« je čutila množica, ki je vedna samosvoja, sebična. Odtod navdušenje, ko so dne 6. septembra 1923 začeli pokati topovi. Odtod tisti glas iz ljudstva:

»Princa imamo!«

Odtod tudi vse, kar se je pozneje godilo. Ono veliko zanimanje za princa. Ona ljubezen in vdanost, ki jo čuti ljudska duša. Navdušenje mladine za »Petrčka«. Da, Petrček je bil ves naš. To je bil veliki pomen 6. septembra. Tudi kralj Aleksander je bi še vojni vladar. Vojna ga je prinesla. Zdaj so pokali topovi dalje kakor daljni odmev vojnih let, prinašali so princa miru. Našega princa. Tako so ga sprejele množice. Rodil se je sredi med nami in rastel z mlado Jugoslavijo. Zato je tako vzrasel z njo in z nami. Po nemirnih letih je on bil trden temelj mirnega bodočega življenja. Naš princ — bodoči kralj.

To je bil odmev slavnostnih topov.

V osvežujoči vodi Blejskega jezera

Manifestacije v prestolnici

Beograd, 5. septembra. p. Že nocoj se je pričela v prestolnici svečana proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Vse mesto je v zastavah, okna pa okrašena z zastavicami. Zvečer je bilo mesto iluminirano z žarnicami v barvah naše narodne trobojnice. Pred magistratom, na Kalimegdanu, v Kneza Mihajla ulici in po vseh glavnih cestah, ki vodijo proti »Slaviji« so postavljene tribune, najlepše pa je okrašen del mesta okrog »Moskve«. Tam so preko ceste napeljani venci žarnic, prav pred »Moskvo« pa je iz žarnic sestavljena inicialka imena našega vladarja.

Vse trgovine so zvečer zaprli že nekoliko prej kakor običajno. Po ulicah je valovila velika množica ljudstva, na vseh koncih in krajih so se čuli strumni koraki Sokolov in drugih nacionalnih organizacij, ki so odhajale z godbami na čelu na zbirališče. Že kmalu po 18 so pričele množice v ločenih povorkah korakati proti Kalimegdanu, kjer se je okoli 20 zbralo okrog 20.000 manifestantov. S posebne tribune jih je nagovoril beograjski župan Vlada Ilić, ki mu je narod ob besedah vdanosti našemu mlademu kralju burno pritrjeval. Nato se je formirala velika povorka z baklami, godbami in zastavami, ki je krenila po glavnih ulicah. Baklada je šla skozi izredno gost špalir velikih množic, ki so neprestano manifestirale za kralja in državo. Manifestacije so trajale vse do 22, ko so se ljudje pričeli polagoma razhajati.

Večerna baklada v Ljubljani

Ogromna udeležba vseh slojev prebivalstva

Ljubljana, 5. septembra.

Na veličasten, a ob enem prisrčen način je Ljubljana v svojem in imenu vseh Slovencev nocoj otvorila svečanosti ob kraljevem rojstnem dnevu. Vse mesto je v zastavah, zlasti v centru mesta so s svečami in lampijončki razsvetljena tudi skora vsa okna. Po ulicah valovijo desettisoči ljudi.

Višek nocojšnje proslave je bila baklada narodnih društev. Mnogi tisoči njihovih članov so se zbrali na Kongresnem trgu odkoder so krenili mimo bajno razsvetljenega spomenika Ilirije, po Rimski, Bleiweisovi in Aleksandrovi cesti pred magistrat. Množica, ki se je razvrstila v impozantno povorko, je bila verna slika ljubljanskega prebivalstva. Bili so v njej zastopniki vseh slojev in vseh generacij, od visokega uradnika do skromnega delavca, od starčka do mladega fanta. Med sviranjem šestih godb se je pomikal sprevod, na obeh straneh flankiran po gorečih bakljah, skozi nepretrgani špalir, ki so ga tvorili desettisoči ljubljanskega prebivalstva, med neprestanim vzklikanjem kralju, kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

Pred razkošno razsvetljenim in bogato okrašenim magistratom se je sprevod strnil. Množico, ki je napolnila ves prostrani trg, je nagovoril župan dr. Ravnihar. Rekel je med drugim:

Ta veličastna manifestacija, od nikogar naročena, narekovana zgolj od svobode ljudske volje, je spontan zraz globoke vdanosti našega meščanstva naši vladarski hiši in našemu mlademu kralju. Naš kraljevski dom je — to razume in občuti prav vsak pripadnik našega naroda — temelj naši državni skupnosti, je tista močna vez, ki veže z ena ko ljubeznijo vse predele naše prostrane države. Naš kraljevski dom je simbol našega državnega in narodnega edinstva ter zato predmet našega globokega spoštovanja, zaupanja in zvestobe. Ta zvestoba, ki jo izpoveduje ves naš narod od Triglava pa dol do Kajmakčalana, od obale sinjega Jadrana pa do mogočnega Dunava, je najzanesljivejše jamstvo za rast in napredek, a moč in veličino Jugoslavije. S to zvestobo v srcu lahko mirno, z zaupanjem in optimizmo mgledamo v lepšo in boljšo bodočnost naše domovine.

Ob praznovanju prvega rojstnega dne našega mladega kralja nam srca prekipevajo čustev do njegove nežne starosti. Po tragičnem 9. oktobru je bil iznenada iztrgan iz detinske brezskrbnosti, da prevzame najodgovornejše mesto v naši mladi državi. Ob roki svoje kraljevske matere bo vzrasel v moža, vrednega svojega nesmrtnega očeta.

Mladi kralj je naš up, naša nada, da nam vodi Jugoslavijo do tistega cilja, kakor si ga je bil v svoji široki državniški koncepciji zasnoval njegov pokojni oče. Dolžnost nas vseh je, da mu gladimo pot do tega cilja, zakaj mi vsi smo dediči v poslednjem smrtnem izidu izrečene oporoke: »Čuvajte Jugoslavijo!«

Zavest te dolžnosti mora biti in je živa v naših srcih. Saj je prav ta živa zavest nocoj razgibala naše množice vseh slojev brez razlike stanu in političnega prepričanja, da kipi kakor svečana prisega in kakor pobožna molitev k nebu.

Prisega, da hočemo živeti v slogi in miru, da hočemo s pošteno in možato voljo v medsebojnem sporazumu v medsebojnem spoštovanju in sporazumevanju, urediti svo je notranje zadeve tako, da zberemo vse naše telesne in duševne konstruktivne sile, da se oproste vse druge navlake in pripravijo na delo za povzdigo našega kulturnega, gospodarskega in socialnega življenja, da zgradimo na ta način svojemu kralju dom, ki bo nanj ponosno gledal vsak državljan, s spoštovanjem pa ves zunanji svet.

S to prisego in z molitvijo, da bi prisega postala resnica, naj se glasi naš pozdrav: Živel kralj Peter II., živela kraljica Marija! Živel ves naš kraljevski dom!«

Iz tisoč in tisoč grl je prišel odziv na zaključne županove besede. Godba »Sloge« je zaigrala našo himno, združeni zbori Hubadove župe in Pevske zveze pa so zapeli »Buči morje« in »Hej Slovani«. Kljub dežju, ki je začel padati iz gostih jesenskih oblakov, je množica vztrajala in se polagoma razšla šele po končani svečanosti.

Maribor svojemu mlademu kralju

Maribor, 5. septembra.

Maribor je danes dokazal svoja toplo domoljubno srce. V nocojšnji sprevod se se uvrstili tisoči zavednih Mariborčanov, ki so navdušeno vzklikali mlademu kralju. Sprevod se je pomikal po Maistrovi, Kopitarjevi, Aleksandrovi, Slovenski in Gosposki ulici na Glavni trg, kjer se je vsa ta impozantna množica zgrnila pred okusno okrašenim rotovžem.

Na rotovškem stolpu so žarele v električnih žarnicah inicialke P. II. Še pred prihodom povorke se je zbrala na glavnem trgu množica, ki je čakala prihoda povorke.

Na čelu sprevoda so bili Sokoli konjeniki, sledila je vojaška godba, nato četniški zbor, predstavniki uradov in razna zastopstva, Sokoli v častnem številu, gasilci, godba »Danice«, akademiki, godba poštarjev, šolska mladina, železničarska godba, razna društva, mariborska pevska društva, ženska društva, godba »Drave«, naši vrli železničarji, godba tekstilnih delavcev, ki ji je sledila nepregledna množica ostalega občinstva.

Po prihodu na Glavni trg in razvrstitvi vseh skupin je zadonela fanfara. Mariborska pevska društva, organizirana v Ipavčevi župi, so pod vodstvom svojega zborovodje učinkovito in skladno odpela najprej Jenkovo »Molitev«, potem pa užigajočo »Iz bratskog zagrljaja«. Ponovno je zadonela fanfara, nakar je spregovoril z rotovškega balkona krasne domoljubne besede mestni predsednik **dr. Franjo Lipold.** Pozival je večtisočglavo množico, da vztraja v neporušljivi ljubezni do našega kralja Petra II., ki mu Maribor ob rojstnem dnevu poklanja najgloblje izraze zvestobe in vdanosti.

V prekipevajočem vzklikanju, ki je sledilo zanosnemu govoru mestnega župana dr. Lipolda, se je večtisočglava množica pričela razhajati.

Bakljada v Celju

Celje ,5. septembra.

Tudi Celje je priredilo nocoj veliko baklado. Vse hiše so v zastavah, mnoge okrašene s slikami in kipi mladega kralja. Zvečer so okna stanovanj zažarela v mnogoštevilnih lučkah. Posebno razkošno je bilo razsvetljeno pročelje magistrata. Ob 19.30 je zažarel na Starem gradu velik kres in ob pokanju topičev je krenil z Glazije dolg sprevod med viharnim vzklikanjem po ulicah, kjer so tvorile množice gost špalir. Župan dr. Goričan je z balkona magistrata nagovoril množico po mikrofonu. Njegovemu vzkliku se je pridružila množica, godba pa je zaigrala državno himno. Nato je množica odpela še pesem »Hej Slovani«. Ob pokanju topičev, šviganju raket ter navdušenem vzklikanju se je množica polagoma razšla.

Zahvala predsednika dr. Stojadinovića

Pariz, 5. septembra. AA. Zaključu joč svoj uradni obisk v Franciji je predsednik jugoslovenske vlade dr. Milan Stojadinović odpotoval

Pariz, 5. septembra. AA. Predsedniku francoske republike g. Albertu Lebrunu je predsednik jugoslovenske vlade g. dr. Milan Stojadinović poslal pred svojim odhodom iz Francije tole brzojavko: »V hipu ko zapuščam Francijo, smatram za svojo najdražjo dolžnost, da vam izrazim, gospod predsednik svojo najiskrenejšo zahvalo za simpatijo in topli sprejem, ki ste ga mi izvolili izkazati in ki bo zelo živahno odjeknil in bo cenjen v moji domovini, prijateljici in zaveznici Francije.«

Predsedniku francoske vlade g. Lavalu je dr. Stojadinović brzojavil: »Ko zapuščam francosko zemljo, mi je do tega, gospod predsednik, da vam ponovim svojo najtoplejšo zahvalo za prijateljski sprejem, ki ste mi ga izkazali tekom mojega obiska v Parizu. Z razgovorov, ki sem jih imel z vašo ekscelenco in vašimi odličnimi sotrudniki in ki so bili kar moči iskreni in prisrčni, odnašam prepričanje, da bodo prijateljski in zavezniški stiki med obema državama še pospešili naše skupne napore za ohranitev miru in za blagostanje obeh narodov.«

Leningrad, 5. septembra. g. Danes je tukaj nastopila reprezentanca Prage proti reprezentanci Leningrada. Tekmi je prisostvovalo nad 40.000 gledalcev. Igra je končala neodločeno 2 : 2 (1 : 0).

Slovenski vladni poslanci o dobavah premoga

Resolucija slovenskih poslancev, članov kluba skupščinske večine — Zahteva po reviziji razdelitve

Beograd, 5. septembra. p. V prostorih finančnega odbora Narodne skupščine so se danes dopoldne sestali slovenski narodni poslanci, ki pripadajo klubu skupščinske večine. Sestanek je sklical nar. posl. dr. Ivan Lovrenčič, udeležili pa so se ga poslanci dr. Režek, Brenčič, inž. Zupančič, dr. Klar, dr. Vesel, Doberšek, Mravlje, Koman, dr. Šemrov, Plesković, Kersnik, dr. Jančič, Hočevar, Janžekovič in Gornjak. Navzoč je bil tudi senator dr. Marušič.

Na konferenci so razpravljali o dobavah premoga državnim železnicam. Sprejeta je bila resolucija, ki med drugim pravi:

»Slovenski poslanci, člani kluba skupščinske večine, solidarno protestiramo proti zapostavljanju premogovne industrije v dravski banovini, ki se je izvršilo s sklepom ministrskega sveta z dne 29. julija t. l. kljub temu, da smo pravočasno ugovarjali in opozarjali na dalekosežne stvarne posledice za celokupni gospodarski in socialni položaj v Sloveniji. Zahtevamo, da se izvede revizija dobav premoga državi, enako za vse rudnike v državi, ne pa na škodo premogovnikov v Sloveniji, kar se dogaja že vsa zadnja leta. Kot podlaga naj služi procentualno razmerje dobav iz leta 1929/30. Poudarjamo zlasti, da so rudniki v Sloveniji prav tako enakovredni in v vsakem pogledu enakopravni v državni gospodarski celoti kakor rudniki ostalih banovin. Trdno pričakujemo, da bo kraljevska vlada vpoštevala te naše zahteve glede revizije, ker bi v nasprotnem primeru morali spremeniti svoje dosedanje zadržanje napram vladi.«

Delegacija poslancev je nato odšla z resolucijo k ministrom dr. Koroščcu, dr. Spahu, dr. Kreku in dr. Jankoviću ter jim izročila resolucijo. Ministri so jim izjavili, da se bodo zavzeli za stvar, ki jim je dobro znana, in da se bo še ta mesec izvršila nova razdelitev premogovnih dobav.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Nad 700 žrtev orkana

Strahotna razdejanja na polotoku Floridi — Cele pokrajine v razvalinah

Newyork, 5. septembra. n. Razdejanje, katero je povzročil katastrofalni orkan na polotoku Floridi, je nepopisno. Listi prinašajo naravnost strašne podrobnosti. Povsod je videti same razvaline, na mnogih krajih so naselbine pod vodo, vsak promet je nemogoč. Vihar je podrl cele skupine hiš in posamezne dele nosil po zraku. Železniške proge so razdrte v razdalji več milj. Na Keyskih otokih je neznana usoda več tisoč ljudi. Na otoku Moradi je ostalo samo 25 ljudi živih. Na stotine trupel leži po cestah. Bolnice v Miamiju so prenapolnjene z ranjenci. Mnogi so si rešili življenje samo s tem, ker so se v viharju oprijeli dreves.

Po dosedanjih poročilih je v orkanu zgubilo življenje nad 700 ljudi, več tisoč pa je ranjenih. Nad opustošenimi pokrajinami neprestano križarijo letala.

Škoda je neprecenljiva. Samo mesto Tampa ima škode nad milijon dolarjev. Mesto Petersbourg je razmeroma malo trpelo, tem bolj pa zato kopališče Sarasota.

Ladje, ki so prihitele na pomoč ponesrečenemu parniku »Dixiju«, so do snoči rešile 105 potnikov in 54 mornarjev. Ponoči so morali reševanje zaradi viharja prekiniti. Na parniku je še 280 ljudi.

Zakaj zahteva Italija izključitev Abesinije iz DN

Italija dolži Abesinijo kršitve mednarodnih pogodb in pakta Društva narodov, zaradi česar ji tudi odreka pravico do njegove zaščite

Ženeva, 5. septembra. d. Spomenica, ki jo je predložila italijanska vlada svetu Društva narodov in v kateri obtožuje Abesinijo, pravi med drugim, da so v zadnjih 50 letih oteževala odnošaje med Italijo in Abesinijo naslednja štiri dejstva:

1. Abesinska vlada se je izogibala določitvi končnoveljavne meje med lastnim ozemljem in italijanskimi kolonijami ter je imela na nedopusten način zasedeno italijansko ozemlje.

2. Imuniteta diplomatskih in konzularnih zastopnikov Italije v Abesiniji se je neprestano omejevala.

3. Življenje in imetje italijanskih državljanov v Abesiniji je bilo vedno ogrožano, njihov gospodarski razvoj pa oviran.

4. Dogajala so se nasilja nad življenjem in imetjem italijanskih državljanov na lastnih italijanskih tleh.

Ta štiri dejstva dokazujejo, da je Abesinija odkrito in namenoma kršila pogodbene obveznosti proti Italiji.

V drugem delu spomenice očita italijanska vlada Abesiniji, da ni izpolnjevala svojih obveznosti proti Društvu narodov in da je že njena politična struktura v nasprotju s civilizirano državo. V Abesiniji še vedno obstoja suženjstvo za kar so priče tudi mnogoštevilni angleški politiki in pisatelji.

Italijanska vlada prihaja zato do naslednjega zaključka: Svet Društva narodov ne more presoditi pravilno z vseh vidikov odnošajev med Italijo in Abesinijo, če si ne ustvari slike splošnega položaja v Abesiniji in njenega stališča kot članice Društva narodov. Na drugi strani je bila Italija v največji meri direktno prizadete v svojih pravicah in interesih, ker Abesinija ni izpolnjevala prevzetih obveznosti.

Noben član Društva narodov se ne more sklicevati na pravice, ki jih daje pakt Društva narodov, če ne izpolnjuje lastnih obveznosti. Na drugi strani bi bilo v naprotju s pravičnostjo zahtevati, naj bi člani Društva narodov izpolnjevali obveznosti pakta proti članu, ki se je s kršitvijo prevzetih obveznosti postavil sam izven pakta. Abesinija je bila sprejeta v Društvo narodov v dobri veri, da želi mednarodnega sodelovanja, toda Abesinija je ponovno dokazala, da nima potrebnih lastnosti za članstvo v Društvu narodov. Društvo narodov bi grešilo proti lastnim nalogam, če ne bi sprejelo na znanje, da je Abesinija kršila vse z Italijo sklenjene pogodbe. Abesinija predstavlja za Italijo stalno nevarnost, ker ogroža njene vzhodnoafriške kolonije. Ta nevarnost je bila povečana, ker se je abesinska vlada posluževala prijateljske pogodbe, sklenjene l. 1928 z Italijo, da se je nadalje oboroževala baš proti Italiji. Abesinija se je torej s svojim zadržanjem očitno postavila izven pakta Društva narodov ter se pokazala nevredno zaupanja, ki ji je bilo izkazano ob sprejetju v Društvo narodov. Če se torej Italija upira proti takim razmeram, brani samo svojo lastno nedotakljivost, ugled in čast, obenem pa tudi ugled in dobro ime Društva narodov.

Avdience pri kraljevih namestnikih

Beograd, 5. septembra. p. Kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović sta sprejela danes opoldne predsednika senata dr. Ljubomira Tomašića in ministra brez portfelja dr. Šefkijo Behmena.

Gospodarske zbornice o kmečki zaščiti

Konferenca trgovsko industrijskih in skupnih zbornic, ki se je v sredo pričela pod predsedstvom g. Ivana Jelačina v ljubljanski zbornici, se je danes nadaljevala. Dopoldne so zasedali posamezni odbori, ki so bili izvoljeni, da pripravijo sklepe o posameznih vprašanjih dnevnega reda in resolucije. Tudi popoldne se je nadaljevalo delo odborov, nakar se je ob 5. popoldne sestal plenum konference. Na tej popoldanski seji plenuma so nadalje razpravljali o volitvah za delavsko zavarovanje in o načrtu zakona o pooblaščenih inženjerjih. Načeli so tudi debato o spremembi zakona o industrijski svojini ter o načrtu uvodnega zakona k trgovinskemu zakoniku. Ker pa sta zadnji dve vprašanji zelo obsežni, se bo o njih razpravljalo na posebnih konferencah in sicer o prvem vprašanju v Zagrebu in o drugem vprašanju v Beogradu. Konferenca je glede vprašanja zaščite kmeta sprejela obsežno

resolucijo

ki pravi med drugim naslednje:

Po izvršenih popisih je ugotovljeno, da je le 32% vseh kmečkih gospodarstev v naši državi zadolženo in torej za $^{2}/_{3}$ kmečkih gospodarstev ne pride v poštev. Pri tem konferenca poudarja, da je po statistikah 10% kmečkega stanu sploh brez lastne zemlje, 70% pa ima posestva le do največ 1.5 ha, katerih kreditna sposobnost je docela neznatna. Iz tega sledi, da problem kmečkih dolgov ne obstoja kot splošno vprašanje našega kmetijstva in bi morali biti moratorni ukrepi, ki so bili izdani leta 1932. le začasnega značaja. Njihovo podaljšanje ima škodljive posledice za vse naše gospodarstvo. Skupina vprašanj, ki je neločljivo povezana z vprašanjem kmečkih dolgov, je usodne važnosti za pretežni del našega denarništva. Ni mogoče misliti na resno sanacijo našega denarništva brez istočasne pravilne rešitve vprašanja kmečkih dolgov. Situacija v katero je prišlo trgovstvo in obrtništvo zaradi dosedanjega načina reševanja kmečkih dolgov je nevzdržna in je imela za posledico likvidacijo tisočev podjetij in obratov, katerih lastniki niso mogli od kmetov izterjati niti obresti, dočim so morali sami poravnati svoje obveznosti nasproti upnikom, zlasti denarnim zavodom. Po zadnji uredbi so bili ti gospodarstveniki po vrhu še tretirani na način, ki je bil prvotno zamišljen le za oderuhe in jim je bila obrestna mera maksimirana na 1% letno.

Naši gospodarski krogi so z zadovoljstvom sprejeli na znanje, da bo v bodoči uredbi vprašanje kmečkih dolgov rešeno definitivno na osnovi individualne zaščite kmeta. Konferenca je mnenja, da bi bilo treba pri reševanju tega problema upoštevati naslednja načela.

Od zaščite naj bodo izključeni oni, ki so le na videz kmetje. Zaščita naj se prizna kmetom, ki sami s člani rodbine obdelujejo zemljo. Izjeme od tega načela naj bodo dopuščene le, kjer je kmet primoran zaradi majhne družine ali bolezni s tujimi ljudmi obdelovati zemljo. Zaščito naj uživajo le oni kmetje, ki nimajo več nego 50 ha plodne zemlje. Zaščito pred eksekucijo naj ima kmet le za one zgradbe, ki jih ne daje v zakup in ki služijo njemu za stanovanje ali za gospodarske potrebe. Ostala kmetova imovina, ki ne spada v okvir kmetskega gospodarstva, naj ne bo zaščitena.

Dolgove je treba diferencirati v tri kategorije: 1) v dolgove, ki ne morejo priti pod zaščito zaradi nesorazmerno nizke vsote v primeri z imovino dolžnika; 2) v dolgove, ki se glede na njihovo višino v primeri z dohodkom lahko plačajo, toda ne naenkrat temveč v obrokih in 3) v dolgove, ki so v primeri z dohodki dolžnika tako veliki, da je nemogoče odplačilo brez okrnitve imovine in nevarnosti za eksistenco dolžnika. Glede prve kategorije je treba postaviti načelo, da ne spadajo pod zaščito dolgovi, ki ne dosežejo polovice čistega katastrskega dohodka enega leta. Šele dolgovi druge kategorije naj uživajo zaščito, in sicer dolgovi do dvakratnega čistega katastrskega dohodka pet let, do petkratnega čistega katastrskega dohodka 10 let in do osemkratnega čistega katastrskega dohodka 12 let. Dolgove tretje kategorije, kamor spadajo dolgovi, katerih višina presega osemkratni katastrski čisti dohodek, je treba urediti s posebnim postopkom, ker moramo smatrati, da so taki kmetovalci prezadolženi. Za take primere je treba predvideti izvenkonkurzno poravnavo na ta način, da se pusti prezadolženemu kmetu eksistenčni minimum plodne zemlje dveh hektarjev, ostanek pa se vnovči. Glede dolgov, ki izvirajo iz nakupa premičnega in nepremičnega posestva je treba določiti, da upnik lahko zahteva povračilo posestva.

Oblastvo pristojno za ugotavljanje kmečke zaščite, naj bo sodišče, pri čemer pa je treba skrbeti za čim hitrejši postopek. Pri sreskih sodiščih naj se ustanovijo posebni senati z enim aktivnim in enim upokojenim sodnikom ter dvema prisednikoma, od katerih naj enega postavi pristojna trgovinsko-industrijska zbornica, drugega pa občinski svet one občine, ki ji pripada dolžnik. Glede upnikov je treba postaviti načelo, da naj zaščita enako velja za kmetove dolgove pri državnih in privilegiranih državnih zavodih, izvzeti pa je treba od zaščite dolgove pri trgovcih in obrtnikih za kupljeno blago ali za storjene usluge.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: prehodno zboljšanje.

✝

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je danes ob pol 6. uri popoldne ostavila za vedno naša dobra mati, gospa

Kunigunda Fregl, roj. Sagadin,

posestnica v Framu.

Pogreb nepozabne se bo vršil v soboto, dne 7. septembra t. l. ob 3. uri popoldne na pokopališče v Framu.

V Framu, dne 5. septembra 1935.

Liza, poroč. Horvat, Jožefa Marija, poročena Sernc, Josipina, poročena Cerar, Karel, otroci, ter vsi vnuki in vnukinje

Za pomorsko silo Jugoslavije!

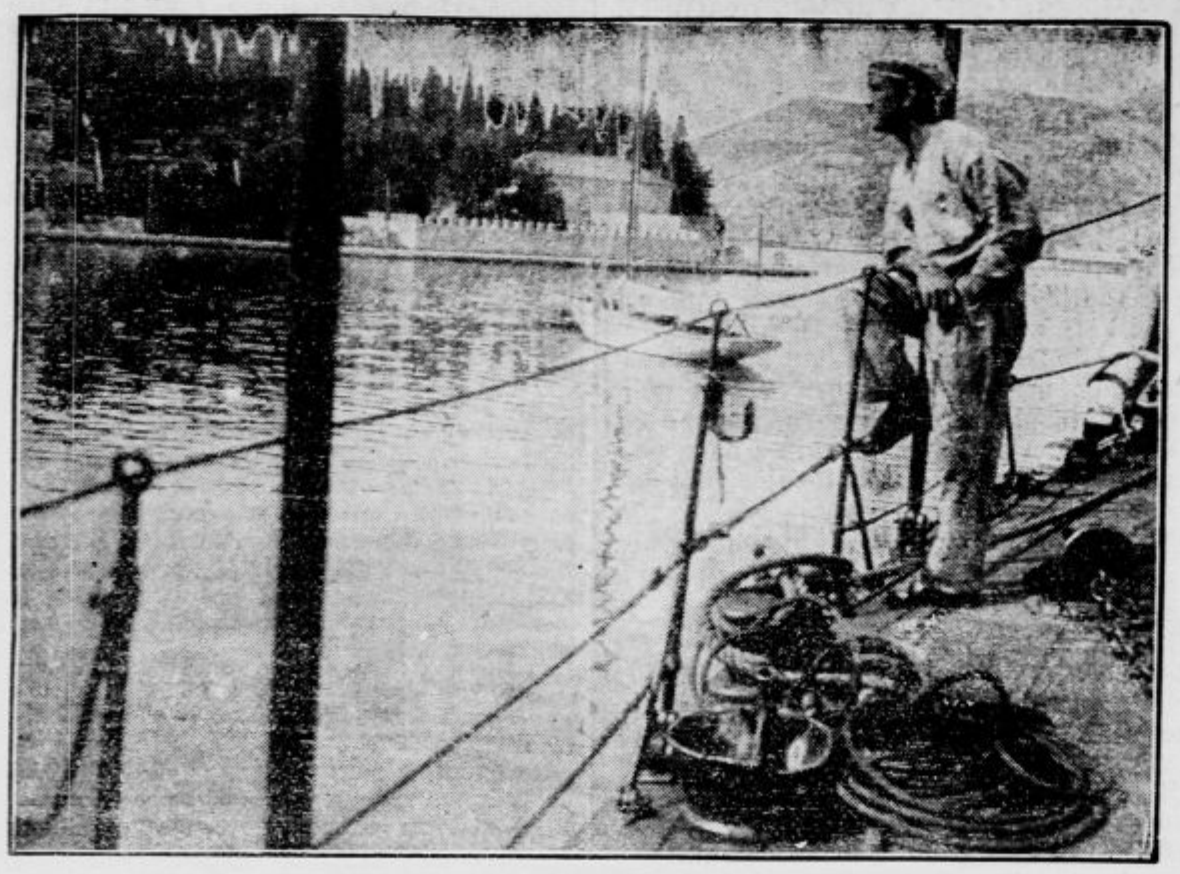

Naša vojna mornarica

Hrbtenica naše obrambe in varstva

Ni miroljubnejše države na svetu, kakor je Jugoslavija. To moremo in moramo vedrega lica poudarjati povsod, nasproti vsakomur. Toda zgodovina nas uči, da je na sedem vojnih let komaj eno leto miru. Na žalost so vojne vedno bolj pogoste in vedno hujše, čimbolj so narodi kulturni. Zgodovina nas nadalje uči, da so poželenja zavojevalnih držav vedno bila uperjena na pokrajine z velikim gospodarskim bogatstvom in da nikdo nikoli ni z vojno osvajal duha in kulture.

Čeprav je obramba naše domovine v preizkušenih rokah, vendar dolguje Jadranska Straža kot del nacionalnih organizacij za varstvo morja in primorja svoj prispevek k splošnemu izboljšanju varnosti in obrambe domovine. Na vprašanje, ali je naše morje vredno tolikih žrtev in skrbi, govori samo dejstvo: cela stoletja je prežal tuj pohlep na naš Jadran. Srbski in hrvatski kralji, knezi in župani so težili k svojemu morju, ker so ga smatrali neobhodno potrebnega za obstanek in razvoj svojih držav.

Zgodovina uči

Že v davnih dobah so se narodi znali žrtvovati za svoje morje. V petem stoletju pred Kristom je v grško-perzijskih vojnah samo v pomorskih bitkah za premoč na morju padlo 100.000 mož in je bilo potopljenih 1130 ladij. V punskih vojnah med Kartagino in Rimom v 3. stoletju pred Kristom je spet samo v bitkah na morju padlo 400.000 ljudi in je bilo potopljenih 1724 ladij. V 7. stoletju po Kristu, ko je Bizanc zadrževal naval Arabcev, je padlo 300.000 ljudi in 2000 ladij. V početku 8. stoletja so Arabci znova izgubili 1800 ladij in 200.000 mož. Te pomorske bitke so preprečile Arabcem prodor na Balkan in v Evropo. Na dlani je, kakšen bi bil danes zemljevid Evrope in kakšno bi bilo njeno kulturno stanje, če ne bi bil takrat Bizanc znal točno ceniti važnosti morja za svojo nacionalno varnost. Vse to nedvomno potrjuje življensko važnost morja za obstanek in napredek vsakega naroda.

Obramba naše domovine s kopnega pripada armadi in letalstvu z indirektno pomočjo vojne mornarice. Ako se operacije vodijo poleg morja, pripade vojni mornarici dolžnost, da aktivno sodeluje, sicer mora biti njena skrb, da čez morje oskrbuje domovino z vsem potrebnim. Torej nam je zadostno močna vojna mornarica potrebna tudi tedaj, kadar je naša domovina ogrožena samo na kopnem.

Ako pa naši domovini zagrozi nevarnost na morju, tedaj bo prišla armada na kopnem na vrsto šele tedaj, ko bo vojna mornarica žrtvovala samo sebe do skrajnosti. V ravni liniji je naša obala dolga 550 km, z vsemi zalivi in gubami 1563 km, z otočjem vred pa 5170 km. Za obrambo tako dolge obale mora biti mornarica izredno močna. Trditev, da je vsak naš otoček vreden več kakor tank ali dreadnought, ne drži, je prazna tolažba.

Današnje stanje

Kakšno je današnje stanje naše vojne mornarice? Skromno. Imamo naslednje ladje: rušilec »Dubrovnik« 2500 ton, križarko »Dalmacijo« 2900 ton in matično ladjo za pomorsko letalstvo »Zmaj« 1870 ton. Podmornice imamo štiri: »Osvetnik« in »Smeli» po 800 ton, »Hrabri« in Neboljša« pa po 750 ton. Šest naših torpedovk, ki jih imenujejo pomorsko pešadijo, ker morajo vselej prve nastopiti v bitki, je po 250 ton. Dva borbena čolna — »Četnik« in »Uskok« — nadalje 6 minonoscev po 525 ton, 5 polagalcev min po 120 ton (to so obenem iskalci min), 2 matični ladji za podmornice, 5 vlačilcev, ladja za reševanje »Spasilac« 740 ton in 4 monitorji in 3 dunavski remorkerji — to je vsa naša »flota«. Velika ni, v primeri z drugima državami sam drobiž. Za resno uporabo v borbi pridejo v poštev: »Dubrovnik«, 4 podmornice, 2 borbena čolna. »Dalmacija« je zastarela, minonosci in polagalci min so dobri za svoj namen, toda niso za borbo v pravem pomenu besede, četudi so oboroženi. Monitorji so že stari, toda ker druge države tudi nimajo mnogo na Dunavu, bi veljali tudi za resno uporabo.

Potrebujemo — vse! . . .

Česa potrebujemo na Jadranu? Prav za prav vse. Posebno je treba opozoriti na zmoto, ki je tako razširjena in popularna: da nam je treba samo še »par« podmornic, pa bomo varni. Nič ni bolj napačnega kakor takšno mnenje. Razloge je treba podčrtati:

Predvsem podmornice že davno niso več tisti strah, kakor so bile v pričetku svetovne vojne, ko so se pojavile kot strašna novost. Drugič podmornice brez pomoči ali, bolje rečeno, brez »zaledja« drugih močnejših nadvodnih edinic ne morejo živeti in operirati. Naposled je staro načelo, da se dajo sredstva gotove vrste — velike vojne ladje — premagati samo s podobnimi sredstvi. To seveda ob predpostavki, da sta oba nasprotnika pod spretnim, enakovrednim poveljstvom.

Ta načela se rada pozabljajo. Tudi Nemci so se v veliki vojni vračunali s tem. Jugoslavija mora ustvariti mornarico, ki bo ustrezala našim potrebam in — žepu. Mornarica je draga stvar, toda brez nje ne moremo napraviti ničesar proti kateremukoli nasprotniku, ki ima količkaj resne namene in sile.

Naša obramba

Kako naj se brani naša obala, daše morje? Računamo z relativno varnostjo, smatrajoč, da domnevni sovražnik ne bi mogel zaposliti v Jadranu celotne svoje pomorske sile. In tako postavlja vojna mornarica zahteve, ki bi se dale realizirati z malo dobre volje tudi pri današnji krizi. Seveda pa je zanašanje na zaveznike v zasnutku obrambe vedno velika neznanka.

Resnica je malo bridka, toda stvarna in treba jo je povedati, da se ne bomo venomer zibali v prijetnih sanjah, da se dajo s par podmornicami potopiti vse velike ladje na svetu, ki stanejo milijarde. Velike mornarice dobro vedo, zakaj držijo in gradijo nove velike vojne ladje.

Mornarica bi morala, gotovo vrsto let (10 — 15) dobivati — najbolje na osnovi posebnega zakona o mornarici — posebne kredite, ki bi mogli biti skromni, 150 do 300 milijonov dinarjev letno. S tem bi mogli že precej napraviti in bi odstotek svoje varnosti pomaknili dosti višje. Morda ni daleč čas, ko bo vprašanje naše mornarice krenilo z mrtve točke.

Organizacija naše vojne mornarice

je v glavnem ta-le: glavno poveljstvo je komanda vojne mornarice v Zemunu; ona je del ministrstva vojske in mornarice. Njej so podrejene vse druge glavne komande: obalno poveljstvo v Boki, kjer je tudi strojna šola, pomorski arzenal in minersko poveljstvo. Pomorska vojna akademija je v Gružu, hidrografski urad pa v Splitu. V Šibeniku je mornarska komanda s strokovno podoficirsko šolo. Poveljstvo pomorske obrambe je v Selcih, rečna flotilja ima poveljstvo v Novem Sadu, nadalje imamo mornarski odsek na Skaderskem in na Ohridskem jezeru.

Glavno poveljstvo našega pomorskega letalstva je v Divuljah pri Splitu. Njemu sta podrejeni hidroplanski komandi v Boki in Divuljah, kjer je tudi pomorska letalska šola. Vsekakor bi bilo treba tudi naše pomorsko letalstvo znatno povečati in modernizirati.

Jadranska straža mora zastaviti vse svoje moči, da se bo povsod propagirala naša vojna mornarica, ki jo je treba izgraditi do potrebne višine. Povsod je treba zakoreniniti globoko prepričanje, da je to usoden del jamstva za našo narodno svobodo in da je naš obstanek z morske strani lahko vedno ogrožen, pa naj bo naša armada na kopnem še tako močna in odločna.

JOŽA BEKS:

Jadranskim stražarjem

I.

Nad mestom, ki vanj te dni
opáljenih lic in spočitih duš
mladina s planin in mórja hiti,
mežikajo črno - bele iskre. —
Od zidóv njih trepet gre v ravnice
in pólja, cvrčeč, vžigajoč. — Lastavice!

In kmalu ob cestah napete bo žice
dvovrstna oživljala pesem.
Tok v žicah: pozdravi, novice —
na žicah: v slovo lastavice . . .

II.

V Ljubljano, ki sonce te dni
v zlató to suho je vkovalo,
se zgrinjajo belo - črni plameni. —
Galebi, Jadrána krmarji,
ki čuvajo slano obalo,
galebi, Jadranski stražarji!

Glasán je njih klic. On odmeva
do Zagreba, čez še, do Beograda
in Niša in Splita in carskega Skoplja,
od vzhoda, počez in navzdolž, do zapada.

»Mi krotki smo, naša krila
le krepka kot plug so nam vesla,
ki bodo spet k morju nas nesla,
orala ob njem in sejala zanj
ter druge sejati učila«.

»Naša gesla?
Svobóda in mir našemu morju,
da ne zbudi se iz sladkih sanj,
da se ne zdrami kraljevič Marko,
da ne zapoje njegov buzdovan!«

Pogled s svetilnika pred uradno lopo velesejma ob otvoritvi

GRIŠA KORITNIK:

Mladi mornar

Lep je, plav in bel,
kroj mornarski moj,
jaz pa mlad, vesel,
srečen sam s seboj.

Nisem samotar,
družen sem mornar —
v strumno vrsto, hoj,
stopi, drug, z menoj!

Zagorelost lic
kaže moj poklic,
vitki priča pas,
da sem hiše kras.

Naj me svet pozna
ki sem tu doma,
kjer po ščitom skai
vsak omaga val.

Kroj je moj lahák,
prožen moj korak —
v moji misli dom,
v srcu pa junak!

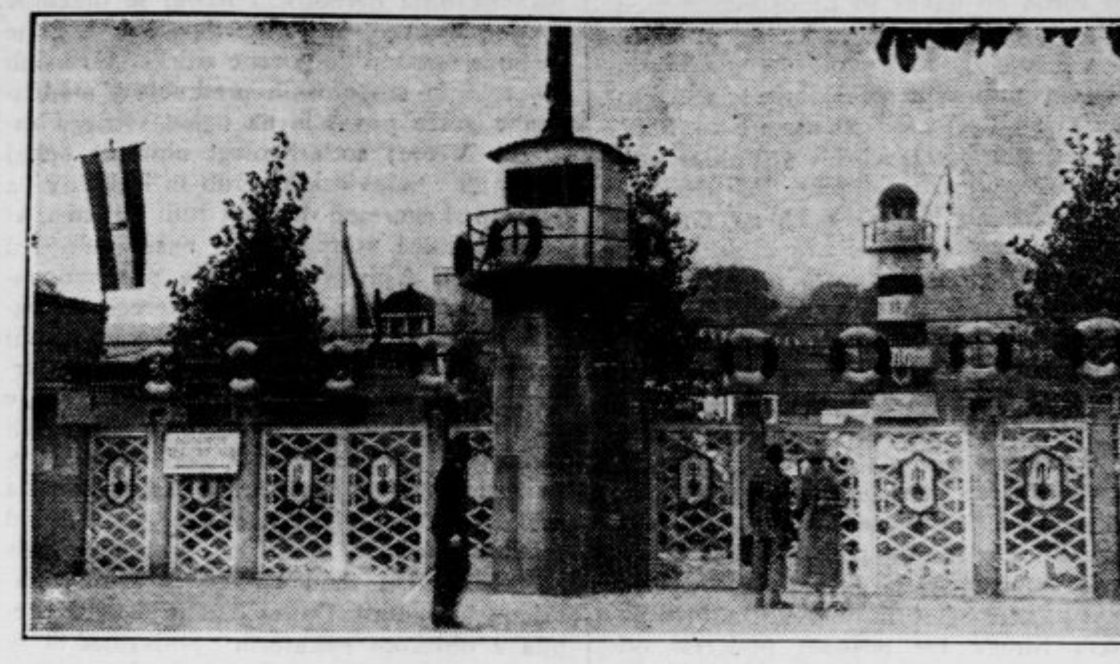

Vhod na velesejem spominja ves na morje: jambori, svetilniki, prapori, reševalni pasovi in podobno so simboli sedanje velesejmske uprave

Jadran v službi trgovine

Naša trgovinska mornarica, njeno stanje in njen razvoj

Za naše narodno gospodarstvo je naša morska obala, ki nam odpira prosto pot v široki svet, neprecenljiv zaklad. Naše morje omogoča širok gospodarski razmah naše države kot pomorske države, le izkoristiti moramo vse možnosti, ki se nam nudijo. V tem pogledu igra najvažnejšo vlogo naša trgovinska mornarica. Brez močne trgovinske mornarice in seveda tudi brez dobro urejenih luk in železniških zvez na morje bi predstavljala naša morska obala neizkoriščem zaklad.

Razvoj naše trgovinske mornarice se pričenja šele leta 1921., ko je bilo rešeno vprašanje razdelitve avstro-ogrske trgovinske mornarice med našo državo in Italijo. Po Trumbić-Bertolinijevem sporazumu je bilo naši državi priznano le okrog 100.000 bruto registrskih ton avstro-ogrske mornarice in ob koncu tega leta je obsegala naša trgovinska mornarica skupaj z jadrnicami le 124.500 bruto registrskih ton. Od tega leta pa se tonaža naše mornarica stalno dviga do leta 1932.

1921	124.500 bruto reg. ton
1925	190.700 bruto reg. ton
1928	296.800 bruto reg. ton
1931	363.800 bruto reg. ton
1932	391.900 bruto reg. ton
1933	383.100 bruto reg. ton
1934	355.000 bruto reg. ton.

Nagli razvoj naše mornarice je trajal vse do leta 1932. ko smo dosegli že skoro 400.000 reg. ton. Zadnji dve leti pa beležimo nazadovanje za približno 30.000 ton, kar pa je danes splošen pojav v vsem svetu, kajti od leta 1930. se svetovna tonaža stalno krči, predvsem zaradi tega, ker se malo novega gradi, starejše, manj rentabilne ladje, pa pridejo v staro železo. Tudi pri nas smo odprodali nekaj starih ladij, nekaj pa smo jih izgubili zaradi pomorskih nesreč.

Ko govorimo o bruto registrskih tonah je treba naši širši javnosti morda še raztolmačiti, kakšno je to merilo, ki se uporablja mednarodno za merjenje velikosti ladij. V nasprotju z vojno mornarico, kjer se velikost ladij meri po prostornini ladje podvodno črto, ki je enaka teži ladje v tonah odnosno v kubičnih metrih, je **registrska tona prostorninska in ne težinska mera** in ustreza prostoru 100 angleških kubičnih čevljev ali 2.83 m³. Tonaža ladje **v bruto registrskih tonah** je celotna zaprta prostornina ladijskega telesa dočim se pri računanju tonaže v neto registrskih tonah odšteje prostornina vseh prostorov ladje za obrat in pogon (kotlarna, strojnica, skladišče za premog ali nafto, stanovanjski prostori za moštvo in potnike itd.) V neto registrskih tonah izražena velikost ladje upošteva torej le ono prostornino ladje, kjer se lahko sklada prevozno blago. Razlika med bruto in neto registrsko tonažo je najmanjša pri jadrnicah, ki nimajo strojev za pogon, največja pa pri parnikih za prevoz potnikov, kjer znaša neto tonaža približno le eno tretjino bruto tonaže.

Ob koncu leta 1934. je imela naša trgovinska mornarica 160 parnikov s 318.500 bruto registrskimi tonami odnosno 194.700 neto registrskimi tonami. Od teh 160 parnikov je 62 velikih parnikov za dolgo progo (prekomorsko plovbo), ki po tonaži predstavljajo več nego tri četrtine skupne tonaže naše trgovinske mornarice, namreč 270.000 bruto registrskih ton. Vrhu tega imamo 19 parnikov za veliko obalno plovbo 26.100 bruto registrskimi tonami in 89 malih parnikov za malo obalno plovbo z 21.700 bruto registrskimi tonami. Poleg tega prištevamo v našo trgovinsko mornarico jadrnice, ki jih imamo 11.175 s 30.755 bruto registrskimi tonami. Od tega je 541 velikih jadrnic (4300 neto registrskih ton), ki vrše malo obalno plovbo in 6120 ribarskih jadrnic. Nadalje imamo 262 jadrnic s pomožnim motorjem (od tega 166 za malo obalno plovbo), 407 motornih ladij in čolnov, 2 plavajoča doka in 2 plavajoči dvigali.

Naša trgovinska mornarica je seveda v primeri z mornaricami velikih pomorskih velesil, še zelo majhna. Tako vidimo, da šteje angleška trgovinska mornarica 18.7 milijonov bruto registrskih ton, ameriška 10.8 milijona ton, japonska 4.3 milijona ton, norveška 4.1 milijona ton, nemška 3.9 milijona ton, francoska 3.5 milijona ton, italijanska 3.1 milijona ton, nizozemska 2.8 milijona ton, švedska 1.7 milijona ton, grška 1.4 milijona ton, španska 1.2 milijona ton in danska 1.2 milijona ton. Seveda pa so tudi mnoge stare pomorske države, ki imajo manjšo mornarico nego je naša, ali pa ne mnogo večjo. Naša trgovinska mornarica n. p. ni mnogo manjša nego belgijska, ki šteje 456.000 ton.

Naša država ima kot pomorska država veliko bodočnost in prav tako lepa bodočnost se odpira nadaljnjemu razvoju naše trgovinske mornarice. Naš pomorski promet se je v povojnih leto silno dvignil. Ta dvig je le za kratek čas ustavila gospodarska kriza. V zadnjih letih opažamo zopet precejšnje zboljšanje. Ladijski promet naših luk je lani dosegel rekordno višino 17.4 milijona registrskih ton nasproti 16.4 v letu 1933. in komaj 5.7 milijona ton v letu 1923. Možnosti zaposlenja večjega števila naših ladij pa so dani zlasti v blagovnem prometu z inozemstvom. Odstotek udeležbe naše trgovinske mornarice v tem prometu se je sicer v zadnjih letih znatno dvignil (od 21.7 na 36.4 % vsega blagovnega prometa z inozemstvom), vendar gre še vedno skoraj ⅔ našega uvoza in izvoza po tujih ladjah. Tako je lani znašala udeležba italijanske zastave v pomorskem blagovnem prometu z inozemstvom še vedno 45.7%, udeležba ostalih zastav pa 17.9%. Če bomo začeli enkrat s pametno in velikopotezno pomorsko politiko, če bomo zgradili nujno potrebne železniške zveze z našim morjem in opremili ter vgradili naše luke, tedaj je sigurno, da se bo naša trgovinska mornarica še krepko razvila, kar bo v korist vsemu našemu gospodarstvu, kajti če najde enkrat naše blago pot na morje, potem je temu blagu odprt ves široki svet. Trgovinsko politične ovire, ki nam jih stavljajo pri izvozu našega blaga kontinentalne države, pa nas naravnost silijo k temu, da se čim intenzivneje usmerimo na morje, ki je naša bodočnost.

Otvoritev velesejma: podban dr. Pirkmajer govori v imenu JS

Ogledi arheologov

Od torka do včeraj so opravili pomembne izlete

Ljubljana, 5. septembra

Od torka do danes so predstavniki mednarodne arheološke vede, ki so prišli na obisk k našim zgodovinsko najpomembejšim najdiščem odpravili že dobršen del programa z izleti po naši ožji domovini. Snoči so se ugledni gostje zbrali v predavalnici mineraloškega instituta, kjer jim je rektor prof. dr. Samec izrekel v imenu univerze iskreno dobrodošlico in izrazil radost, da je Slovenijo obiskala hkratu tolikšna družba najodličnejših znanstvenikov. Nato je dr. Andreas Alföldi iz Budimpešte pred zbranim občinstvom podal zanimiv referat o domači kulturi starih Panoncev. Ob dolgi vrsti skioptičnih slik, ki so nazorno oživljale predstavo o domačnostnem in kulturnem dejanju in nehanju prebivalca velike podonavske nižine v času, ko se ga je začela dotikati civilizacija iz cesarskega Rima, je predavatelj v lepih, poljudnih izvajanjih očrtal noše ter hišno in delovno kulturo panonskih Ilircev ter posebej podčrtal odločilni vpliv, ki ga je vršil stari keltski zapad na tedanja panonska ljudstva.

Na svojih izletih v naše arheološko zanimive kraje so se gostje pod vodstvom univ. prof. dr. Sarie ustavili v torek tudi v Kranju, kjer je imel prof. dr. Žontar zanimivo predavanje o kontinuiteti razvoja mesta Kranja iz predzgodovinskih časov pa do preseljevanja narodov. Posebej je omembe vredno dejstvo, da je ga. Pavšlerjeva ki je lastnica izredno dragocene zbirke starinskih umetnin in arheoloških predmetov, mednarodne goste povabila na ogled svojega zaklada. Včeraj so arheologi obiskali nekaj zgodnjih zgodovinskih utrdb in kastelov na Notarnjskem, med drugimi tudi Hrušico, ki je naslednica stare rimske naselbine Ad Pirum„ in Ajdušično, ki ima posebno zanimiv star kastel, v mejah katerega je zrastel današnji kraj. Po vsestranski živahni debati, ki jo je vodil prof. dr. Saria, so arheologi naposled soglasno ugotovili, da je kastel iz 4. stoletja. Prav tako so si ogledali tudi stara gradišča nad Šmihelom pri Hrenovicah, kjer je stala svoj čas znamenita japodska utrba, v kateri je prof. dr. Schmid spoznal nekdanji Metullum, kjer se je bila odločilia bitka med vojsko cesarja Oktavijana in Japodi. Danes dan je družba prebila z obiskom nekaterih podkrimskih in dolenjskih najdišč, zvečer pa je mestna občina priredila gostom na čast pozdravno večerjo pri Kmetu »in via Virunensi«, kakor je v latinščini spisano vabilo, vešče prekrstilo nekdanjo Celovško, Gosposvetsko cesto.

Naše nove znamke

Danes bodo izročene prometu

Nazadnje so naši filatelisti le pričakali izdajo novih frankovnih znamk, prvih s sliko našega mladega kralja. Za njegov rojstni dan, ki ga praznujemo danes je izšlo pet nižjih vrednot po Din 0.50, 0.75,

1.50, 1.75, 3.50. O znamkah samih lahko rečemo samo to, da so po svoji preprosti, a okusni izdelavi najlepše, kar smo jih dobili po letu 1920. Tiskane so v knjigotisku. Njihov format je 23 in pol milimetra proti 20 milimetrov, format slike same pa 21 in pol proti 17 in pol mm. torej nekoliko manjši, kakor so bile naše frankovne znamke doslej. Zobčane so grebenasto (Kammzähnung), 13. Barve so grebenasto ni oker, 75 par smaragdno zelena, 1.50 rdeča, nekoliko na cinober, 1.75 Din vinsko-rdeča, Din 3.50 temno ultramarin, vse precej izrazite, razen 50 parske, ki je ponesrečena. Višje vrednote za enkrat še niso bile dane v promet, ker je še precejšnja zaloga prejšnjih znamk brez črnega roba in z njim.

Znamke imajo vse isti črtež. V okroglem medaljonu na črtanem ozadju je lik Nj. Vel, kralja Petra II. do vratu, da se vidi nekoliko ramen. Kralj je oblečen v paradno uniformo poveljnika garde. Slikan je en face, z obrazom obrnjenim nekoliko na levo. Na desni strani je krog presekan s kvadratom, ki prehaja v temnejši del znamke in kjer je napisana belo cena znamke. Spodaj je prav tako belo napis Jugoslavija, najprej v cirilici, potem pa v latinici. Vrednost (DIN) je pri nekaterih vrednotah latinska, drugje pa cirilska.

Papir je gladek in spominja nekoliko na kredni papir. Znamke so tiskane v polah po 100 komadov (10 krat 10). Gumi je bel in močan. Škoda je, da niso znamke izšle v plemenitejšem tisku, kar bi njihovo lepoto neprimerno povečalo in jim priborilo večjo priljubljenost med nami, pa tudi v inozemstvu. Slikar, ki je znamke izdelal, se ni podpisal. Kakor je napovedano bodo v kratkem izšle še znamke po Din 0.25, 1.—, 3.—, 4.—, 5.—, 10.—, 15.—, 20.— in 30.—.

B.R.

V pomoč brezposelnim in prometu

Zagorska občina predlaga graditev nove ceste iz Zagorja v Trbovlje

Zagorje, 5. septembra

Pri javnih delih, ki se izvršujejo deloma v režiji banske uprave, deloma pa v režiji zagorske občine, je zaposlena komaj dobra polovica brezposelnih rudarjev in delavcev. Vsi drugi so šel vedno odvisni od javnih podpor, ker ne najdejo nikjer še tako skromne zaposlitve. Večje število brezposelnih, ki so bili na delu na cesti Litija—Radeče, se je že vrnilo ter povečalo množico gladujočih. Občina sama nima prav nobenih sredstev za podpore in z bližajočo se zimo narašča skrb za prehrano brezposelnih in njih družinskih članov. Tudi z morebitnimi podporami banske uprave ne bo mogoče tako velikega števila brezposelnih prehranjevati čez zimo v javni kuhinji.

Nujno bi bilo potrebno, da bi se začelo kako javno delo v večjem obsegu blizu občine in samega kraja Zagorja, da bi na ta način vsaj brezposelni z večjimi družinami prišli do dalje časa trajajoče zaposlitve in zaslužka. Ti ljudje so nujno potrebni tudi obleke in obuval in bi jim zaradi tega tudi skromna hrana v javni kuhinji ne mogla dovolj pomagati. Samo dalje časa trajajoči zaslužek bi jih rešil najhujše bede. Beda se je razširila tudi na kmečki in obrtniški stan. Bližanje zime navdaja vse s strahom.

Uprava zagorske občine priporoča banski upravi graditev ceste v smeri Zagorje—Potoške vis— Slačnik—Bevško—Trbovlje, za katero so bili napravljeni načrti že leta 1912 in so shranjeni pri banski upravi. V gospodarskem pogledu bi bila ta cesta zelo važna, ker bi po najkrajši poti vezala dva industrijska centra — Zagorje in Trbovlje. Bila bi tudi brez velikih klancev, položna ter v vsakem pogledu boljša od sedanje banovinske ceste II. reda, ki se vzpenja iz Zagorja proti Sv. Urhu ter na drugi strani v trbovljsko dolino z višinsko razliko od 200 m. Pri gradnji ceste bi lahko zaposlili do 150 delavcev iz Zagorja in Trbovelj, ki bi bili tako za dalje časa oskrbljeni s hrano in obleko.

Trboveljska občina je vedno pripravljena prispevati k graditvi te ceste z večjim zneskom. Poleg drugih interesentov polaga tudi TPD veliko važnost na to cesto zaradi boljše zveze z ostalimi revirji. Dobro pa bi ta cesta služila tudi razvoju turizma. Zagorska občina upa, da bo banska uprava našla primerna sredstva za to javno delo, ki bi bilo vsem v veliko pomoč.

Velik požar v Savinjski dolini

Griže, 5. septembra.

V torek okrog pol 24 . je gasilski rog zbudil iz spanja prebivalstvo v Megojnicah. V temni noči so odsevali po vsej vasi plameni ognja iz kozolca posestnika Jakoba Kloarja v Megojnicah. Takoj so prihiteli na pomoč gasilci ter požar omejili. Tedaj se je vžigalo par metrov proč stoječe gospodarsko poslopje in se samo po zaslugi hitre pomoči domačih gasilcev ogenj ni razširil na vso vas.

Kozolec je zgorel do tal, ogenj na poleg stoječem poslopju pa so pravočasno zadušili. Ta nesreča je pokazala, kako zelo je bila potrebna v vasi motorna brizgalna. Oddaljenost do vode je sicer precejšnja, pomoč nekaj ljudi, ki so prihiteli v gasilski dom, pa je zadostovala, da je motorna brizgalna stopila v akcijo. Takoj je bila pripravljena tudi ročna brizgalna pri bližnjem vodnjaku, kjer pa je vode kmalu zmanjkalo. V kratkem času je prišla z avtomobilom na pomoč tudi gasilska četa iz Žalca, potem pa še iz Št. Petra. Vse tri motorke so vzorno delovale. Prispeli so tudi gasilci iz Vrbja, katerim pa ni bilo več treba stopiti v akcijo. Posestnik je bil zavarovan in bo približno polovica škode krita z zavarovalnino.

V Megojnicah je pred 50 leti požar uničil srednji in spodnji del vasi, pred 15 leti, ko je rudniška lokomotiva zanetila požar, pa je pogorel zgornji del vasi. Tedaj prebivalci še niso imeli gasilnega orodja in je ogenj zato neusmiljeno gospodaril. Dandanes izražajo vsi zahvalo požrtvovalnemu delu gasilcev, dasi se mnogi do zadnjega niso dosti brigali za delo in napredek gasilstva. Hvale in priznanja so deležni tudi domačini, ki so pomagali pri gašenju. Motorno brizgalno so nabavili lani decembra in je prestala sedaj svoj prvi ognjeni krst.

Prebivalci so prepričani, da je bil ogenj podtaknjen, ker si ne morejo razložiti, kako bi mogel nastati v tako pozni nočni uri in na takem mestu po nesrečnem naključju.

Ljubljana v znamenju Jadrana

Ljubljana, 5. septembra.

Ljubljana je pripravljena, okrašena je za veličastni praznik rojstnega dne mladega kralja, ki bo posebno poveličan s kongresom Jadranske Straže. Že mnogo preizkušenj imajo za seboj ljudje, ki jim je ob sleherni veliki slovesnosti poverjena naloga, da prirodni lepoti Ljubljane pridodajo še posebni prazrični okras. To pot pa so svojo nalogo izvršili še s posebno ljubeznijo in po posebnem načrtu, ki mu je rade volje kumoval vedno uslužni ljubljanski rojak, mojster Plečnik. A tudi prebivalstvo se je rado odzvalo povabilu Jadranske Straže in je pripomoglo, da čaka bela Ljubljana vsa v zastavah in praporcih na najljubkejši praznik, kar smo jih doslej praznovali v Jugoslaviji.

Kongresni trg je središče Ljubljane in slovesnosti. Na številnih rdečih drogovih se vijejo zastave, prekrasno je ozaljšan spomenik sv. Trojice, polno zelenja je pred mogočnim portalom nunske cerkve, zlasti lepo je okrašena tudi sprednja stran univerze, osvajajoč je pogled po Vegovi ulici proti spomeniku Ilirije. In ko z mrakom zažarijo obločnice in reflektorji, ko se na Gradu zablesti v neštetih žarnicah žarki poziv: Čuvajmo naše morje! — je Ljubljana pravljično lepa. Popoldne so že s premnogih hiš plapolale državne trobojke, ob oknih po visokih nadstropjih so popoldne še odmevali zadnji udarci kladevc, ki so pribijala koničaste zastavice z emblemi JS. Trgovci so okusno okrasili svoje izložbe, da je res vsa Ljubljana v znamenju Jadrana. Svojim okusnim aranžmanom pa so trgovci priključili tudi gesla in pozive, ki izražajo našo veliko zahtevo: Hočemo zvezo Slovenije z morjem! Hočemo tudi mi zadihati z velikimi pljuči, ki jim pravimo Jadran! — Naša jadranska zavest bo prav te dni izpričana na veličasten način in povsem razumljivo je, da obenem zahtevamo, naj se naše najvažnejše zahteve upoštevajo, naj se nam olajša življenje.

Na tisoče kongresnih knjižic in znakov je pripravil oblastni odbor Jadranske straže, a do popoldneva je bilo vse razpečano, pošle so tudi zastavice. V kongresnih pisarnah na kolodvoru, v palači železniške direkcije in na magistratu je popoldne že vršalo pravo kongresno življenje. Toda vse se razvija v lepem redu, vse je za slavje skrbno pripravljeno. Žal, da se je samo nebo začelo kujati. Toda idealizma in dobre volje pač jesensko vreme ne more ugonobiti.

Topel sprejem delegatov JS

Delegatom JS, ki so prispeli z brzcem ob 17.03 z glavne skupščine v Zagrebu, je priredila Ljubljana prav prisrčen lep sprejem. Na peronu se je zbralo najelitnejše občinstvo, da pozdravi drage goste, med drugimi zastopnik bana inspektor dr. Guštin predsednik mestne občine dr. Ravnihar, podpolkovnik Bačič za komandanta divizije, sreski načelnik Žnidarčič, odposlanci najrazličnejših korporacij in vseh nacionalnih in kulturnih društev, pestra skupina narodnih noš in pa seveda vsi funkcionarji oblastnega in obeh krajevnih odborov — razen onih, ki so bili pohiteli že v Zagreb in na Zidani most — s predsednikom oblastnega odbora podbanom dr Pirkmajerjem in predsednikom kongresnega odbora direktorjem Jančigajem na čelu.

Ob tiru so se zvrstili prapori vseh ljubljanskih podmladkov, godbeniki »Sloge«, ki so korporativno vsi člani JS, pa so gostom zaigrali v pozdrav zanosno Tomčevo himno jadranskih stražarjev. Ko so delegatje s poslevodečim podpredsednikom izvršnega odbora direktorjem Stipanovićem izstopili, so jih naše dame okitile s cvetjem, župan dr. Ravnihar pa jim je izrekel toplo dobrodošlico. Podčrtal je pomembnost dejstva, da so jadranski stražarji tokrat prav Ljubljano izbrali za mesto svojega kongresa, ker je Slovenija brez dvoma tudi važna točka na njegovem dnevnem redu. Ljubljano po pravici štejemo za pomorsko mesto, saj je izmed večjih jugosloven. mest najbližja jadranski obali, kakor hočemo in moramo tudi Jugoslavijo smatrati za pomorsko državo. Ljubljana se vsa leta po vojni bori za najkrajšo zvezo do morja, naj bo to železnica ali cesta. Velike manifestacije jadranskih stražarjev, ki se bodo razvile te dni v naši metropoli, bodo brez dvoma doprinesle doberšen delež k uspehu te naše borbe. Z željo, da bi bila Ljubljana svojim gostom prijazen dom in da bi kongres rodil mnogo najrealnejših uspehov je g. župan zaključil govor, ki so ga vsi sprejeli z navdušenim odobravanjem.

Direktor Stipanović se je prevzet zahvalil za topli sprejem in poudarjil, da so jadranski stražarji naše mesto z veseljem izbrali za kraj svojega kongresa, saj poznajo Ljubljano kot najodličnejše žarišče prave slovenske in jugoslovenske misli in je iz nje izšlo veliko število najzaslužnejših borcev široke jugoslovenske koncepcije.

Po Masarykovi cesti, ki je bila polna občinstva, se je razvil sprevod. Za godbo, za prapori pomladka, za skupino narodnih noš in za predstavniki JS, katerim so se pridružili tudi vsi zastopniki oblastev, je povorka krenila po Miklošičevi cesti, Kralja Petra trgu, in dalje proti velesejmskemu prostoru, pisana povorka, ki so jo vso pot pozdravljale s trotoarja množice občinstva.

Na velesejmu se je pred razstavnim paviljonom obnovila kratka otvoritvena svečanost. G. podban dr. Pirkmajer je vnovič razvil nekaj tehtnih misli o pomenu manifestacij za naš Jadran v Ljubljani. Ko je godba odigrala državno himno, je profesor dr. Rubič iz Splita v imenu odbora njega odbora v temperamentnem govoru poudarjil, da je kongres v Ljubljani po letu 1925, ko so se jadranski stražarji zbrali v Splitu, najlepša in največja manifestacija za jadransko idejo. Pri tej priliki je izrekel posebno zahvalo za vso veliko skrb in za nedosežno žrtev prvemu našemu stražarju, blagopokojnemu Viteškemu kralju, čigar delu ima Jugoslavija zahvaliti vso svojo veličino. Obenem se je spominjal njegovega mladega dediča Nj. Vel. kralja Petra II., ki že danes kaže vso svojo globoko ljubezen do naše zemlje in do našega morja in ki je vsa naša nada in up. Množica je govornika ponovno prekinila z živahnim odobravanjem, nato pa se je prof. Rubič zahvalil prvemu predsedniku JS pokojnemu Juriju Biankiniju, dosedanjemu predsed. dr. Tartagliju in slednjemu tihemu borcu, ki se bije na tej fronti, Pričujoča razstava in kongres naj bosta ponovno ena sama mogočna manifestacija za kralja in za mogočno pomorsko Jugoslavijo.

Po govorih, ki jih je oddajala tudi naša radijska postaja, je dr. Pirkmarjer povabil goste na ogled razstave, ki je na vse obiskovalce napravila najlepši vtis.

Ljubavna tragedija

Tragična smrt dveh mladih zaljubljencev

Maribor, 5. septembra.

Ves Maribor je bil danes popoldne poln govoric o treh žalostnih dogodkih. V Novi vasi se je odigrala ljubavna tragedija, ki je pretresla vse mesto in okolico in hudo prizadela Ogrizkovo in Lobnikovo družino na Spodnji radvanjski cesti. Na njivi v koruzi blizu kapelice ob Spodnji radvanjski cesti sta v pretekli noči odjeknila dva strela, ki ju ni nihče slišal in nihče ni slutil, da sta se z njima za vedno ločili od življenja dve mladi bitji. Šele danes dopoldne so našli trupli 25 letnega delavca Rudolfa **Ogrizka** in 17 letne Zite **Lobnikove** iz Nove vasi. Obveščeni so bili takoj orožniki, ki so odredili prevoz obeh trupel v mrtvašnico na radvanjskem pokopališču. Blizu Ogrizkovega trupla so našli samokres in poslovilno pismo, v katerem oba sporočata, da sta šla prostovoljno v smrt, ker je njuna ljubezen nerazdružljiva.

Rudolf Ogrizek se je šele pred kratkim vrnil od vojakov. Fant je bil zelo priden. Lobnikovi pa so Zito strogo zabranili vsak sestanek z njim. Tudi v sredo ji mati ni dovolila, da bi odšla na Pohorje. To je povedala svojemu fantu in kmalu nato sta se odločila za svoj poslednji obupni korak.

Materi je odgriznil nos

Ko je vdova pomorskega kapetana 73 letna Roza Cotičeva šla danes okrog 2. ure na kolodvor, da bi vrgla pismo v nabiralnik, je urno priskočil k njej 52 letni sin Alfred in ji hotel iztrgati ročno torbico. Vdova se je naglo sklonila, a v tem hipu jo je surovež ugriznil v obraz, ji odgriznil nos in ga izpljunil na cesto. Po dejanju je zbežal po Aleksandrovi cesti, kjer so ga aretirali.

Na stražnici je povedal, da je prišel z Dunaja in da je že delj časa brez posla. Storil je to zato, ker mu mati ni hotela dati denarja. Alfred je znan ničvrednež, ki se je klatil že po vsem svetu in je spet prišel v Maribor, kjer je bil v veliko breme svoji materi. Sodijo, da ni popolnoma pri zdravi pameti.

Divjaški mesar

V Studencih so bili danes okrog 18 številni pasanti priče neverjetnega primera podivjanosti in sirovosti. Mesarski mojster Glaser je navalil na delavca Antona Gerkmana, ker mu je ta dolgoval 150 Din. Podrl ga je na tla in vrgel večkrat ob zid, nato pa brutalno hodil po njem in mu strl križ.

Poskusite samo enkrat nebarvane
OKI JAJČNE TESTENINE
in nikdar več ne poželite boljšega!

Prizadejal mu je več smrtnonevarnih poškodb, da je ubogi delavec obležal nezavesten in ves v mlaki krvi.

Orožniki so poklicali reševalce, ki so nesrečnega Gerkmana prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer pa najbrž ne bo učakal jutrišnjega dne. Zverinskega mesarja so zaprli. Orožniki so ga komaj rešili pred razburjeno množico, ki se je upravičeno škandalizirala nad divjaštvom.

Vlom v Baichovo vilo pojasnjen

Ljubljana, 5. septembra

Vlom v vilo bančnega uradnika Baicha na Hradeckega cesti, ki je bil izvršen pred kakšnim dobrim poldrugim mesecem, je našel te dni na policiji končno razjasnitev. Agentje kriminalnega oddelka so že pred tedni aretirali oba glavna vlomilca, Stanka Jereba in Franceta Porento, a ta dva sta imela očitno še nekaj pomagačev, ki sta jih pa kot dobra zveста pajdaša trdovratno tajila. Policija je bila dalj časa na sledi še tretjemu vlomilcu, a ker ni mogla zbrati proti njemu pravih dokazov, ga ni mogla prijeti. Pred nekaj dnevi je ob nekem incidentu stražnik aretiral brezposelnega čevljarskega pomočnika, 23 letnega Stanka Kajzerja, ki ima za razne delikte že 11 večjih in manjših kazni za seboj, in ko so ga na policiji zaslišavali, je prišlo do kraja na dan, da je bil on iskani tretji.

Vlom v Baichovi vili so izvršili tatovi na precej dramatičen način. Gospodarjeva družina je bila takrat na počitnicah, a preden so odšli, so še zaprosili delavce na bližnji stavbi, naj popazijo na hišo. Neke noči so zidarji v vili zapazili luč. Stvar se jim je zdela sumljiva in eden izmed njih je stopil in na vratih pozvonil. Glas zvonca je vlomilce, ki so si bili naložili že za kakšnih 18.000 Din dragocenosti, preplašil, poskakali so skozi okno in izginili v noč. Židarji so se sicer pognali za njimi, a preganjanje je ostalo brez uspeha. Le blizu vile so našli na tleh rjav moški polčevelj, ki ga je eden izmed tatov izgubil, ko je skočil na cesto. Ta čevelj je bil sicer precej dragocen dokaz v rokah policije, a njega lastnik — bil je to Stanko Kajzer — je znal tako previdno ravnati, da mu niso mogli do živega. Čevelj, ki mu je ostal brez para, je tisto noč vrgel v Ljubljanico, takoj naslednje jutro pa si je pri nekem čevljarju nabavil par na las podobnih starih nizkih čevljev, tako, da nihče ni mogel opaziti spremembe. Kajzerja je sicer bremenila še neka druga stvar, — od tiste noči je namreč nekaj časa hudo šepal na eno nogo, ki si jo je bil pri skoku iz vile izpahnil, a ko so detektivi poizvedovali pri njem od kod ta reč, je pripovedoval, da je padel z neke lipe. Ko so ga zdaj aretirali, so našli pri njem še par predmetov, ki so izginili z vlomilci pri Baichu. Policija ga je poslala za tovarišema k sodišču.

Beograd, 5. septembra. AA. G. dr. Branko Kaludjerčić, minister za pošte, brzojav in telefon, bo sprejemal gg. senatorje in poslance vsak dan od 12. ure, drugo občinstvo pa samo ob torkih in petkih od 11. do 13. ure.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21—24
SAMO SE DANES
ob 3. 5. 1/48 in 9 1/4
premiera vesele komedije
v nemškem jeziku
Žena zapoveduje
ELISA LANDI
Poje bariton RICCARDO BONELLI
in sopran NINA KOSHETZ.
arije iz opere »TOSCA«, »AIDA«,
»CAVALLERIA RUSTICANA«.

V zadnjem trenutku rešitev pred smrtjo

Višnja gora, 5. septembra.

V Lučah pri Višnji gori je že nekaj dni zaposlenih več delavcev pri melioraciji ondotne doline. Delo se opravlja s subvencijo banovine in je zaposlenih več domačih delavcev. V glavnem delajo pri požiralniku, ki ga nameravajo razširiti.

Pet domačih fantov je požiralnik širilo na 8 m širine, nekaj delavcev pa je bilo zaposlenih zunaj tik okrog požiralnika. Ti so nenadno opazili, da se je pričela zemlja udirati. Vsi prestrašeni so takoj jeli klicati fante, ki so bili v predoru, naj pridejo takoj ven, ker se zemlja seseda. Res so z vso naglico prihiteli iz požiralnika in le malo je manjkalo, da zadnjega ni ubila zasipajoča se zemlja in skalovje. Očividno delavci niso navajeni takega dela, saj v požiralniku niti niso postavili potrebnih opor. Če ne bi bilo zunaj žive duše, bi zemlja in skalovje pokopala v požiralniku pet mladih ljudi.

19letni Ludvik Trpin je pa kopal pesek v domačem peskolomu v Spodnji Dragi. Izpodkopaval je ravno neko plast v višini 4 metrov, ko se mu je naenkrat vsa plast utrgala. Le za las je ušel, da ga ni živega podsulo. K sreči je peščeno gmoto odrinila lestev, na kateri je stal kopač. Lestev mu je v stegnu prelomila levo nogo in jo še zvila v stopalu. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vzlic temu pa gornji pregled kaže, okoli katerih pojavov in problemov se vrti današnji svet. To so predvsem socialna vprašanja, problemi človekove duševnosti, napredek ali propad civilizacije, spoznanje materije in njenih vesoljnih zakonov, spolno vprašanje, žensko vprašanje, problem vojne in miru, problem poedinca in družbe i.t.d. To so poglavitna vprašanja, o katerih razpravljajo knjige, ki so »vznemirile svetovno javno mnenje«. Lahko bi še dostavili to ali ono knjigo o verskih in svetovno-gospodarskih vprašanjih, ki takisto stoje v ospredju.

Ustavljen list

Beograd, 5. septembra. p. Notranji minister je prepovedal nadaljnje izdajanje lista »Islamski svet«. Ukinitveni odlok je bil že izročen lastniku lista Šabanoviču. List je izhajal ravno štiri leta. Ukinjen je bil po zakonu o tisku, ker je bil v poslednjem mesecu štirikrat zaplenjen.

Nov Campbellov rekord

Newyork, 5. septembra. AA. Iz Saltlakea poročajo, da je znani britanski francoski svetovnik avtomobilski hitrostni rekorder, Malcolm Campbell, včeraj pri poizkusu za zboljšanje lastnega hitrostnega rekorda dosegel 484 km na uro.

Domače vesti

• **Za šumarski kongres**, ki bo 15. t. m. otvorjen v Splitu, je prometno ministrstvo odobrilo četrtinsko vožnjo za člane Jugoslovenskega šumarskega združenja, ki so v državni službi, polovično vožnjo pa za nedržavne uslužbence in za rodbine članov združenja. Kongresisti — državni uslužbenci kupijo na odhodni železniški postaji polovično vozovnico in železniško legitimacijo K—14, ostali pa celo vozovnico in železniško legitimacijo K—13, kar velja s potrdilom kongresnega predsedništva za brezplačno vožnjo ob vrnitvi. Znižane voznine veljajo od 13. do 29. t. m. Tudi Jadranska in Dubrovniška plovidba sta udeležencem kongresa odobrili polovične cene.

• **Predzgodovinska razstava v Zagrebu.** Arheološko-zgodovinski muzej, ki je nameščen v palači Jugoslovanske akademije v Zagrebu, se že od prvega leta svojega obstoja bori za večje prostore. Ravnatelj muzeja dr. Hoffiler pa je uvedel periodične razstave v svetlem in razsežnem lapidariju. Lani so tam razstavili rimsko steklo in zanimive zbirke denarja iz najstarejših dob, sedaj pa pripravljajo razstavo predzgodovinskih spomenikov in ostankov večinoma iz Like, kjer so bile velike japodske naselbine. Zanimiva razstava bo otvorjena, ko bodo v Zagreb prispeli mednarodni arheologi na svojem šestem studijskem potovanju.

Dober večer — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

• **Učiteljem brez praktičnega izpita**, ki so že 5 let v službi, a so pri praktičnih izpitih že trikrat padli, ali pa jih sploh niso polagali, bo nudena še enkrat prilika za polaganje praktičnega izpita. Take učitelje so nameravali letos vse odpustiti iz službe, nekaj pa so jih bili že prej odpustili. Učiteljska organizacija je intervenirala in dosegla, da bodo lahko praktične izpite polagali tudi oni učitelji, ki so bili že odpuščeni iz službe. Ministrstvo prosvete je zaradi teh izpitov izdalo posebno odredbo.

• **Novi letalski izpiti na Blokah.** Včeraj so jadrali vsak nad pet minut nad startno točko: Ervin Zupan, Aleksij Noč, Ignac Majdelj in Inger Šorn. Dosegli so tako C izpit v jadralnem letenju, ki sta ga doslej imela v Jugoslaviji samo dva. Uspehi vztrajnega vežbanja so torej že vidni. Seveda, primeri se tudi kakšna manjša nezgoda, kar je pač vedno v zvezi s tveganjem ali zgolj naključjem. Tako si je nedavno zlomil pri pristanku nogo 19letni Celjan Zdenko Marinček. Trditve, da se je aparat razbil, ne odgovarjajo resnici.

KAVARNA „CENTRAL“
Nova damska kapela
Za časa velesejma odprto celo noč.

• Naša rojakinja ga. **Slava Medvedova**, absolventka Rejnhardtovega seminarja, ki je v prošli sezoni tako uspešno debutirala v naši drami (»Siromakovo jagnje«), je bila, kakor izvemo, te dni angažirana od direktorja g. Terramarea za gledališče v Tropavi kot prva salonska dama. Talentirani mladi umetnici želimo kar največjih uspehov.

• **Spominska lipa v Cerknici.** V spomin na ustoličenje Nj. Veličanstva kralja Petra II. bo v nedeljo po slovesni službi božji ob 11. uri slavnostna blagoslovitev spominske lipe na glavnem trgu v Cerknici. Vsa društva in korporacije se udeleže ob 10. uri slovesne službe božje ter nato spominske svečanosti. Trg se bo ves okrasil z zastavami.

• **Spominska plošča Miri Zupančičevi.** V nedeljo 8. t. m. odkrijejo tovariši in tovarišice pokojni Zupančičevi Miri spominsko ploščo na kraju nesreče, pod Mlinarskim sedlom. Spominska svečanost bo ob 11. uri. dopoldne. Zadnjič je bilo pomotoma javljeno ob 10. uri.

FOTOAMATERJI
Sveže filme 6 × 9 cm, 8 posnetkov, že od Din 10. — naprej dobite pri Foto Touristu Lojze Šmucu, Aleksandrova cesta 8.

• **Germova razstava na Jesenicah.** Otvoritev kolektivne in retrospektivne razstave akad. slikarja prof. I. M. Germa na Jesenicah je preložena z dne 6. tm. radi nepričakovanih ovir na prve dni meseca oktobra.

* **Na velikem koroškem taboru na Poljani.** V poročilo o mogočnem koroškem taboru na Poljani so se vrinile pomote glede zastopnikov nekaterih oblastev in organizacij. Tako je mestno občino mariborsko zastopal na tej mogočni manifestaciji podžupan g. Golouh. Sokolsko župo mariborsko sta zastopala župni načelnik g. Komac in župni tajnik g. Dojčinović. Nadalje so se udeležili mogočnega tabora tudi predstavniki studeniškega, tezenskega, konjiškega, vitanjskega, slovenjebistriškega ptujskega Sokola, kakor tudi zastopniki Sokola Maribor III. in predstavniki vseh sokolskih edinic Mežiške in Dravske doline. Navzroč je bil na tej mogočni manifestaciji predstavnik Jugoslovenskega touring kluba in ravnatelj mariborske tujsko prometne zveze g. Los. Zastopani so bili tudi klubi koroških Slovencev iz Maribora, Ljubljane, Celja, Trbovelj in Jesenic. Osrednjo organizacijo je zastopal dr. Felaher iz Ljubljane, mariborski koroški klub pa g. Hochmüller. Udeležil se je tabora tudi predsednik mariborskega trgovskega združenja g. Ferdo Piuter.

Zvočni kino Ideal
DANES PREMIERA
ob 3. 5. 7 in 9¼ zvečer
filma ljubezni in lepote
„Vrata sanj“
Čarobna pripovedka o ljubezni!!
Vstopnina: Din 4.50, 6.50 in 10.—

Kvalitetno blago!
ČEVLJI! ČEVLJI!
NIZKE CENE!
Predno si kupite čevlje za jesen in zimo si oglejte izložbo
Viktorija Zmaga
Pražakova 8, vogal Miklošičeve, kjer boste našli vse po Vašem okusu.

* **Naj ne bo Slovenca** izven ožjih mej naše domovine brez albuma »Naši kraji«, ki bo vsak hip s kinematografsko popolnostjo pričaral obraze naše lepe, mehke slovenske krajine. Album obsega 87 slik v velikem formatu in predstavlja pravo debelo knjigo. Slike so prispevali naši najbolj stvariteljni mojstri fotografske kamere, kakor Fran Kraševec, Janko Ravnik, Egon Planinšek, Dana Kuraltova in mnogi drugi. Če te objame domotožje, potem ni boljšega leka, kakor oddih ob teh prekrasnih reprodukcijah. Album stane 30 Din, na boljšem papirju 40 Din. Naroča se pri Tiskovni zadrugi, Razpečevalnica, Ljubljana, Miklošičeva cesta 16/I. Pri naročilu 3 izvodov 20% popusta.

Volitve jeseni — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

* **Roditelji.** Stopite v knjižnico Tiskovne zadruge, Ljubljana, Miklošičeva cesta 16 I., da si ogledate neobvezno njene mladinske knjige in dobite vsa potrebna pojasnila glede izrednih popustov in plačilnih olajšav. Mislite že sedaj na Miklavža in Božič in na mehke zimske večere, ko je treba dovzetni otroški duši dati z lepo mladinsko knjigo poleta k vsemu lepemu in vzvišenemu.

* **Prva slovenska enoletna TRGOVSKA ŠOLA, znani CHRISTOFOV ZAVOD, Ljubljana Domobranska cesta 15. VPISUJE redno vsak dan.** Zavod je najbolje obiskana šola te vrste in edina v lastnem modernem, novozidanem poslopju, zato najnižja šolnina 120 Din. Siromašni imajo popust! Odlični predavatelji profesorji poučujejo trgovske predmete, pisarniška dela, stenografijo, strojepisje, jezike. Vpis toplo priporočamo vsem, ki želijo trgovske izobrazbe, enako tudi onim, ki letos niso bili sprejeti na državnih šolah. Pojasnila brezplačna.

* **Času primerno se je zadnja leta posta**vilo v živilski industriji mnogo hladilnih naprav, katere so se uvažale v zvezi z velikanskimi stroški iz inozemstva. Naposled je uspelo naši domači in po svoji solidnosti dobroznani tovarni vodnih turbin G.F. Schneiter v Škofji Loki izdelati po načrtih švicarskega inženjerja istovrstne naprave znamke »Juhlad«, ki v nobenem pogledu ne zaostajajo za uvoženim blagom. Prve domače naprave so že v pogonu in delujejo brezhibno v največje zadovoljstvo strank. Z veseljem čestitamo domači industriji k znatnemu napredku in ji želimo daljnih uspehov.

NOVI MODELI
JESENSKIH PLAŠČEV IN OBLEK SO DOSPELI.
Fran Lukič, Ljubljana
STRITARJEVA ULICA.

★ **Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani,** Kongresni trg 2.-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrstne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

* **Abesinija in njen evropski okvir.** Ta knjiga, ki jo je spisal novinar Gluzdovski, izdalo pa založništvo »Ivo Vidović«, je izšla z ilustracijami in zemljevidi v cirilici in latinici. Delo nam opisuje deželo, za katero se sedaj zanima ves svet. Cena je 15 Din. Čisti dohodki pri prodaji te knjige so namenjeni podpornemu združenju »Jedinstvo — sila«, ki skrbi v prvi vrsti za brezposelne in druge žrtve bede. Knjiga se dobi v pisarni združenja v Beogradu, Skadarska 10. in v vseh večjih knjigarnah.

* **Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj, Maribor.** Lastni dijaški internat. Vpisovanje še ta teden samo v šolski pisarni. Vrazova ulica 4, tudi ob praznikih in nedeljah od 10. do 12. ure. Šolski program brezplačno. Znižanje šolnine. Začetek dne 9. septembra.

* **Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

* **Maturantje ljubljanske gimnazije in realke iz l. 1900** praznujejo 12. t. m. v Ljubljani obletnico mature. Ob 10. je za umrle sošolce maša na Rožniku, ob 1. pa skupen obed v hotelu Bellevue. Udeležbo je javiti na spodnji naslov najkasneje do 9. t. m. Vožnja polovična v času velesejma. Dr. Egon Stare, odvetnik, Ljubljana, Knafljeva ulica 10/I.

Iz Ljubljane

u— **Jadranski stražarji iz Batine tovarne.** Na kongresu JS bo mestni odbor JS Borovo zastopan s 100 svojimi člani. So to sami nameščenci tvrdke Bata, Borovo. Podjetje jim je dalo na razpolago svojo kompletno godbo, s katero se udeležijo tudi slavnostnega sprevoda.

u— **Prireditev treh obredov iz Zile** je zaradi preobilice prireditev preložena za par nedelj. Opozarjamo pa na knjigo Franceta Marolta »Trije obredje iz Zile«, ki izide v začetku prihodnjega tedna in bo na razpolago v vseh knjigarnah.

u— **Kino JS na velesejmu.** Tekom letošnjega jesenskega velesejma, kjer imamo tudi veliko Jadransko razstavo, ki jo je organizirala Jadranska straža, bo J.S. v paviljonu »K« predvajala neme in zvočne filme. Predstave bodo ob delavnikih ob 14 in 18 uri, ob praznikih in nedeljah pa ob ½11, 14 in 18 uri. Filmi bodo prikazovali krasoto našega morja, pestrost obmorskih mest, morsko živalstvo itd. Podrobnejši program bomo sproti objavljali. Prva predstava bo danes ob ½11. uri dopoldne.

u— **Udeleženci omladinskega narodno-obrambnega tečaja v Ljubljani** so zbrali 314.75 Din za jubilejni sklad Ciril-Metodove družbe. Iskrena hvala!

u— **Občinski odbor Rdečega križa na Ježici** priredi danes slovesno proslavo. Po osmi maši bo v Društvenem domu svečani sestanek Občinskega odbora RK, h kateremu so povabljeni poleg članstva tudi zastopniki vseh oblasti in organizacij.

JUTRI PREMIERA!!
MAGDA SCHNEIDER
v veseli opereti
MAČEK V ŽAKLJU
ELITNI KINO MATICA

u— **Francoska serenada na dvorišču magistratnega poslopja** bo v petek 13. t.m. ob 20. Sedeži po 10 Din in stojišča po 5 Din bodo od ponedeljka dalje v prodaji v knjigarni Matice na Kongresnem trgu. Na sporedu je izključno le francoska klasična serenadna glasba.

u— **Vpisovanje na šolo Glasbene Matice** je še vsak dan v običajnih urah, čeprav se redni pouk začne že v soboto 7. t. m. Sprejemajo se gojenci za klavir, violino, solopetje, teoretične predmete ter vse orkestralne inštrumente.

u— **Državni konservatorij vpisuje še** v soboto 7. t. m. od 9.—12., od 10. do 13, se vrše sprejemni izpiti. Podrobnosti v veži zavoda.

Zimski kapital — **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

u— **Klavir poučuje po najboljši metodi** prof. Ravnika Janka praf. Rančigaj Pavel (Blejweisova c. 21.) ter sprejme še nekaj pridnih in talentiranih učencev.

u— **Umrla je gospa Marija Šepetavec**, soproga paznika dohodarstvenega urada. Pogreb bo danes ob 16 izpred bolniške mrtvašnice. Blag ji spomin. Žalujočim iskreno sožalje!

u— **Pri regulacijskih delih v Ljubljanici** je zadnje dneve nastal zaradi nalivov zastoj in so morali v sredo opoldne prekiniti z betoniranjem in tudi z izkopom materiala. Ta zastoj bo najbrž trajal nekaj dni, dokler črpalka ne bo izčrpala narasle vode iz struge. Prve dni v tem tednu so mogli betonirati le okrog 20 m širine in bi lahko utrdili dna še več, pa je struga od šentjakobskega mosta dalje navzgor široka 24 m, proti zatvornici pa še nekaj več, dočim pri betonskem jezu nad Čevljarskim mostom meri le 17 m. Zamudo pri delu je bilo opažati ves teden tudi zato, ker je primanjkovalo voznikov, saj je material odvažala komaj polovica najetih voznikov, druga polovica pa ni prišla na šiht, ker so spravljali domov seno. Ravno tako je tudi en sam avto odvažal blato iz struge, drugi pa je menda bil zaposlen nekje drugje ter prevažal robnike. Mogočni 16 m dolgi in 8 m široki betonski opornik vzdolž mosta čez Gradaščico so ta teden že razopažili in se bo sedaj z zasutjem sveta nad tem opornim zidom pridobil precejšen trikot proti Krakovskemu nasipu. Tik ob strugi tja do stare zatvornice so ta teden speljali tir in je lokomotiva že pričela odvažati blato in ilovico za Kolezijo. S kopanjem temeljev opornega zidu so pričeli tudi na nasprotni, desni strani nad staro zatvornico. Nekaj starih košatih dreves so posekali ob nekdanjem Koširjevem kopališču. Lokomotivo, ki je ostala v strugi nerabna, so zakurili in je s Krakovskega nasipa odcijazila v garažo. Kakor je videti, bo jesenski dež zelo oviral nadaljnjo regulacijo Ljubljanice.

u— **Poziv. Opazovana oseba**, ki je v kopališču »Ilirije« pobrala svetlomodro za pestnico, naj jo odda do sobote pri blagajni kopališča, drugače bo ovadena policiji.

u— **Danzing Nebotičnik. Od danes naprej vsako nedeljo in vsak praznik ob 5. popoldne čajanka s programom. Uprava.**

Iz Celja

e— **Jubilejni sestanek slovenskih maturantov celjske gimnazije iz let 1915. do 1920** in bivših tovarišev, ki niso maturirali, bo 7. in 8. t. m. v Celju V soboto bo pozdravni večer v hotelu »Evropi«, v nedeljo skupno kosilo, nato izlet z avtobusom. Bivše slovenske celjske dijake, predstavnike idealne nacionalne omladine iz zadnjih, najtežjih in velikih let našega robstva, mladine, ki je stopala z globoko vero, krepko voljo in mladostnim navdušenjem v zarje Vidove, presrčno pozdravljamo v našem belem Celju in jim iskreno želimo, da bi preživeli v družbi tovarišev in nekdanjih profesorjev nepozabne ure ob spominih na lepe mlade dni.

e— **Društva jugoslovenskih akademikov v Celju ni več.** V sredo zvečer je bilo na izrednem občnem zboru tega društva sklenjeno, da se društvo preimenuje v akademsko društvo »Brazda«. Novi odbor sestoji po večini iz somišljenikov JRZ in tako je preimenovanje povsem razumljivo.

e— **Sokolske župne tekme v odbojki iz tehničnih razlogov v nedeljo ne bodo v Laškem, marveč v Celju.** Pričetek ob 14. na dvorišču mestne šole.

e— **Aretacija vlomilca. Nedavno smo poročali, da je 23 letni delavec Juro Novak** iz Dujnkovca v Medmurju vlomil v pisarno opekarne Unger — Ullmann na Zgornji Ložnici in ukradel štampiljko, s katero je potem ponaredil bone za živila. Z boni je ogoljufal trgovce v Celju in okolici za okroglo 1.500 Din. Po tiralici so Novaka zdaj aretirali v Dujnkovcu in našli pri njem za več ko 1.000 Din manufakturnega blaga. Prepeljali so ga v Celje.

e— **Srečke novega kola državne razredne loterije** se dobijo v podružnici »Jutra« v Celju.

e— **Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 velefilm »Žene stevkajo« in zvočni tednik.**

Iz Maribora

a— **Preizkušnja terena na Jugoslovenskem trgu.** V Mariboru se mudi te dni vseučiliščni profesor ljubljanske tehniške fakultete inž. dr. Kasal, ki s posebno napravo ugotavlja trdnost in nosilnost terena, na katerem bo stala nova pravoslavna spominska cerkev Lazarica. Na podlagi tega je točno izračunal potrebo debelosti temeljnega zidovja.

a— **5868 učencev in učenk v mariborskih šolah.** Na obe tukajšnji gimnaziji se je letos vpisalo 2077 dijakov in dijakinj, in sicer na klasično 752 (na novo 160), na realno 1255 (na novo 209). Na meščanskih šolah skupno 1534 dijakov in dijakinj, in sicer na deški meščanski 815, na I. dekliški 400, na II. dekliški 319. Dekliške osnovne šole: skupno 1137 učenk, in sicer I. 243, II. 504, III. 150, IV. 240 Deške osnovne šole skupno 1077, in sicer I. 173, II. 160, III. 502, IV. 242. Pomožna šola 113. Ako izvzamemo učiteljišče in trgovsko akademijo, štejejo letos vse mariborske šole 5868 učencev in učenk.

a— **Nanosova prireditev v Studencih je krasno uspela. Obisk je bil prav lep. Novoustanovljeni pevski zbor je pod vodstvom** pevovodje Laha zapel več narodnih pesmi.

a— **V gledališki plesni zbor se sprejmejo** mladenke, ki imajo veselje do plesa in gledališča. Prijave pri dnevni blagajni od 9. do 12. in od 15. do 17.

a— **181.843 dinarjev je dosegel PTL dinar za zgradbo azila jetičnim bolnikom v** Mariboru v mesecu avgustu.

a— **Dve občinski seji.** V torek 10. t. m. ob 18. bo seja občinskega odbora, na kateri se bo razpravljalo o oddaji del za zgradbo deške meščanske in dekliške osnovne šole v magdalenskem predmestju. Dne 19. t. m. pa bo 5. seja mestnega sveta, na kateri se bodo obravnavale razne tekoče zadeve.

a— **Iz MP.** Poslovanje pri Mestnih podjetjih je odslej od 8. do 12. in od 15. do 18. Ob sobotah od 8. do 13. Za stranke pa samo od 8. do 12.

a— **Park ni star.** Med koreninami drevesa na Jugoslovenskem trgu so ob priliki kopanja temeljev našli novec iz leta 1859, kar priča, da omenjeni park še ni prav star.

a— **34.146 dinarjev podpore** je prejelo pri tukajšnji Borzi dela v preteklem mesecu 205 brezposelnih.

a— **Drevo preko železniških tračnic je** ležalo med postajama Puconci in Mostanjci. V zadnjem trenutku je strojevodja potniškega vlaka 8734 opazil pretečo nevarnost, nakar so drevo odstranili s tračnic.

a— **V Tržaški dvor** so udrli spretni zlikovci ter odnesli 150 dinarjev drobiža ter večjo količino cigaret v skupni vrednosti okoli 600 dinarjev. Prstnih odtisov niso našli.

Iz Zagorja

z— *Kmetijska podružnica* se pod predsedstvom učitelja g. Kolenca uspešno razvija in deluje v splošno korist članov. Živinorejski selekcijski odsek, ki deluje 3 leta, je pokazal lep napredek. Premovanje sivorjavega dolenjskega goveda v nedeljo je bilo vsestransko dobro organizirano. Komisija se je pohvalno izrazila, da je organizacija te živinoreje uspela, akoravno gotove osebe nasprotujejo pasmi sivorjave dolenjske govedi. Nagrade so bile razdeljene v znesku 3700 Din, prispevala je banska uprava 1000 sreski kmetijski odbor 1700 in občina 1000 Din. Prvo nagrado za bika 400 Din je prejel Ivan Forte iz Potoške vasi, nadaljnje nagrade so prejeli živinorejci krav in mlade rodovniške živine. V kratkem se bo utanovilo živinorejsko selekcijsko društvo, ker so se dobri uspehi že pokazali in je napredek uspešne živinoreje že zajamčen. V nedeljo je v zagorski šoli predaval višji kletarski nadzornik Gombač o sadjarstvu in kletarstvu. Zadnja leta se po naših kmetijah opaža, da se je pričelo resno zanimanje za sadjarstvo.

SOKOL

Sokolsko društvo Štepanja vas proslavi rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. skupno z Gasilsko četo, Podružnico Kola jugoslovenskih sester in ostalimi društvi ter s prijaznim sodelovanjem dne 6. t. m. v sokolski dvorani ob 19. uri. Po proslavi, bo članstvo zažgalo kres z umetnim ognjem. Vabimo vse pripadnike društva in njih svojce, vsa še neprijavljena nacionalna, kulturna in gospodarska društva in korporacije ter ostalo občinstvo.

Plavalne tekme Sokolskega društva Celje **bodo v nedeljo 8. t, m ob 8. zjutraj v kopališču Rimskih toplicah. Tekmuje se ob vsakem vremenu. Ker se pričakuje odziv vseh bratskih društev v celjski župi, ki gojijo plavanje, bo to gotovo ena največjih plavalnih prireditev sokolskih društev. Vse ljubitelje plavalnega sporta vabimo, da pohitijo v nedeljo v Rimske toplice in da prisostvujejo tekmam. Tekmovanje obsega 13 plavalnih točk in skoke v vodo. Odhod iz Celja z vlakom ob 6.50.**

Sportne vesti

Jadran : Ptuj

Za danes je povabil Jadran v goste impatično in mlado moštvo Ptuja. Jadran si hoče s to tekmo še enkrat preizkusiti svojo moštvo, predno stopi v jesensko prvenstveno borbo. Po pravici lahko trdimo, da bo Jadran v letošnjem tekmovanju najopasnejši tekmec za prvo mesto. Za to dovolj jasno pričajo zadnji rezultati njegovih nastopov .Razumljivo pa je, da morajo trnovski fantje zaigrati s tako voljo in požrtvovalnostjo, po kateri so znani sportni Ljubljani. To jim pa sigurno ne bo težko, če se zavedajo naloge v prvenstvenem tekmovanju, zlasti pa besed pokojnega predsednika Slanovca: »srce in ljubezen do kluba sta edini pogoj za uspešno delovanje vsakega društva«.

V predtekmi, ki začne ob 16. nastopita hazenski družini obeh klubov Jadranova hazena sicer mlada, vendar dobro napreduje in bo skoro gotovo igrala važno vlogo v tekmovanju. Torej Trnovčani, pokažite v petek, kaj znate, pa bo zadovoljna publika in vi sami.

OBJAVA
Državna tkalnica preprog naznanja cenj. odjemalcem, da je razstavila na
Ljubljanskem velesejmu od 5.—16. IX.
svoje ročne izdelke,
PERZIJANCE IN BOSANSKE PREPROGE
Ker prodajamo na dolgoročna odplačila od 12 do 24 mesecev, vsakemu priporočamo, da nas obišče. Strokovna popravila preprog in perzijancev prevzemamo tudi na razstavi. Pismena naročila sprejema glavni prodajni urad: Zagreb — Gundulićeva 3.

CIMEAN
NAJPOPOLNEJŠA ZOBNA KREMA
PROTI ZOBNEMU KAMNU in ZA OČUVANJE ZOBNE SKLENINE!

POZIV

Obrtna banka v Ljubljani poziva svoje delničarje, da predlože do 30. septembra 1935 delnice zavoda pri njeni blagajni v Ljubljani, v svrho zamenjave glasom sklepa XIV. rednega občnega zbora.

UPRAVNI SVET.

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
odda inozemska tvrdka proti primerni kavciji. Mesečni zaslužek Din 8.000 do 10.000. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra, Ljubljana, pod »Inozemsko zastopstvo 218«.

†

Zapustil nas je naš preljubljeni čuvar

MIHAEL LESNIKA

nadučitelj v pokoju

dne 5. septembra 1935 po dolgi mukepolni bolezni.

Pogreb bo 7. septembra 1935 ob 16. uri iz mrtvašnice v Studencih na isto pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Jožefa v ponedeljek dne 9. septembra ob 7. uri zjutraj.

Prosimo za tiho sožalje.

Maribor, 6. septembra 1935.

ŽALUJOČI OSTALI.

Otvoritev velesejma in Jadranske razstave

Ljubljana, 5. septembra

Danes dopoldne so slovesno otvorili letošnji jesenski velesejem z veliko jadransko razstavo. Še pred 10. uro se je zbralo na prostoru pred velesejmskim uradom veliko število povabljenih odličnih gostov, da prisostvujejo svečanemu aktu otvoritve. Ko je prišel na velesejmski prostor zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general Peter Nedeljković je zaigrala vojaška godba v pozdrav. Predsednika vlade, ministra notranjih zadev in trgovinskega ministra je zastopal ban dr. **Dinko Puc**, ministra za vojsko in mornarico general **Anton Pekić**, prometnega ministra železniški direktor Josip **Cugmus**, ministra prosvete pa načelnik **prof. Breznik**. Komandanta kraljeve mornarice je zastopal kapetan fregate g. Pleiveis, komandanta divizije pa žendarmerijski polkovnik g. Vladimir Keler. Nadalje so otvoritvi prisostvovali predsednik oblastnega odbora Jadranske straže **podban dr. Pirkmajer**, ljubljanski župan **dr. Vladimir Ravnihar**, ljubljanski škof **dr. Gregorij Rožman**, mariborski župan **dr. Lipold**, predsednik Zbornice za TOI g. **Ivan Jelačin, podpredsednik** centrale industrijskih korporacij dr. **Fran Windischer**, finančni direktor g. **Sedlar** ter številni predstavniki gospodarskih in kulturnih korporacij in organizacij. Prav tako so bili navzoči diplomatski predstavniki tujih držav, tako Italije, Francije, Avstrije, Rumunije in Albanije.

Govor predsednika velesejma

Otvoritvene besede je spregovoril predsednik velesejma Fran Bonač:

Dvakrat na leto me zadene prijetna in častna dolžnost, da vas pozdravljam kot domačin na velesejmu. Spomladi otvarjamo vrata sejmišča, da prikažemo revijo razstav predvsem s področja gospodarstva zdaj pa tudi s področja kulture in nacionalne propagande. Velik je že kader odličnih sodelavcev, ki se že 15 let zbirajo okrog velesejmskih prireditev. Zdaj so se priključili tudi odlični delavci iz vrst močne JS in priredili prekrasno jadransko razstavo, ki je tako velika, da je vsa velesejmska prireditev v znamenju našega Jadrana.

Danes se je zbrala odlična gospoda, da prisostvuje slavnostni otvoritvi. V naši sredi je odposlanec Nj. Vel. kralja Pétra II. zastopniki kraljevske vlade, hrabre vojske tujih držav, univerze, senata, državnih samoupravnih oblasti in občin ter gospodarskih organizacij. Posebno v čast mi je pozdraviti odposlanca NJ. Vel. kralja g. divizijskega generala Petra Nedeljkoviča. Pozdravljam bana dr. Dinka Puca kot zastopnika predsednika vlade, notranjega ministra in ministra za trgovino, brigadnega generala Pekiča kot zastopnika ministra vojne in mornarice, direktorja Cugmusa kot zastopnika prometnega ministra, načelnika Breznika kot zastopnika prosvetnega ministra in dr. Orla kot zastopnika ministra brez portfelja dr. Kreka.

Predsednik je pozdravil še druge odlične goste, nakar je nadaljeval:

Jesenska velesejmska prireditev je prirejena pod geslom našega Jadrana. Razen tega se predstavljajo naši arhitekti s krasno arhitektonsko razstavo, agilno društvo »Živalca« z razstavo malih živali zanimiva je razstava esperantistov in naših mladih smučarjev, prav dobro je pa zastopana v manjšem obsegu naša industrija in obrt, ki jo krona pohištveno mizarstvo.

Ker kraljuje na naši jesenski prireditvi »Naš Jadran«, prosim g. predsednika Oblastnega odbora JS dr. Otmarja Pirkmajerja, da povzame besedo.

Govor podbana dr. Pirkmajerja

Pred mikrofon je stopil podban dr. Pirkmajer ter spregovoril: Srečen sem, da imama čast kot predsednik Oblastnega odbora JS vas pozdraviti ob otvoritvi jadranske razstave. Drzna je bila zamisel prirediti jadransko razstavo v zaledju, kjer ni dovolj razstavnega gradiva saj smo oddaljeni od morja 360 km po železnici. Toda požrtvovalnost in ljubezen do našega morja sta premagali vse težkoče. Načrti za pomorsko razstavo so bili plod zamisli navdušenih stražarjev in so se uresničili, denarne težkoče smo pustili ob strani, ker smo mislili, da nas bodo upoštevali merodajni činitelji. JS je priredila razstavo v želji, da se predstavi pred široko množico o priliki svojega kongresa kot idejna čuvarica morja in kot organizacija, ki je prepotebna in vredna da vstopi v njene stražne vrste sleherni Jugoslovan. Ni velike Jugoslavije brez morja Tudi mi ne moremo živeti brez njega, zato čuvajmo naše morje. Jadranska razstava naj dokaže, da naše morje neprecenljiv zaklad, če bo zaledje pravilno povezano z njim, če bodo dograjene in urejene prometne žice.

Pregledali boste 7000 razstavljenih predmetov in sodili. Naša razstava je kot vrsta jadranskih koral, saj se sestoji iz 16 med seboj povezanih razstav.

Govornik se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri razstavi, predvsem vojnemu ministru, oblastim, izvršnemu odboru JS in upravi velesejma. Govor je zaključil:

Jadranski razstavi je največje priznanje, da je prevzel pokroviteljstvo naš mladi vladar, Nj. Vel. kralj Peter II. Pozivam vas, da mu zakličemo trikratni živijo.

Govor bana dr. Puca

Navzoči so se odzvali z vzklikom, nakar je godba zaigrala državno himno. Predsednik velesejma je prosil zastopnika vlade, da otvori velesejem, nakar je stopil pred mikrofon ban dr. Dinko Puc.

Izredna čast mi je, da morem pozdraviti to gospodarsko prireditev. Še vedno živimo v času, ko je zasebna inicijativa in samopomoč prvenstvena gibalna sila v narodnem gospodarstvu in zato smo hvaležni za vsako dobro idejo, za vsako pobudo, za vsak korak, ki je storjen v smeri pospeševanja in ojačevanja gospodarskega življenja.

To velja predvsem tudi za prireditev Jadranske razstave. Jadranska straža, ki je to razstavo priredila, ni samo patriotska organizacija, ki prireja manifestacije in vzgaja mladino v ljubezni do domovine, marveč je organizacija eminentno gospodarskega pomena, ki ima namen predočiti narodu pomen in važnost morja ter vse možnosti njegove gospodarske eksploatacije. Da je taka propaganda potrebna, nam kaže baš zgodovina naše države. Ne moremo reči, da smo v letih njenega obstoja izkoristili vse možnosti, ki nam jih daje obširna morska obal. Ne zadošča za razvoj naše države samo dostop do morja treba je imeti tudi smisla za njegovo gospodarsko izkoriščanje. V nadi, da bo tudi ta razstava pripomogla k pravilnemu razumevanju naših najvažnejših gospodarskih problemov, da bo pomagala izpremeniti miselnost naših v gospodarstvu odločujočih faktorjev, čestitam prirediteljem ter proglašam razstavo za otvorjeno.

Splošno občudovana Jadranska razstava

Po otvoritvenih svečanostih so si velesejemski gostje ogledali vse obsežne razstavne prostore, zlasti pa veliko jadransko razstavo, ki je vzbudila splošno občudovanje in presenečenje. Naša javnost je sicer že vajena, da ji prinese vsak jesenski velesejem kaj posebno privlačnega in zanimivega; letos pa je naša velesejemska uprava skupaj z Jadransko stražo priredila tako pestro, zanimivo in obsežno razstavo, kakoršne Slovenci še nikoli nismo videli in kakršne doslej tudi nista mogla prirediti niti Split niti Sušak. Razstava je že prvi dan vzbudila pri posetnikih veliko občudovanje in tako pozornost, kakršno ni bila doslej deležna še nobena razstava na velesejmu. Tu vidiš v treh paviljonih nakopičenega toliko redkega razstavnega gradiva, da je prav vsakdo presenečen, kajti nihče ni pričakoval, da je pri nas sploh mogoče v razmeroma kratkem času zbrati toliko zares zanimivega gradiva. V paviljonih se kar vrstijo izvrstno izdelani modelj ladij, jadrnic, ladijskih delov ter številni krasno izdelani reliefi. TU vidimo prav vse kar je v zvezi z našim pomorstvom, največ pa je takih stvari, ki jih naš človek še nikoli ni videl in ki jih tudi ne bo imel priliko kmalu videti. Posebno pozornost pa še vzbujajo razstavni predmeti, ki jih je dala na razpolago naša vojna mornarica po hvalevredni odločitvi ministra za vojsko in mornarico g. generala Petra Živkoviča. Obiskovalci velesejma se zlasti ustavljajo pred velikim vodnim letalom, ki je razstavljeno sredi velikega desnega paviljona, kakor tudi pred *velikim torpedom v prerezu*, ki razkriva vse tajnosti tega najstrašnejšega vojnega orožja na morju. Malo je pri nas ljudi, ki so sploh kdaj od blizu videli torpedo, še manj pa takih, ki bi imeli priliko pogledati v notranjost tega skrivnostnega orožja. Če ne bi bilo na velesejmu ničesar drugega nego razstava vojne mornarice, ne bi nihče smel zamuditi prilike, da si vse to ogleda.

Nad dve sto tisoč dinarjev stroškov je bilo z jadransko razstavo in ne dvajset tisoč (tiskovna pomota). Kdor pa ve, kaj pomeni prirejati razstave v takšiem obsegu in s takšnim materjalom pa se mora še čuditi, da smo sploh mogli prirediti jadransko razstavo ne glede na stroške. Ko je pred leti pogorela stalna higijenska razstava na velesejmu, je bila škoda neprecenljiva, ker je bilo v to razstavo vloženo ogromno dela ter truda. Delo za jadransko razstavo se pa ne mora niti primerjati z delom za higijensko razstavo, saj prekaša vse, kar smo kdaj žrtvovali ruda in dela za kako razstavo.

Sokol svojemu starešini

Proglas saveza SKJ ob kraljevem rojstnem dnevu

Beograd, 5. septembra. AA. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. izdal na jugoslovensko Sokolstvo in jugoslovenski narod tale proglas:

Jugoslovensko Sokolstvo! Bratje in sestre!

Danes slavi svoj rojstni dan nada jugoslovenskega naroda Nj. Vel. kralj Peter II. Današnji rojstni dan Nj. Vel. kralja bo slavila vsa država in ves naš narod kot prvi rojstni dan po prevzemu prestola s strani našega mladega kralja.

Jugoslovensko Sokolstvo! Marsejska tragedija je pretresla z globoko bolestjo naš jugoslovenski narod in v tistih najtežjih časih naše narodne boli je jugoslovensko Sokolstvo obenem položilo zaobljubo svojemu mlademu kralju, da stoji neomajno za prestolom prvega Sokola, Nj. Vel. kralja Petra II. in da bo čuvalo sveto zapuščino, ki nam jo je vsem zapustil njegov vzvišeni oče.

Na današnji rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. polaga Sokolstvo kraljevine Jugoslavije pred prestol svojega kralja izraze brezmejne ljubezni do kralja in vsemu domu svoje narodne dinastije.

Sokoli bodo vedno ob strani svojega ljubljenega kralja, želeč mu, naj bi z uspehom nadaljeval rodoljubno državniško in kraljevsko delo svojega velikega očeta za blaginjo jugoslovenskega naroda in kraljevine Jugoslavije.

Bratje in sestre! Danes, ko so vse naše sokolske misli in želje posvečene dobrobiti Nj. Vel. kralja Petra II., vas savez Sokola kraljevine Jugoslavije poziva, da tudi v bodoče vedno mislite na temelje našega jugoslovenskega sokolskega dela, po kateri naj jugoslovensko Sokolstvo brani edinstvo jugoslovenskega naroda in države. Ta jugoslovenska misel je predstavljala neomajno voljo vsega našega Sokolstva pred svetovno vojno in po uedinjenju našega naroda.

S to mislijo in z globoko vero v veličino jugoslovenske narodne ideje in z vero v srečno bodočnost našega mladega kralja vzklika jugoslovensko Sokolstvo:

Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.!

Naj živi vzvišeni dom Karadjordjevićev!

Naj živita Jugoslavija in jugoslovenski narod!

Zdravo!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Gospodarstvo

Naše gospodarstvo v drugem letošnjem četrtletju

Narodna banka je pravkar izdala svoje tiskano četrtletno poročilo za drugo letošnje četrtletje skupno z mesečnim poročilom za julij.

Četrtletno poročilo navaja med drugim podatke o *razvoju klirinških plačil z inozemstvom* ter navaja tudi prvikrat številke o stanju neizravnanih klirinških saldov v prometu z državami s katerimi smo pasivni (aktivne klirinške salde objavlja Narodna banka kakor znano tedensko). V klirinškem prometu z Nemčijo in Italijo imamo, kakor znano, klirinške terjatve, ki znašajo skupaj v obeh državah 410 milijonov Din, Za malenkost aktiven je tudi naš kliring z Bolgarijo. Z ostalimi klirinškimi državami pa imamo pasivne salde, kar znači, da smo mi dolžniki Poročilo Narodne banke navaja, da se je naš klirinški dolg nasproti Češkoslovaški nekoliko dvignil in znašal ob koncu junija 182.5 milijona Din. Naš klirinški dolg nasproti Franciji je znašal 83 milijonov, nasproti Belgiji 9.1 milijona Din, nasproti Turčiji 2.6 milijona Din, nasproti Rumuniji 2.3 milijona Din in nasproti Poljski 4.3 milijona Dn. V kliringu s Švico smo bili prej aktivni, sedaj pa smo pasivni in sicer v višini 6 milijonov Din. Kakor je iz gornjih številk razvidno so naše terjatve v kliringih z Nemčijo in Italijo skupno mnogo večje nego naše obveznosti z ostalimi državami, kjer smo pasivni.

Promet z efekti na naših borzah je bil zadnje mesece večji nego lani in je znašal v juniju 37 milijonov (lani 30), v prvih sedmih mesecih t. l. pa 299 milijonov nasproti 266 milijonom v istem razdobju lanskega leta. *Tudi devizni promet* je bil nekoliko večji in je znašel v sedmih mesecih 834 milijonov (lani 699, predlanskim 426 milijonov).

Indeks cen (1926—100) je zadnja dva meseca popuščal kar opažamo običajno v tej letni dobi. V maju je znašal indeks cen na debelo 64.0, v juniju 63.9, v juliju pa 63.3 (lani v juliju 62.8, predlanskim 63.7, leta 1932 pa 65.6). Indeks cen na drobno v Beogradu je prav tako nazadoval in je znašal v juliju 68.0, nasproti 70.7, 75.2 in 75.6 točke v juliju zadnjih treh let.

Hranilne vloge pri bankah in hranilnicah so se od 1. junija do 1. julija povečale za 26 milijonov na 10.300 milijonov (lani 9.910, predlanskim 9.938 milijonov). To povečanje je v celoti pripisati naščanju vlog pri državnih denarnih zavodih. Vloge pri 20 največjih privatnih bankah, ki so kazale do maja stalno nazadovanje so bile v zadnjih treh mesecih stabilne in znašajo 3154 milijonov. Gotovinska blagajniška sredstva teh bank pa so v juliju narasla na 279 milijonov nasproti 244 milijonom v istem času lanskega leta.

Železniški blagovni promet, ki je bil v prvem polletju za malenkost manjši nego lani, se je v juliju dvignil in je bilo v tem mesecu natovorjenih 126.000 vagonov (lani 111.000, predlanskim 110.000). Stalno narašča tudi pomorski promet in je znašala tonaža v luke došlih ladij v juliju 1.90 milijona ton (lani 1.85, predlanskim 1.77).

Konkurzov smo imeli v juliju v vsej državi 9, poravnalnih postopanj pa 12, skupaj je torej 21 insolvenc (lani49). V prvih sedmih mesecih smo imeli v naši državi 231 insolvenc nasproti 448 v istem razdobju lanskega leta, 349 v istem razdobju pred lanskega leta n 1406 v istem razdoblju let. 1932.

Indeks zaposlenosti delavcev se je v maju po daljši vrsti let prvič dvignil na 100.1, kar pomeni, *da je letos zaposlenost delavstva približno enaka kakor leta 1928, ki je baza za računanje indeksa zaposlenosti.*

Gospodarske vesti

= **Rude in kovine d. d. prevzamejo s fuzijo Pražarno in kemično tovarno.** Trgovinski minister je odobril sklepe občnih zborov Pražarne in kemične tovarne d. d. ter Rude in kovine d. d. in dovolil, da Pražarna in kemična tovarna likvidira na ta način, da se fuzionira s tvrdko Rude in kovine d. d. v Ljubljani. Poslednji je bilo v ta namen odobreno povišanje delniške glavnice od 1 na 2 milijona Din.

= **Dobava smučarske opreme.** Dne 19. t. m, se bo vršila pri upravi III. oddelka zavoda za izdelavo oblačil za vojsko v Zagrebu licitacija za dobavo razne smučarsko—planinske opreme (smuči, palice, vrvi, nogavice, rokavice itd.).

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. t. m, ponudbe glede dobave lesa, — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. t. m, ponudbe glede dobave 4 ventilatorjev, do 19. t. m. glede dobave 200 kg vijakov z maticami, 14 automatov za centralo, raznega orodja za vzdrževanje kotlov, 1 škripca, 2500 delov za bencinske svetiljke ter glede oddaje generatorjev v pregled in preizkus.

Borze

5. septembra.

Na ljubljanski borzi so poskočile devize na Berlin, Newyork, Pariz in Trst. Oslabeli pa sta devizi na Amsterdam in London. V privatnem kliringu so nekoliko popustili avstrijski šilingi na 8.40 do 8.50. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 8.45, grški boni po 33.50, angleški funti po 234.1250 in španske pezete po 5.6350. Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda za malenkost popustila. Zaključkov ni bilo. Izmed ostalih vrednot so imeli zaključke 7% Blair po 73, 8% Blair po 82 in 6% begluške po 63.75.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2957.44—2972.03, Berlin 1754.91—1768.78, Bruselj 734.18 do 739.24, Curih 1424.22—1431.29, London 216.09—218.15, Newyork 4338.58—4374.89, Pariz 288.53—289.97, Praga 180.83—181.94, Trst 355.95—359.04.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2650, London 15.2050, Newyork 307.3750, Bruselj 51.60, Milan 25.0625, Madrid 41.9750, Amsterdam 207.75, Berlin 123.45, Dunaj 57.40, Stockholm 18.35, Oslo 76.35, Kobenhavn 67.85, Praga 12.7050, Varšava 57.9250, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 369 den., za sept. 369—371, za okt., nov 371 bl., za dec. 369—371, 7% investicijsko 80.50 den., 7% Blair 72.50—73.25, 8% Blair 82 do 83, 7% posojilo DHB 75 den., 6% begluške 63—64; delnice: PAB 233 den., Trbovlje 95 den., Isis 40 bl., Šečerana Osijek 120 den. Jutri bo borza zaprta.

Beograd. Vojna škoda 370—371 (370.50), za sept. (370), 7% stab. 81—82.50, PAB 233 7% investicijsko 82.50 do 83 (83), 8% Blair 81.50 den., 7% Blair 73.50—73.75 (73.75), 7% posojilo DHB (76.50), 6% begluške 66.50 do 67 (64.25—67). Jutri bo borza zaprta.

Blagovna tržišča

HMELJ

+ **Poročilo tržnega nadzornika.** (Žalec 5. t. m.) Danes se kupuje hmelj samo za dve inozemski tvrdki, ki plačujeta po dnevni ceni do 25 Din. Dve tretjini trgovcev danes ne kupuje; ti le prevzemajo blago in čakajo na nova naročila. Hmeljarji naj medtem ne silijo z blagom pri trgovcih, ker s tem le tlačijo cene. Šesti do peti del letošnjega pridelka je menda že prodan. Zadnje poročilo iz Češkoslovaške kaže lahno učvrščenje.

ŽITO.

+ *Chicago* (5. t. m.). *Začetni tečaji: pšenica:* za sept. 89, za dec. 91.25, za maj 93; *turščica* za sept. 73.8750, za dec. 56.3750, za maj 57.75.

+ *Winnipeg* (5. t. m.). *Začetni tečaji: pšenica:* za okt. 83.50, za dec. 85.1250.

+ *Novosadska blagovna borza* (5. t. m.) Tendenca m i r n a *Pšenica:* sremska in slavonska, 78 kg 115; banatska 78-79 kg 122; baška, 78-79 kg 123; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg 125; ladja Tisa, 79 kg 131; ladja Begej, 79 kg 129; baška, banatska in baranjska, ladja Dunav 78 kg 128; sremska, 77-78 kg 121.50. *Rž:* baška 112.50 do 115. *Ječmen* baški in sremski novi 120 do 122.50 *Oves:* sremski in slavonski 103—105. *Koruza:* baška in sremska 93—94; banatska 92—93. *Moka:* baška in banatska »Og« in »Ogg« 190—210, »2« 170—190, »5« 150—170, »6« 130—150, »7« 110—120, »8« 97.50—102.50 *Otrobi:* baški, sremski in banatski 85—87.50 *Fižol:* baški in sremski beli brez vreč 2% 270—280.

+ *Budimpeštanska terminska borza* (5. t m.). Tendenca prijazna. Promet živahen. *Pšenica:* za okt. 15.36—15.37, za marc 16.17 do 16.18. *Turščica:* za sept. 14.95. den., za maj 14.88—14.89.

BOMBAŽ.

+ *Liverpol* (4. t. m.). Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za okt. 5.63 (prejšnji dan 5.60), za dec. 5.57 (5.54).

+ *Newyork* (4. t. m.). Tendenca dobro vztrajna. Zaključni tečaji za sept. 10.36 (10.31), za dec. 10.40 (10.33).

Iz Celja

I. nacionalni tenški turnir za prvenstvo Celja in Savinjske doline za prehodni pokal mestne občine celjske se prične danes ob 10. na tenišču SK Celja v mestnem parku ter se nadaljuje jutri ob 9. in v nedeljo ob 9. Nastopili bodo igralci iz dravske banovine in iz drugih krajev, med njimi tudi njboljši igralci iz Zagreba.

Nogomet v Celju. Danes ob 16.30 se prične na Glaziji trening tekma med SK Celjem in vojaškim teamom 39. pp.

ŽIVILSKA INDUSTRIJA

naj se v bodoče poslužuje le avtomatičnih hladilnih naprav znamke

JUHLAD

Tovarna F. G. SCHNEITER, Ljubljana, Frančiškanska ulica 4
Telefon št. 32-49
Obrat v Škofji Loki
Prima reference dobavljenih naprav. Brezkonkurenčno nizke cene. Zahtevajte ponudbe!

†

Zapustila nas je za vedno naša nadvse ljubljena soproga, sestra in teta, gospa

Marija Šepetavec roj. Novak

soproga paznika dohod. urada

dne 4. t. m., po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb predrage pokojnice bo v petek, dne 6. septembra 1935. ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Tržaška cesta štev. 21., na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. septembra 1935.

GLOBOKO ŽALUJOČI Josip — soprog in vse ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze sočutja in iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadni, težki in nenadomestljivi izgubi našega iskreno in srčno ljubljenega, nepozabnega soproga, sina, brata, svaka, gospoda

LOJZA SLANOVCA

mag. uradnika, urednika »Kronike« in rez. kapetana

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Srčna hvala vsem darovateljem prekrasnih vencev: Uredništvu in upravi »Kronike«, upravnemu odboru in članstvu S. K. »Jadran«, upravi L. N. P., družbi mušketirjev, uradništvu magistratnega kulturnega oddelka, družbi Bergantovi in spošt. družini Bajčevi, g. banskemu svetniku dr. Pfeiferju, režiserju nar. gledališča g. Šestu in vsem drugim.

Iskrena hvala vsem, ki so dragega nam pokojnika v tako ogromnem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu s tem izkazali čast in spoštovanje. Posebna hvala čč. duhovščini, g. banu dravske banovine dr. Pucu, g. predsedniku mestnega poglavarstva v Ljubljani dr. Ravniharju, g. podpredsedniku mestnega poglavarstva g. prof. Jarcu, g. mag. nadsvetniku dr. Rupniku, g. banskemu svetniku dr. Pfeiferju, g. predsedniku akademije znan. in umet. dr. Windischerju, g. glavn. uredniku »Slovenca« g. Fr. Terseglavu, oficirskemu zboru ljubljanske garnizije, častni vojaški četi, vojaški godbi, članstvu, upravi S. K. »Jadran« in uradništvu mestnega poglavarstva.

G. prof. Krošlju prisrčna hvala za krasne poslovilne besede ob grobu. Prisrčna hvala tudi dr. Ahčinu, zdravniku za skrbno požrtvovalnost za časa bolezni.

Sv. maša za spokoj duše blagega pokojnika se bo brala v soboto dne 7. septembra ob 7. uri v Cerkvi Sv. Petra v Ljubljani.

GLOBOKO ŽALUJOČA soproga PAVLA in ostalo sorodstvo.

Kulturni pregled

Slikar Ivan Mirković

Na velesejmski razstavi jugoslovenskih marinistov je zastopan tudi splitski slikar in kipar Ivan Mirković, ki se tako prvič predstavlja slovenski kulturni javnosti Mirković je po rodu z otoka Paga. Študiral je umetnostno akademijo v Pragi, kjer je bil njegov glavni učitelj znani češki kipar in medaljer prof. O. Španiel, ki je med drugim izdelal kip našega slovečega arhitekta - umetnika prof Plečnika. Mirković, ki je sedaj profesor splitske gimnazije, se bavi s kiparstvom in slikarstvom, kakor naš Kralj ali Pirnat.

Na razstavi jadranskih motivov je zastopan s 16 slikami in enim kipom. Umljivo je, da je izbira enostranska in nepopolna, saj nam kaže slikarja samo kot marinista. Vendar tudi ta izbira zadošča, da spoznamo Mirkovića resnega in prizadevnega umetnika, ki upravičeno vzbuja pozornost in obenem željo, da bi ob priliki videli njegovo kolektivno razstavo. Mirkovićeva platna kažejo motive iz okolice Splita: morje v burji in miru, divje skale, ki kljubujejo valovom in razpoloženja na obrežju. Posebno zanimivi in za umetnika značilni sta dve kompoziciji: «Ribiči pri kosilu« in »Po ribolovu«. Njegove figure spominjajo na umetnika, ki je vajen oblikovati kipe, vendar pa se skupaj z okoljem zlivajo v pristno slikarsko celoto. Izmed krajinskih motivov je po svojih barvnih odtenkih posebno značilen »Split ob solnčnem zahodu«. Nevsakdanje lepa so tudi tihožitja z ribami. Kip kaže ribiča, ki vleče mrežo: obraz in napeta drža pričata o trudu in pričakovanju. Škoda, da ni Mirković kot kipar obilneje zastopan, vendar je tudi s tem kipom, prav kakor s slikami, pokazal svoje solidne kvalitete, ki razodevajo novoklasično stremljenje in obetajo, da bo Mirković ustvaril še marsikaj pomembnega.

Iz francoske književnosti

Počitniški meseci so sicer zmanjšali proizvodnjo novih knjig, vendar se je tudi v zadnjih tednih pojavilo na francoskem knjižnem trgu marsikaj zanimivega. Tako je sloveči ideolog skrajnih desničarjev, sicer odlični esejist Charles Maurras izdal svoj »esej o veličini, ki je trajna«, namreč o Louisu XIV in Franciji (Louis XIV et la France).— Jean de Latour je objavil pri »Nouvelle Revne Française« uvod v razumevanje pesnitev in proze Paula Valéryja, največjega pesnika sodobne Francije. Latourjev »Examen de Valéry« bo marsikomur olajšal razumevanje Valéryjevih nedvomno težkih pesmi. — Henry de Monfreid je pisec pri Grassetju izišle knjige »Le Lèpreux«, v kateri pripoveduje svoje doživljaje v vroči Afriki. Marc Slonim in George Reavey sta sestavila »Anthologie de Littérature soviétique«, ki je izšla pri Gallimardu. Zastopanih je s poezijo in prozo okrog štirideset novih ruskih imen. Pesnik starejše generacije Francis Jammes je opozoril nase z novo pesniško zbirko »De tout temps à jamais«. V političnih krogih vzbuja pozornost spis Andréa Tardieua »Sur la pente«. Sloveči francoski politik, ki se je na mirovni konferenci uspešno zavzemal tudi za naše meje, se že nekaj časa bavi z vprašanji ustavne reforme in preureditve parlamentarizma. Njegova najnovejša knjiga razgljablja v jasnem slogu ta usodna politična vprašanja naših dni. V Sofiji je izšel v francoščini spis Nikolaja Dončeva »Esquisse d' un tableau de la nouvelle littérature bulgare«. Nov zvezek slavistične revije »Le Monde Slave«, ki je ves junijski snopič posvetila stoletnici ilirizma, prinaša dopolnilno študijo prof. Franka Wollmana o odmevih ilirizma med Čehi.

Knjige, ki vznemirjajo svet

»Institut of Arts and Science« na Kolumbijski univerzi je izvršil zanimivo anketo. Razposlal je raznim svetovno znanim pisateljem in znanstvenikom vprašanje: »Katere knjige so od l. 1885. do danes najbolj vznemirile svetovno javno mnenje?«

Iz odgovorov so sestavili na omenjenem institutu imenik takih knjig, čigar vrstni red kaže višino glasov. Med prvimi knjigami so potemtakem spisi, ki so prejeli največje število glasov Oglejmo si vsaj prvo serijo:

Marx, Kapital; Freud, Psihoanaliza; Spengler, Propad zapada; Einstein, Teorija relativnosti; Bohr, Atomska teorija; Blanca, Predavanja o aerodinamizmu; Jung, Psihologija podzavesti; Tolstoj, Kreutzerjeva sonata; Remarque, Na zapadu nič novega; Ibsen, Heda Gabler; Lenjinovi spisi; Trockij, Zgodovina ruske revolucije; Proust, Iskanje izgubljenega časa; James Joyce, Odisej; Shaw, Človek in nadčlovek; Wells, Svetovna zgodovina; Lewis, Glavna ulica; Sinclair, Klavnica; Conan Doyle, Sherlock Holmes; Bellamy, Pogled nazaj; Lewis, Babbit; Jammes, Principi psihologije; Kipling, Balade; Romain Rolland, Jean Christoph i.t.d.

Kakor vsaka podobna anketa, je tudi ta pokazala nepopolnost takega »plebiscita«, ki ima vedno za izhodšče posameznike in njegovo osebno mnenje, oseben okus. Malo verjetno je, da bi knjige, kakor so Ibsenova »Heda Gabler« ali Proustovo »Iskanje izgubljenega časa« in Sinclairja Lewisa ne posebno uspeli roman »Glavna ulica«, res bolj vznemirila svetovno javno mnenje, kakor ga je marsikatera knjiga, ki tu ni navedena. To velja tudi za R. Rollanda obsežni roman »Jean Christoph«, ki je sicer miselno in umetniško prav zanimivo, vendar pa v splošnem malo čitano delo in ga je težko uvrstiti med knjige, ki so vznemirile svetovno javno mnenje.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota 7. septembra ob 20 uri: »Izdaja pri Novari« v dramskem gledališču. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja 8. septembra ob 18 uri: Kralj Oedipus na letnem gledališču v Tivoliju.

OPERA

Petek 6. septembra ob 15 uri Akademija podmladka Jadranske straže. Izven. Globoko znižane cene od 15 Din navzdol.

Ob 20. uri Manon. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Izven. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Sobota 7. septembra ob 20. uri Mala Floramye Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja 8. septembra ob 20. uri Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

★

Drevi ob 20. uri bo v operi slavnostna predstava v proslavo kraljevega rojstnega dne. Poje se Massenetova opera »Manon« z go. Gjungjenac v glavni vlogi. De Grieuxa poje g. Gostič, očeta g. Betetto, brata g Janko, g. Primožič pa partijo Bretignija. Dirigira: g. Štritof. Cene so znižane.

Radio

PETEK, 6. SEPTEMBRA

Ljubljana: 12: Bože pravde (plošče). — 12.45: Vreme, Poročila. — 13: Čas, obvestila spored. — 13.15: Radio orkester. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Mladina kralju v prisrčen pozdrav (Radio orkester, plošče, recitacije, prizori). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Slovenski vokalni kvintet in plošče.

Beograd: 16: Vojaška godba. — 20: Zvočna igra. — 21.30: Jugoslovanske pesmi. — 22.25: Orkestralen in pevski koncert. — *Zagreb:* 12: Plošče. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.15: Slovanska glasba. — *Praga:* 19.25: Narodne pesmi. — 20.10: Orkestralen koncert. — 20.45: Operne arije. — 22.15: Plošče. *Varšava:* 20: Orkester in solisti. — 21.15: Simfoničen koncert. — 22.45: Lahka glasba. *Dunaj:* 12: Orkester. — 16.05: Schubertov ciklus »Lepa mlinarica:. — 17: Pesmi za sopran. — 18.25: Prenos Wagnerjeve opere »Valkira«. — 23.15: Plošče. *Berlin:* 20.15: Mešan program. — 21: Večne besede in melodije. — 23: Iz Stuttgarta. *München:* 20.15: Prenos iz Berlina. — 21: Orkestalen koncert. 22.30: Schubertove komorne skladbe. - 23: Iz Stuttgarta. *Stuttgart:* 19.30 Skladbe za violino in orkester. — 20.15: Prenos iz Berlina. — 22.30: Orkestralen in pevski koncert. — 24: Opera »Hans Helling« na ploščah. *Rim:* 17.05: Koncert orkestra. — 20.40: Mešan glasbeni program.

En poizkus vas bo prepričal

da je

SAMORAD

pralni prašek, ki je izdelan na podlagi olivnega olja

najboljši!

Poizkusite!

Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek.

SPORT

Bolgarski atleti v Ljubljani

Igrišče Primorja v soboto ob 16.30, v nedeljo ob 16.

Gost naših lahkoatletov si je v zadnjih desetih letih osemkrat priboril lahkoatletsko prvenstvo v Bolgariji in uživa danes sloves ne samo najboljše bolgarske lahkoatletske ekipe temveč tvori v vsakokratni bolgarski lahko atletski reprezentanci jedro Ta položaj sta bratskemu gostu naših lahko atletov priborila predvsem dva odlična lahkoatleta, Dojčev in Gančev, katerih sloves je že davno prekoračil meje Bolgarije in balkanskih držav. Kot balkanski rekorder in prvak v desetoboju je Dojčev do segel preko 7000 točk. Vsi njegovi rezultati v vsch desetobojskih disciplinah pričajo o velikih zmožnostih tega daleč najboljšega bolgarskega in brez dvoma tudi balkanskega lahkoatleta. Njegov najresnejši konkurent v desetoboju in popularnosti je klub ski tovariš Gančev. Odličen metalec diska, skakač in tekač se je na vseh balkanskih igrah odlično plasiral v metu diska hel. stil pa je bil od vsega začetka prvak in rekorder. Dalje treba omeniti Georgijeva v metu kopja, Žekova v tekih na srednje proge tekač na 400 m Zografski, zaprekaš Stefanov, srednjeprogaš Spasov, Panajotov in Markov za skok v višino ter sprinter Novakov.

Kombinacija obeh ljubljanskih klubov bo nekompletna, ker je savez vsem v reprezentance za letošnje balkanske igre določenim atletom prepovedal start na vsaki lahkoatletski prireditvi. Ta prepoved velja za naše najboljše atlete: Kovačiča, Krevs, Gor šek, Czurda, Bručan in Stepišnik. Pač pa se bodo ostali naši atleti, kakor sprinterja Cerar Dr in Sodnik, srednjeprogaši Pleteršek, Žorga A., Skušek, Srakar F., Pogačnik, dolgoprogaši Krpan, Srakar ml., brata Starman, skakači Martini, Žgur, Marek E., Slanina, Perpar, Putinja, Korče, Malnarič, Zupančič, Oroszy, Gašperšič, Sket, metalci prof. Dobovšek, Serše, Jeglič, Slamič, Dečman, Orehek in mnogi drugi potrudili, da bo izid dvoboja čim bolj časten.

Pričetek tekmovanja v soboto, ob 16.30, v nedeljo ob 16.

Program prvega dneva je: 400 m, skok v višino, met krogle, 200 m, met diska, 1500 m, skok v daljavo, stafeta 4x100 m, nedeljski program: 800 m, skok ob palici, 100 m, met kladiva, 110 m zapreke, met kopja, 5000 m, troskok, balkanska stafeta: 800x400x200 x100 m. Ocenjuje se: prvo mesto 5, drugo 3, tretje 2, četrto 1 točka, stafete: prvo mesto 5, drugo mesto 3 točke.

Službene objave LNP

(Seja p. o. dne 28. avgusta 1935.)

Navzoči gg.: Stanko, Novak, Jugovec, Žigon, Breskvar, Jančar, Drašler, Fain, Juvan.

Odobri se pravilnik za službujoče odbornike v redakciji, kot jo je predložil referent Kralj. Pravilnik se razmnoži na tiskovinah za službujoče odbornike.

Določi se 10. november t. l. za podsavezni dan na vsem ozemlju LNP, na kar se opozarjajo vsi klubi, da za ta dan ne sklepajo nobenih prijateljskih ali drugih tekem.

Rezervira se termin 8. september Gorenjcu, Jesenice za njegov prvi sportni dan.

Vzamejo se na znanje pari in termini prvenstvenih juniorskih tekem v Mariboru: 1. septembra Železničar—Maribor, 8. septembra Maribor—Rapid, 15. septembra Rapid—Železničar.

Verificirajo se s pravom takojšnega nastopa za Athletike: Schuh Štefan, Schuh Ferdinand, za Trbovlje: Kuraš Rudi, ki pa se preda k. o. s takojšnim suspenzom, za Hermes: Apih Franc, Razbornik Drago, Noč Vlado, Cerovec Pavel, Danel Dragotin Lepša Jože, Habicht Rudolf, za Slavijo: Zorman Ciril, Lampe Franc, Gomolj Danilo Lapanje Stojan, za Reko: Strašek Vili, Lovšin Josip, Ravuš Milan, Ciuha Albin, Gale Viljem, Puškulin Peter, Zupanec Roman, Kogoj Vladislav, Legat Tone. S pravom nastopa 7. septembra za Svobodo, Maribor: Saksida Rado, Lešnik Josip, za Zalog: Mahkovec Anton, za Mars: Kocmur Anton, za Grafiko: Bloc Anton, Ogrin Rudolf, Sterle Maks, Gjuran Janez, za Muro: Serec Anton. S pravom nastopa 7. septembra za mednarodne, 28. novembra za prijateljske in 28. februarja 1936. za prvenstvene tekme se verificirajo za Slogo, Ljubljana: Ulaga Franc, za Rapid: Kalin Oskar.

Poziva se Jugoslavija, da sporoči eventuelne zadržke proti verifikaciji igralca Nikoliča Svetomira, ki se prijavlja za drug klub in da pošlje njegovo izkaznico z odjavo v roku treh dni. Pozivajo se klubi, da pošljejo do prihodnje seje izkaznice z odjavnicami za igralce, ki so prešli v druge klube in sicer Reka za Zuccata Remigija, Maribor za Kalina Oskarja, Primorje za Ulago Franca, Rapid za Lešnika Josipa. Grafika za Anzelc Mira.

Obvešča se Amater, da je igralec Kašman Ernest pravilno verificiran, ker je po izjavi Trbovlja nastopil zadnjikrat 26 avgusta 1934 za njegove barve.

Vzamejo se na znanje izjave igralcev Heber Herberta, da preklicuje prijavo za Rapid in da ostane še nadalje član Ptuja, izjava Sagadina Alojzija, da ostane še nadalje član Korotana, Ljubljana, izjava Kogovška Miloša da ostane še nadalje član Slavije in izjava Helerja Ivana, da ostane še nadalje član Rapida.

Vse sportne klube in organizacije zadnjič opozarjamo, da morajo vse objave za številko prihodnjega dne brezpogojno oddati uredništvu najkasneje do 11. dopoldne. Kasneje došle objave se v nobenem primeru ne bodo objavile v prihodnji številki.

Službeno iz s. o. pri LNP. Za današnjo tekmo Jadran : Ptuj ob 17. na igrišču Jadrana se delegira g. Kos.

Službeno iz sekcije zbora plav. sodnikov. Za podsavezno prvenstvo v plavanju, waterpolu in skokih, ki se vrši v soboto 7. in nedeljo 8. t. m. v kopališču SK Ilirije, se odreja tale žirija: vrhovni sodnik g. Ante Gnidovec, namestnik g. Potokar, starter Bradač, sodnika na cilju gg. Pevalek in ga. Paumgarten, sodnik na obratu g. Sever. Časomerilci gg. Potokar, Pevalek II., Mihalek, Wilfan, Fux, Binder. Vrhovni sodnik za skoke g. Kramaršič, namestnik g. Stergar, sodniki gg. Kavšek, Potokar, Paumgarten, Bradač in Antosiewicz, namestniki gg. Prezelj, Sancin in Stergar. Zapisnikar g. Kogovšek, megafonist g. Schell jun. Vsi gospodje, ki bi bili ev. zadržani, se naprošajo, da to javijo pismeno predhodno do petka 6. t. m. na kopališču Ilirije. Vsi sodniki se zberejo vsakikrat četrt ure pred pričetkom tekmovanja na plavališču.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). Za zanesljivo udeležbo na lahkoatletskem dvoboju med Oficirskim S. K. A. C. 23 in kombiniranim moštvom Ilirija — Primorje se naprošajo sodniki: Slamič, Windisch, Černe, Gorjanc, Kermavner, Polajnar, Megušar, Grünfeld, Pevalek, Cimperman, Vidic, Luin, Sancin D., Cek, ing. Baltič, Stepišnik, Keber, Gregorič, Mihel, Cerar IV., Bradač in gg. Koch, Sketelj, Stropnik, Čamernik, Raič Dušan, Sikošek, Saunig. Pričetek v soboto ob 16.30, v nedeljo ob 16. Gg. sodniki naj pridejo na igrišče vsakokrat najpozneje tri četrt ure pred tekmovanjem in prinesejo s seboj čim več merilnih ur, geom. Černe pa dva merilna traka. Blagajniško službo vršijo gg. Križ in mag. pharm. Piccoli ter Madon, bilježerja Klančnik in Brodar, vrhovni reditelj Favetti. Vsak klub ima postaviti po šest reditelјev, ki se imajo vsakokrat javiti vrhovnemu reditelju Favettiju eno uro pred pričetkom. V postavo so določeni in se imajo na igrišču javiti trenerju najpozneje tričetrt ure pred pričetkom tekmovanja z vso čisto opremo: Žorga Aleš in Fr., Skušek, Pogačnik, Srakar F. in I., Gabršek, Gašperšič, Sket, Putinja, Sodnik, Cerar Dr., Weibl, Šušteršič, Pleteršek, Malnarič, Žgur, Korče, Slamič, Grgič, Martini, Krenner, Krpan, Perpar, Štok, Marek E., Slanina, Serše, Šter, Ogrin; atleti Ilirije: Zupančič, Oroszy, Pristou, Dečman, Jeglič, Svetek, Orehek, Starman Lado, Dobovšek in Kotnik, naj se ob istem času javijo načelniku g. Polajnarju. Sobotni program: 16:30 tek 400 m, 16.40 skok v višino, 16.40 met krogle, 17.10 tek 200 m, 17.20 met diska, 17.30 tek 1500 m, 17.40 skok v daljavo, 18.00 stafeta 4 x 100 m; nedeljski program: 16.00 tek 800 m, 16.00 skok ob palici, 16.10 tek 100 m, 16.15 met kladiva, 16.30 tek 110 m preko zaprek, 16.45 met koplja, 16.50 tek 5000 m, 17.10 troskok, 17.30 balkanska stafeta 800 x 400 x 200 x 100 m. Pozivajo se gospodje Favetti, Sikošek, Putinja, mag. pharm. Piccoli, Žorga Aleš, Cerar Vlado, Czurda Hugon, Ogrin Miran, Skušek Marjan in Weibl Joža, da likvidirajo prodajo vstopnic v soboto ob 12. pri tajniku sekcije. Pozivajo se vsi klubovi odborniki in vse aktivno članstvo, zlasti lahkoatleti, da prisostvujejo sprejemu bratov Bolgarov v petek ob 20.40. Zbirališče pred kolodvorom.

Pogačarjev memorial. SK Ilirija priredi v nedeljo 8. t. m. na igriščih pod Cekinovim gradom teniški turnir za Pogačarjev memorial. Pravico sodelovanja imajo samo člani teniške sekcije Ilirije. Tekmuje se v a singlu gospodov, doublu gospodov, mixed doublu, singlu gospodov, tolažilno za one, ki izpadajo v prvem kolu discipline. Zmagovalec discipline a prejme spominsko plaketo, ostali zmagovalci pa priložnostna darila. Tekmuje se po cup best of three sistemu. Turnir prične ob 8. zjutraj ter bo trajal do zaključka. V primeru neugodnega vremena bo prireditev odgodena. Rok prijav traja do sobote 19. Prijavnina za osebo Din 5. ter jo je treba oddati na igrišču. Načelsvo apelira na članstvo, da se spominske prireditve udeleži v polne mštevilu.

Službene objave ljubljanskega hazenskega podsaveza. Dovolijo se prijateljske tekme Jadran : Ptuj 6. IX. ob 16. na igrišču Jadrana, in Gorenje : Jadran 7. IX. na Jesenicah. Gorenje in Ptuj se pozivata, da takoj prijavita obe tekmi. V razporedu jesenskih prvenstvenih tekem za ljubljansko okrožje je bil pomotoma napačno naveden mesec september. Vse tekme se odigrajo v oktobru. Navedeni dnevi ostanejo neizpremenjeni Za tekme 6. in 7. IX. so delegirani: Žitnik (rez. Doberlet) za tekmo Jadran : Ptuj 6. IX., Volčini za tekmo Jadran : Gorenje 7. IX.

ASK Primorje (nogometna sekcija) Subjoniorji naj bodo danes ob 16. na igrišču zaradi tekme z juniorji Svobode. Od 17.30 naprej strogo obvezen trening juniorske skupine. Po treningu sestanek v garderobi.

SK Svoboda. Članski sestanek bo zaradi petkovega praznika v soboto ob 19. v Delavski zbornici. Važno zaradi nedeljske prvenstvene tekme.

SK. Svoboda. Danes od 14. trening za vsa moštva. Juniorji igrajo trening tekmo s Primorjem ob 16.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

W. E. Hintz: 32

Lepa žena, kdo si?

»Vse življenje vam bom hvaležen za to!« je razburjen nadaljeval. »Lepo bodočnost vam hočem zgraditi, da vas odškodujem za to, česar se zdaj odrečete zaradi mene! Vse hočem storiti, da vas osrečim — bolj, kakor vas je znal prvi mož! Ali mi verjamete, Marion?«

Pismo — — pismo — —

Plaho plapolanje je bilo v njenih očeh, ki jih je zdaj dvignila k njemu.

»Da, Chester Lynne — verjamem vam — — vse vam verjamem!«

Za trenutek sta molče stala drug drugemu nasproti. Oči so visele v očeh in niso mogle izpustiti druge drugih. Bilo je kakor tiho priznanje — —

»Zdaj — — zdaj pojdem h Corsignacu in mu povem —« je nato izpregovoril Chester Lynne, toda Marion mu je sredi stavka segla v besedo.

»Ne — nikar tega, Chester Lynne— nocoj še ne! — Počakati morate —!«

»Počakati? Zakaj?« je vprašal nekoliko oplašen.

Počasi je zmajala z glavo. »Nikar me tako ne mučite.«

»Zakaj pa ne, Marion?« je vztrajal. »Zakaj ne bi pri tej priči vsega razčistila —?«

»Nekoliko morate še potrpeti, Chester! — Ali vam ne zadostuje, če pravim, da vas imam rada — — zelo rada?«

Tik pred seboj je videl njen obraz. Za trenutek se mu je zdelo, kakor da bi se zrcalila na njem nekakšna pobitost. A vdani smehljaj okoli rdečih, mehkih ustnic ga je premotil.

»Marion —« je poprosil s tihim, boječim glasom.

In to pot se ni več branila, ko jo je počasi privil k sebi in ji pritisnil na ustnice prvi poljub.

Brez volje mu je ležala v naročju. Ta mah je pozabila vse okoli sebe. Samo njegove vroče, drhteče ustnice je čutila in njegovo roko, ki jo je rahlo božala po laseh.

Nato jo je izpustil. Njegove oči so spet ujele njen pogled. Blažen smehljaj mu je plaval okoli ust.

»Zdaj — moram — iti — —« se je zdajci mrtvo utrgalo iz nje.

»In kdaj naj govorim s Corsignacom?«

»Jutri — —«

Nato se mu je urno izvila iz rok. Samo majhnega, hitrega prijema je bilo treba, da je vzela pismo, ko je šla mimo mize.

Chester Lynne tega ni videl. Spremil jo je do vrat, kjer jo je še enkrat stisnil k sebi.

Nato je odšla, on se je pa vrnil v sobo; stopil je k odprtemu oknu in dolgo strmel v večer.

Marion je dirjala po hodniku, kakor da bi ji bili psi za petami. Kri ji je divje utripala v sencih.

»Pardon —«

Kdo ve odkod se je bila mahoma pokazala na hodniku moška postava. Morda ni bil njegov namen, da bi ji zastopil pot — —

Marion se je zdrznila. Nehote je vzdignila roko, kakor da bi se hotela braniti.

Pismo ji je padlo na tla. Pri luči stropne svetilke se je razločno risalo na višnjevi preprogi.

»Pardon —« je ponovil mož. »Dovolite, madame!« In že se je sklonil in pobral pismo.

Morda je bilo samo naključje, da ga je za trenutek podržal z naslovom proti luči.

»Mister Chester Lynne, ‚Gigantic-Palace«', Nizza, Francija — —«

In razen tega je ta kratki trenutek zadostoval, da je spoznal rumunsko znamko v desnem gornjem kotu.

»Dajte mi pismo —!« Marion je čudno razburjena iztegnila roko.

»Prosim, madame —!«

Mož je sklopnil v gibek priklon in ji podal pismo. Nato jo je še enkrat spoštljivo pozdravil in krenil proti rešetnim vratom, za katerimi se je pravkar počasi spuščalo dvigalo.

Ko se je potem še enkrat ozrl, je Marion pravkar zavijala za bližnji vogal.

Zelo zamišljen monsieur Anatole se je potem vrnil z dvigalom v pritličje, kjer ga je v baru že nekaj časa nestrpno čakal Jeremy Jerome.

Pismo za mistra Lynnea? — — Čudno — —

27. poglavje

Hišni prospekt »Gigantic Palacea« ni zaman posebno toplo priporočal gostom ameriškega bara. Domači, a vendar elegantno opravljeni prostori s prijaznimi oknjaki in pravim črncem za mahagonasto točilnico je bil v poznih večernih urah večini gostov kaj privlačen kraj.

Mešalec Tom s svojimi belimi zobmi, ki so mu v večnem nasmehu bliskali izza širokih ustnic, je z obredarsko slovesnostjo potresel mešalnik, nato pa lokoma vlil penečo se vsebino v kozarec, ki je stal pred njim.

»Hvala« je pokimal komisar Hervier, ki je ždel zraven Jeremyja na visokem stolcu pred točilnico, med tem ko je Jeremy slabe volje srebal svoj večni whisky s sodavico. »Tudi vi bi morali pokusiti ta »Side car«! Nihče v Nizzi ga ne meša tako izvrstno kakor Tom!«

»Oh yes —« se je zadovoljno zarežal mešalec.

Jeremy Jerome je skomignil z rameni. »Če bi ne imel drugih skrbi!«

»Nu, v čem pa so vaše skrbi, spoštovani gospod kolega?« je vprašal Hervier po kratkem premoliku, ki ga je porabil za to, da je izpil svoj kozarec.

»Ne vem, ali bom zaslužil štiri tisoč dolarjev ali jih ne bom zaslužil!« je bil odgovor.

»Štiri tisoč dolarjev? — človek božji, menda se ne obotavljate?«

»Sam ne vem, kaj bi rekel!« Jeremy Jerome je moral šele pomisliti, preden se je odločil za obširnejše pojasnilo. »Pri vsej reči gre baš za našo neznanko — za dozdevno ženo gospoda de Corsignaca! Neki turj bogataš me je spustil na njeno sled in mi obljubil štiri tisoč dolarjev, ako mu sporočim, kje je! In zdaj sem jo našel — —«

»In se pomišljate?«

»Ne vem — —« je s potrtim glasom odvrnil Jeremy Jerome.

»Ne veste? — Kako to?« Zavzetost komisarja Hervierja se je večala od trenutka do trenutka. Smehljaje se je gledal detektiva, ki je počasi nesel kozarec k ustnicam. Nato se je zazdelo, kakor da bi ga bilo obšlo nenadno razsvetljenje. »Ali ste mar zaljubljeni v lepo neznanko, mister Jerome?«

Detektiv svetovnega slovesa je do las zardel. »Morda — —« je rekel, in pogled mu je sanjavo zletel k pisano poslikanemu stropu.

»In predmet vašega skritega nagnjenja vas je dal kratkomalo prijeti zaradi tatvine!« Hervier se je veselo zasmejal.

»Da — to je storila,« je žalostno priznal Jerome. »A kaj je mogla drugega, če ni hotela — —«

Abesinska vojska

Iregularne čete so jedro abesinske obrambe — Vojščaki z lastnimi mulami in konji — Žene in otroci na bojišču — Kako bo na fronti: podnevi vroče, ponoči mraz

Deževna doba v Abesiniji se začne navadno sredi junija, konča pa v septembru. V tej dobi slabega vremena so zveze med provincami v državi slabe. Pri obisku prestolnice naleti potnik na tisoč ovir. Reke prestopajo bregove, brvi so odplavljene, mostovi porušeni, prometnih sredstev, ki naj bi nadomestila te nedostatke, pa ni na razpolago. Nujne zveze so mogoče samo z mulami in kamelami, te živali pa morajo voditi le veščaki, ki dobro poznajo krajevne razmere.

Letos se je začela deževna doba že v maju, zato ni nič čudnega, če se bo končala nekoliko pred običajnim terminom, t. j. že v ranem septembru. Italija, ki je zbrala na svojih državnih mejah v Šamoliji in Eritreji 200.000 mož, si naravno prizadeva, da bi čimprej začela z vojnim pohodom. Ni dvoma, da jo pri tem vodi načelo zaključiti operacije najpozneje do naslednje deževne dobe.

Dva vojščaka iz plemena Dankalijev v Abesiniji. Moški tega plemena so specialisti za gveriljsko vojno, ki utegne postati napadalcem Abesinije zelo nadležna

Mussolinijeva vojska je ena izmed najmodernejših in tudi po številu najmočnejših evropskih armad. Če je morala italijanskih čet tako odlična, kakor njih oprema in če se bo moštvo privadilo klimatičnim razmeram v Afriki - naporov v vroči puščavi brez vode - potem ni dvoma, da bo Abesinija doživela zelo nevarno in mogočno invazijo.

Napačno bi pa bilo misliti, da drži Abesinija roke križem in da ima pripravljenih malo vojakov. Garda abesinskega cesarja šteje 15.000 mož in sestoji iz pehote, konjenice in topništva. Ta oddelek nima več kakor 100 gorskih topov in tisoč strojnic. Nima tudi ročnih granat, kajti v Abesiniji so prepričani, da je ročna granata prav tako nevarna za tistega, ki jo hoče uporabljati, kakor za tistega, ki mu je namenjena. Letal imajo Abesinci bore malo, tudi njih sanitetna služba je komaj omembe vredna. Šele pred kratkim so bili v to formacijo pozvani štirje evropski zdravniki.

Cesarjeva garda je pod poveljstvom evropskih instruktorjev, katerim načeluje neki major. Gotovo pa je, da bodo inozemske vojaške misije, če izbruhne vojna, takoj zapustile deželo. Poveljstvo nad abesinsko vojsko bo v tem primeru prevzel prav gotovo abesinski vojaški dostojanstvenik, imenuje se tudi že njegovo ime: dedjazmač (= maršal) Mangasa Ilma, cesarjev nečak.

Toda čete, na katere se črni cesar lahko zanese, niso njegova regularna vojska temveč iregularni oddelki, ki so prav za prav jedro abesinske armade. Ti oddelki se, kadar prihrumi nesreča nad domovino, spontano formirajo in so doslej vselej obvladali sovražnika. V teh iregularnih četah naletiš na moške od 15. do 60. leta.

Kljub trenutnim deževjem se bliža Abesiniji suha doba, ki bo pospešila izbruh vojnih sovražnosti z Italijo. Zaradi tega je abesinska vlada odredila rekvizicijo konj na svojem ozemlju

Od 12. leta dalje ima vsak moški v Abesiniji samo eno željo: dobiti denar, da si lahko kupi puško, naboje, sulico ali meč. Takšnih vojščakov bi utegnila Abesinija postaviti na noge kakšnih 300.000, a od teh jih bo najbrže samo kakšnih sto tisoč oboroženih za fronto. Približno polovica teh 300.000 mož pojde na bojišče z lastnimi mulami in konji. Abesinec je izvrsten jezdec, kajti od otroških let sedi v sedlu in ga je odlično vajen. Jezdeci iz provinc Gala, Valo, Arousis so na glasu. Menda pa ni treba pristavljati, da je tej vojski popolnoma neznano moderno orožje: topovi, strojnice in letala.

Od navedenih 300.000 mož jih popelje tudi kakšnih 200.000 s seboj svoje žene in otroke. Družine bodo jahale na mulah in oslih. Člani teh družin pa bodo porabni za marsikaj. Ne sme se pozabiti, da so vajeni nositi tovore na glavi in jim je prava igrača potovati s 40 do 50 kg takšne prtljage.

Abesinski vojak narodne vojske nima nobene uniforme. Oblečen je samo v srajco in hlače, za rezervo pa nosi s seboj še plašč. Rane bodo zdravniki abesinskim vojščakom izžigali z razbeljenim železom, bolezni pa bodo zatirali z zelišči. Hrana abesinskega vojščaka sestoji v glavnem iz zrnja v različnih prireditvah. Ti ljudje si znajo speči pecivo iz moke, znajo pa tudi prirediti za jed zrnje samo. Pšenico pečejo, prav tako tudi fižova zrnja. Ženske bodo torej na bojišču skrbele za kuho. Povprečni Abesinec pa je tudi vajen, da lahko zdrži v sili dan ali dva brez hrane in mu to nič ne škoduje. Poleg vsega bodo imeli Abesinci prednost, da se bodo borili na domačih tleh, kjer so jim natančno znane vse razmere, poti, gore, reke, prelazi, močvirja in jezera.

Abesinske gore segajo do 4.000 m visoko, reke sekajo vanje ostre razpoke, preko katerih je težko postaviti mostove. Cest in stez za kamele in mule v tej deželi tako rekoč ne poznajo. Evropski vojak bo naletel tukaj na mnogo ovir. Tudi v višjih legah bo imel težak položaj, kajti dnevna vročina se menjava tam z ledenomrzlimi nočmi, poleg tega pa prežita od vseh strani na človeka malarija in griža.

Za letalce ne nudi Abesinija prav nič hvaležnega področja, ker nima nikjer municijskih skladišč in industrijskih centrov in velikih javnih poslopij. Bombardirati je mogoče samo slamnate koče domačinov in veliko vprašanje je, če se to izplača. Takšne koče pa je mogoče po uničenju postaviti na prejšnje mesto v 48 urah iz lesa in mahu.

Abesinija je dvakrat tako velika kakor Francija in fronti v Eritreji in Somaliji bosta merili v dolžino tisoč km. Abesinski poglavarji plemen so že dobili navodilo, naj se pripravijo na vojno. Njim zadostuje štirinajst dni, da se pripravijo na spopad, ki jih čaka.

Cesar Haile Selasije je vrhovni poveljnik abesinske vojske in bo gotovo osobno prevzel vodstvo vseh operacij. Abesinec si namreč ne more predstavljati vojne, ki ne bi je vodil osebno vladar države. Cesarja pa bodo spremljali na bojišče duhovni in drugi dostojanstveniki. Drugi vojni maršal bo najstarejši cesarjev sin in prestolonaslednik maridazmač Asfu Vosan, ki je trenutno guverner abesinske vojske, ki jih je sedem po številu. Med njimi so večinoma takšni, ki so že zdaj na čelu posameznih provinc.

To je približno vse, kar se da povedati o današnji abesinski vojski. Proti moderno opremljeni armadi takšna vojska seveda ne more kdo ve kaj opraviti. Vprašanje pa je, kako se utegne stvar zasukati in kaj bo prav za prav odločilo kolonijalno vojno na črni celini.

Rodila je osmerčke

Porodi z več otroki — Kitajski rekord

Iz Šanghaja poročajo, da je žena nekega mehanika na južnem Kitajskem rodila osmerčke, sedem dečkov in deklico. Mati in otroci so vsi zdravi.

Če je ta vest resnična, tedaj ima Kitajska rekord, ki se z njim lahko postavi, kajti doslej ni znan noben verodostojen primer, da bi kakšna ženska rodila toliko otrok na en mah. Zadnja senzacija podobne vrste je bila tista v Kanadi, kjer je neka ženska rodila pet otrok, ki so vsi živi in se pod državnim nadzorstvom krepko razvijajo. A kaj so petorčki proti osmerčkom?

Pri nekih ženskah obstoji na vsak način »nagnjenje« do porodov z več otroki. Tako je neka Škotinja med 14 porodi 11-krat rodila dvojčke, med 44 otroki neke druge ženske je bilo 26 dvojčkov in 18 trojčkov. V Rusiji je spravila neka ženska z 21 porodi 77 otrok na svet, neka zamorka iz Alburija na Zlati obali je imela pri drugem porodu dvočke, pri tretjem četvorčke, pri šestem šestorčke. Neka druga plodovita mati je rodila 11-krat in sicer trikrat dvojčke, šestkrat trojčke in dvakrat četvorčke, skupaj torej 32 otrok. Ona sama je bila četvorček, nje mož pa dvojček.

Strokovnjaki pravijo, da veljajo za množestvene porode naslednje številke: na milijon porodov se rodijo dvojčki 12.000-krat, trojčki 140-krat, četvrčki 1-krat. Petorčki in šestorčki spadajo med zelo redke izjeme. Šestorčki so se rodili n. pr. samo 2-krat, en primer smo navedli zgoraj, drugi se je zgodil l. 1888. v nekem kraju ob Luganskem jezeru. O osmorčkih nam poročajo samo enkrat in sicer v nekem napisu iz l. 1600. v Hamelnu na Vestfalskem. Primer osmerčkov, o katerem poročajo iz Kitajske, bo ostal bržkone za dolga stoletja osamljen.

„Karneval barv“

Barvni film v Rusiji

V Rusiji pričakujejo z napetostjo prvih barvnih filmov, ki jih je izdelala domača filmska tovarna »Mežrabpomfilm« pod vodstvom znanega režiserja Ekka. V kratkem bodo predvajali v kinematografih film »Karneval barv«, ki je nekakšna sinteza teh poskusov.

Najprvo bodo predvajali negibne slike znane slike in skulpture v naravnih barvah, potem prave filmske prizore, predvsem majniško proslavo na moskovskem Rdečem trgu, ki je dala z bleščečimi barvami zastav, modrih in oranžnih trikojev telovadcev in pestrih uniform vojakov dovolj snovi za takšne vrste. Neka filmska reportaža iz Gruzije prikazuje peneče se sinje morje, dozorevanje rumenih sadežev subtropskih sadnih dreves, padajoče jesensko listje, bele ovčice na zelenih travnikih in slične prizore. Ekk pripravlja ta čas tudi prvi ruski historični barvni film.

Položaj v Addis Abebi

Te dni odrine iz abesinske prestolnice več tisoč moderno oboroženih vojakov na mejo. Sledili jim bodo še večji oddelki. Tem četam poveljuje dedjasmač Hapto Mihael, ki bo prevzel poveljstvo nad Ualualom. Vojaki telesne straže abesinskega cesarja pa se branijo odriniti na mejo brez vladarja, zato so jim obljubili, da bo prišel cesar takoj za njimi.

Abesinska vlada je zaplenila premoženje odličnejših Abesincev, ki so pobegnili iz države. Prebivalstvo neprestano opozarjajo, naj ne beži. Guverner province Uregi prime vsakogar, ki ga zasači na begu, število beguncev pa je zelo majhno.

Električne palice za živino

V Magdeburgu je župan izdal odredbo, po kateri v mestni klavnici v bodoče ne bodo smeli več priganjati živino z navadnimi palicami, temveč s palicami, ki oddajajo ob dotiku šibke električne udarce. Kdor se tej odredbi ne bo pokoril, izgubi pravico do uporabe mestne klavnice, razen tega pa bo imel opravka še s policijo.

Črnci na Angleškem

Angleška Južna železnica ne izdaja črncem posebnih vozovnic, ki omogočajo vožnjo do Orpingtona in obisk v tamošnjem kopališču. Bržkone se boji, da bi od črncev postala voda črna...

Francoski manevri v Champagni

General Pretelat, ki vodi sedanje vojaške vaje v Champagni, največje, kar so jih priredili v Franciji po svetovni vojni

Samo še povelja za naskok čakajo

Italijanski bersaljeri v eritrejskih gorah

Umetna oživitev

Čudežni stroj avtojektor — Početna in dokončna faza smrti

Na kongresu fiziologov, ki se vrši ta čas v Moskvi, je sloviti ruski biolog prof. Brjuhonenko predvajal zbranim učenjakom svojo senzacionelno metodo za oživljanje mrtvih organizmov.

Prof. Brjuhonenko je izumil pripravo, tako zvani avtojektor, ki sestoji iz črpalk in priprav, ki omogočajo kri obdržati na določeni temperaturi in pod določenim pritiskom. Pri demonstraciji je narkotiziral nekega psa in mu izčrpal vso kri. Utrip, dih, refleksi in vsi življenjski znaki so prenehali, pes je bil sigurno mrtev. V tem stanju je ostal deset minut, nakar je raziskovalec vključil avtojektor, ki je kri ponovno spravil živali v žile. Po petih minutah ji je začelo srce rahlo utripati, potem je začel pes polagoma dihati, zenica je reagirala ponovno na svetlobo in končno je bil pes živ kakor prej, pred svojo smrtjo.

K poskusu, ki je napravil na navzoče velik vtis, je ruski učenjak izvajal, da je treba pri smrti razlikovati dve fazi, početno in dokončno. Dokončna se prične v trenutku, ko se začne organizem razkrajati. Dokler se ne začne ta razkroj, je mogoče mrtvi organizem obuditi. Do dokončne smrti poteče, kakor je dognal z neštevilnimi poskusi, 35 do 40 minut. Ves ta čas je mogoče mrtve organizme umetno oživiti.

Kdo je Rickett?

Londonski listi razpravljajo o skrivnostnem mistru Rickettu, ki je spravil Abesinijo tako spretno pod kapo angleško-ameriškega konsorcija. Pišejo, da je Rickett zvit in debelušen Anglež, ki se silno zanima ne le za petrolejske vrelce, ampak tudi za rože, konje in postrvi. Po eni verziji je Rickett star 40, po drugi pa 47 let. Je tudi oženjen in je prepotoval ves svet. Zdrav ali bolan, potuje Rickett v petek in svetek in je doma v Londonu prav tako kakor v Mali Aziji ali Mandžuriji. Že nad 25 let se bavi s petrolejskimi kupčijami, ki mu silno nesejo in ki jih baje še ne bo konca.

Zdravje belgijskega kralja

Kakor poročajo iz Bruslja, je zdravstveno stanje belgijskega kralja Leopolda navzlic udarcu, ki mu ga je prizadejala smrt kraljice Astride, prav povoljno. Rane na obrazu in na desni roki se naglo celijo in tudi šesto rebro, ki si ga je kralj zlomil pri padcu iz avtomobila, ne povzroča nobenih komplikacij. O tej poškodbi so doslej vsa poročila previdno molčala.

Ostrejši režim na čsl. srednjih šolah

Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri naj se vsak obiskovalec srednje šole v prvih razredih, če dobi nezadostno oceno iz kakšnega glavnega predmeta izključi od nadaljnjega obiska. Pri tem je vse eno, da-li je prejel takšno oceno zavoljo nenadarjenosti ali zavoljo nemarnosti. Kot glavni predmeti se smatrajo učni jezik, kakšen tuj jezik, zgodovina, zemljepis, matematika in naravoslovje.

Smrtna nesreča žene ameriškega ministra

Ena in šestdesetletna žena ameriškega notranjega ministra Harolda Ikesa se je smrtno ponesrečila na avtomobilski vožnji. Obiskala je neko indijansko naselbino. Ko se je vračala, je zavozil njen avto v neko iz nasprotne strani prihajajoče vozilo. Ikesova si je razbila lobanjo in je bila na mestu mrtva. Neki diplomati, ki so spremljali ministrovo soprogo na vožnji, so bili precej nevarno ranjeni.

Pot v Laeken, grobnico belgijskih vladarjev

Belgijski kralj Leopold III. stopa v generalski uniformi kot prvi peš za sprevodom svoje tragično umrle soproge, kraljice Astride. Za njim gresta njegov brat, princ Karel, grof Flanderski, in brat pokojnice švedski princ Edvard

ANEKDOTA

Ludovik XIV. je pokazal pesniku in kritiku Boileauju nekoč nekoliko pesmi. Boileau je meni, da so zelo slabe. Nato kralj: »J a z sem jih napisal!« »Potem je stvar v redu,« je odvrnil Boileau, »kralj je edina oseba, ki ji je dovoljeno pisati verze brez vsake vrednosti.«

Anekdota

VSAK DAN ENA

»Veš, moja žena postane vedno historična, kadar pridem pozno domov.«

»Hotel si pač reči: histerična?«

»Ne, ne, historična je pravilno, kajti takrat mi začne vedno očitati moje preteklo življenje«. (»Politiken«)

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Praktikantinjo

za drogerijo, lepe zunanjosti, po možnosti z maturo trg. akademije ali gimnazije, najmanje pa trgovske šole, takoj sprejmem. Ponudbe pod »Drogistinja« na ogl. odd. Jutra. 20028-1

Pianista (inje)

za nedelje in praznike, iščem v tercet. Kalč, Krakovski nasip 18/I. 20038-1

Kuharico

samostojno, do 30 let staro, išče fina hiša. Nastop 15. septembra. Ponudbe poslati na go. dr. H. Kuntarič, Crikvenica. 19895-1

Perfektno kuharico

sprejmem s 15. septembrom v vilo v Sloveniji. Ponudbe pod »Poštena kuharica« na ogl. odd. Jutra. 19966-1

Brivski pomočnik

ispomagač za sobote, dobi takoj službo pri »Rapidu«, Sv. Petra cesta 25. 19996-1

Kovača

izvežbanega za težke vozove in s podkovsko šolo, sprejmem. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Kovač«. 20004-1

Žensko za vse

z nekaj denarja, sprejme vdovec. Ponudbe pod »Gospodinja« na ogl. oddelek Jutra. 20045-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Gospodična

gre k gdč. učiteljici za gospodinjo, za majhno plačo. Vajena vsega, tudi šivanja. Cenj. ponudbe prosim pod šifro »Poštena in vestna« na ogl. odd. Jutra. 19991-2

Gospodična

želi menjati službo v upravo kakšnega hotela, kuhinjsko ali kavarniško blaagajničarko kam v Ljubljano ali kje na Gorenjskem, s 1. novembrom ali kasneje. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod šifro »Praksa«. 19990-2

Absolventinja

trgov. šole, z 2½ letno prakso, želi primerne zaposlitve. Lahko tudi kot blagajničarka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za september 1935«. 19744-2

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekle

31 let staro, ki se je učila kuhati, išče službe kot začetnica v kr. hišo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20010-44

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nemščino in francoščino

od osnovnih začetkov do popolnega obvladanja, poučuje strokovna učiteljica jezikov z večletno uspešno privatno prakso. Beethovnova ulica 15 visoko pritličje, v sredi. 20035-4

Angleščino

v izgovarjavi, z mednarodno fonetično pisavo, poučuje diplomiran učitelj, posamezno in v skupinah. Pojasnila daje šolski sluga, Državna trgovska akademija. 19857-4

Klavir

poučuje gospa po zmerni ceni. Dovoli vaje istotam. Streliška ulica 22/I. 10. 19976-4

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zopet smo cenejši

I. sportni suknjiči 95 Din, trench-coath-i 420 Din. Specijalna izbira pump. modne hlače, perila itd. Presker, Sv. Petra c. 14. 31-6

Kmečko platno

zopet izdelujemo v najboljši kakovosti iz domače preje in to v širinah 75 cm in 140 cm. Platno je prvovrstno, a zaračunamo ga po najnižji ceni. Prva medjimurska tkalnica d. d. Čakovec. 19982-6

Pridelki

Kislo zelje

novo, prvovrstno, po brezkonkurenčnih cenah, vsake množino dobavlja Homan, Sv. Petra c. 81. Telefon 35-39. 226-33

Kupim

Mrve

za krave in konje, kupimo večjo količino. Ponudbe z vzorcem osebno v upravi umobolnice na Studencu. 19905-7

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto

petsedežno limuzino, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20027-10

Indian s prikolico

eleganten, 600 ccm, skoro nov, izvrsten za ture, ekonomičen, poceni prodam. Weifova 10. 20021-10

DKW Meisterklasse

cabrio, originalna karoserija, vožen 3000 km, po znižani ceni proda Žirovnik, Ljubljana, Tavčarjeva 6. 20003-10

Steyer avtomobilisti pozor!

Za Steyer avtomobile starejših modelov, do tipa XX imamo na skladišču razne sestavne dele, katere zelo ugodno, pod ceno, razprodajamo. — Jugoslovenska Steyer tvornica, Zagreb, Mažuranićev trg 5. 20002-10

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

KOLESA

zelo poceni pri

S. Rebolj & Drug

Gosposvetska 18. 238-11

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Staro obleko, čevlje

perilo itd. kupujem. Pišite dopisnico, pridem pogledat na dom. Mara Andlovic, Gallusovo nabrežje 27. 19933-13

Za 10—12 letno deklico

prodam dobro ohranjene oblekce. Gajeva 8/V, desno. 20026-13

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 krojaška šivalna stroja

ter elektromotor 1 KS, ugodno prodam. Šušteršič, Frankopanska 21. 19969-29

Pisalni stroj

Remington, še nov, poceni prodam. Naslov vseh poslovalnicah Jutra. 19926-29

Lokomobil kotel

40 m² kurilne ploskve, 8 atm. in lokomobilo 120 KS, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19974-29

Šivalni stroj

z okroglim čolničkom, rabljen, prodam. Ogleda se ga lahko pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 20025-29

Underwood. portable

tovarniško nov, za polovično ceno, nujno prodam. Wolfova 10, prodajalna sadja. 20022-29

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pianine in harmonije

dobite najceneje: Gosposvetska cesta 12, dvorišče. Sprejemajo se tudi popravila, uglaševanje. 20005-26

Sadje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jabolka za mošt

poceni prodam. Dobrava 11 pri Črnučah. 20011-34

Slive

2 vagona, oddam tudi v manjših količinah. Istotako jabolka za prešanje. Vprašati v ogl. odd. Jutra pod »Prima«. 20006-34

Živali

Pave

bele v okras za dvorišče in pisane, več letnikov, prodaja Bac, Mureka Sobota. 19938-27

Foxterierji

mladi, z rodovnikom, naprodaj. Velesejem: Društvo živalica, rdeča ograjica. 20029-27

Pes jazbečar

s kočevske znamko, se je izgubil na velesejmu. Oddati v pivovarni Union. 20040-27

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

prodaste ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidne poslovanje! Priložite znamko!

Rudolf Zore,

Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10. 2?8-16

Zagrebško trgov. podjetje

socijalnega značaja in specijalne vrste, izvrstno idoče, prvovrstno uvedeno v vsej državi, posebno mnogo posluje s Slovenijo, naprodaj zaradi starosti lastnika za 150.000 Din, eventuelno vzamem družabnika s 100.000 Din, veščega slovenske korespondence (je tudi lahko inteligentna dama Slovenka). Dokazan letni zaslužek najmanj 200.000 Din. Prodaja in daje informacije: Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144, pritličje, levo. 19897-16

Posojila

na hranilne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. 19803-16

Knjižici

Mestne hranilnice ljubljanske do Din 200.000 in Din 40.000 kupimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Polno«. 20036-16

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice ljubljanske, kupim za znesek Din 6000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mestna Din 6000«. 19975-16

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice celjske do Din 100.000 kupim in plačam takoj v gotovini. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »Gotovina mestna«. 19945-16

Knjižico

Hranilnice in posojilnice St. Jurij ob juž. žel. okrog 20.000 Din, kupim za takojšnjo gotovino. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 20001-16

»Kapital«

Z vlogo 50—80.000 Din želi trgovec sodelovanja ali zaupnega mesta pri zdravem, rentabilnem podjetju. Ponudbe pod »Vknjižba 202« na ogl. odd. Jutra. 20009-16

Prodam knjižice:

Mestna, Kamnik 4.000, Mestna Ormož 3.000, Mestna Kočevje 4.000, Mestna Novo mesto 1.600, Ljudska Brežice 20.000, Posojilnica Križevci 10.000, Kmetska Sv. Bolfenk 5.000, Hran. in pos. Dravograd 7.000 in 30.000, Hranilnica kmečkih občin Ljubljana 100.000, Mestna ljubljanska 100.000, Hranilnica in pos. Borovnica 13.000, Hran. in pos. zavod Ljubljana 50.000, Kmetska posojilnica Murska Sobota 24.000. Pojasnila daje GRAŠEK JOŽE, (zastopnik tt. »Financier«) Ljubljana, Gledališka 4. — Telefon 33-04. 19999-16

Gotovino

v vsaki višini proti prvovrstni vknjižbi na zelo rentabilno hišo v Ljubljani, iščem in plačam visoke obresti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varnost«. 20047-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal

sredi mesta išče situiran frizer, ki točno plačuje. Posredovanje nagradim. Frizer »Rapid«, Šentpeterska 25. 19876-19

Trafiko

na najboljšem položaju v Zagrebu, posebno elegantno urejeno, s prometom tobaka, kolkov, menic, poštnih znamk, letne za več miljonov, obenem zelo velika prodaja razglednic, predam. V trafiki je Nationalregister in Wertheim blagajna ter garsonsko stanovanje. Potrebne 200 do 250.000. Lepa in dosedna eksistenca. Prodaja: Omega, Zagreb, Jelačičev trg 15. 19910-19

Veliko skladišče

oddam v centrumu mesta. Vprašati Tyrševa c. 23. 20014-19

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno na račun

vzame natakarica. Položi tudi kavcijo. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Solidna«. 20033-17

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vila in dve parceli

po ca 800 m² pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. Vprašati Cesta na Rožnik 13. 20015-20

Hiše in vile

trgovske in stanovanjske, imama na prodaj po zelo ugodnih pogojih, deloma za knjižice, ki se obrestujejo 8%. V mestu in na periferiji ter vse druge nepremičnine. Pojasnila: Jančar, Sv. Petra 27. 20030-20

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje

oddam s 1. oktobrom. Poizve se Rimska cesta, Vidmar. 19830-21

Stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo oddam takoj. Poizve se: Benkovič, Vel. Stradon 5. 19840-21

Stanovanje

2 sobno, mansardno, s pritiklinami, takoj oddam. Poizve se v trgovini Jager, Dvorni trg 1. 19968-21

Stanovanje

eno ali trisobno, z vsemi pritiklinami in teraso, poceni oddam. Podjunska 13. 20000-21

Trisobno stanovanje

oddam na Domobranski cesti s 1. novembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20013-21

Enosob. stanovanje

oddam s 1. oktobrom dvema osebama, Žabjak 10. 20020-21

Enosob. stanovanje

s pritiklinami, oddam. Zg. Šiška 244, poleg Gasilnega doma. 20024-21

Dvosob. stanovanje

oddam takoj. Poceni. Pod Ježami 19, Udmat. 19993-21

Dvosob. stanovanje

oddam. Glince cesta X/III, ob Gradaščici. 19983-21

Petsobno stanovanje

komfortno, ugodno oddam v vili na Vrtači. Tobačna ulica 14. 19979-21

Dvosob. stanovanje

s parketom, oddam mirni stranki. Mala čolnarska 7. 19971-21

Stanovanje

sobe in kuhinje s pritiklinami oddam s 1. oktobrom. Rožna dolina, cesta IV. 30. 20046-21

Stanovanja iščejo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

sobe in kuhinje iščem za 15. september, po možnosti blizu »Narodne tiskarne«. Ponudbe pod »Dobro plačam« na ogl. odd. Jutra. 19856-21a

5—6 sobno stanovanje

iščem v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 20016-21a

Dijaške sobe

Dve dijakinji

ali dijaka in dijakinjo sprejmem v popolno oskrbo, zraven gimnazije na Poljanski cesti. Nadzoretvo strogo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19901-22

Dva dijaka (-inji)

sprejmem na stanovanje in vso oskrbo. Dobra - tečna hrana in dobro nadzorstvo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19125-22

Dijaka

sprejmem na stanovanje. Cerkvena 19, Trnovo. 19967-22

Dva dijaka

sprejmem na stanovanje in dobro domačo hrano. Soba zračna, v lastni vili. Brezplačna pomoč pri učenju, na željo nemška konverzacija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19960-22

Dijaka (inje)

sprejmem v dobro oskrbo. Maribor, Krčevina, Prapotnikova ulica 3, zraven šole. 20032-22

2 dijakinji

iz boljših rodbin, sprejmem k visokošolki v vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20019-22

Dijaka

sprejmem, z vso oskrbo ali brez hrane. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20012-22

2—3 dijake (inje)

mlajše, sprejmem po ugodni ceni v popolno oskrbo. Strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Nemška konverzacija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20039-22

Dijakinji

sprejmem za zmerno ceno v dobro oskrbo. Klavir in kopalnica na razpolago. Bleiweisova 3/I, levo. 20031-22

Dijaka

srednješolca, sprejme učiteljska družina v zelo dobro oskrbo v neposredni bližini realke in obrtne šole. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20037-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo sobo

v centru, z uporabo klavirja, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19973-23

Sobo

s posebnim vhodom, s souporabo kopalnice, oddam. Poizve se v trgovini Sedlar, Linhartova ulica 4, poleg avtobusna zveza. 19849-23

Opremljeno sobo

lepo in kabinet, center, tik opere in Tivolija s posebnim vhodom, oddam stalnim gospodom. Knaflijeva 12/2. 19192-23

Gospodično

sprejmem na stanovanje in hrano (tudi dijakinjo višješolko). Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19985-23

Lepo sobo

oddam, prazno ali opremljeno. Streliška 22/I. 10. 19977-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, z razgledom na Aleksandrovo cesto, oddam boljši gospej ali gospodični. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19908-23

Opremljeno sobo

lepo, čisto, s posebnim vhodom, elektriko, event. s klavirjem, oddam takoj solidnemu gospodu. Tabor, 5/I, desno. 20042-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Ljubljančanko ali Gorenjko

želi spoznati boljši gospod. Neanonimne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Brez predsodkov«. 19984-24

2. IX. 1928. — 35.

Si bolan — trpiš? Umiri se —! Prepusti usodi »Gordijski vozel«! Jaz vztrajam — verujem! 19854-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Za hčerko

svojega prijatelja iščem izobraženega, do 45 let starega ženina v dobri poziciji. Neanonimne dopise pod »Dota primerna« na ogl. odd. Jutra. 19995-25

Oficir

išče dekle, 22 do 26 let staro, zdravo, lepo, značajno, popolnoma neomadeževano preteklosti, ki odgovarja uredbi o ženitvi oficirjev. Obširne ponudbe s fotografijo naj se pošljejo na ogl. odd. Jutra pod »Ljubav«. 20007-25

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjava

Razžalil sem dne 12/VI. 1935 gdč. Lužnic Marijo, natakarico v Meži, kar obžalujem in žaljivke preklicujem. Weržun Ivan. 19970-31

Opozorilo

Podpisani svarim vsakogar, ki bi govoril kaj žaljivega ali nečastnega o meni in gospodični Štrah Antoniji iz Zaloga 51, da ga bom sodno preganjal. Pirjevec Stanko, prometnik, Ljubljana, Glavni kolodvor. 19994-1

V oglasnem oddelku »Jutra«

dvignite sledeča pisma: Agilen, Brez otrok, Bodočnost, Begunščica, Brežice, Bele rožice, Dobra moč, Dobra vzgojiteljica, Dober in stalen zaslužek, Delaven, Dva, Dijakinji, Dobro ohranjen, Družabnik, Gotovina, Gospodična, Hiša z vrtom, Hamerleska 16, Iskren prijatelj, Izvrsten - gotovina, Konzervatoristka, Kjerkoli, Kompenziran - 100%, Ljubljana, Lelca, Mirna, Mirno 888, Mlada, Motor, Mir, Mala, Natakarica, Nebotičnik, Nemško, Nastop takoj, Oktober, Oficir, Odgovor, Poštenost - čistost, Poznanstvo sa plesa, Premetna, Plačilni, Prikupljiva, Resno, Resnost, Reden plačnik, Rezervar, Stalna služba, Stalen gospod, Samsko, Sreča ali nesreča, Stalno, Stara firma, Tudi invalid, Takoj razpoložljivo, Tajna izpremba, Trajnost, Takoj rabim, Ugodno, Vdova 34, Vloga 100, Vljudna, Vzgojiteljica, Večer 14, Vestna, Zdrava, Zdrava moč, Zmožna natakarica, 13.000, 45, 48, 50.000, 23, 400, 14.000, 102.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri

I. POGAČNIK

Boharičeva ul. št. 5

Prekrasne kodre

dobite čez noč brez železa za onduliranje z litionom »ISOLDE« in kodralkama »FEMINA«. Uspeh, trajnost in neškodljivost zajamčena. Isolde Din 25.—, kodralka Din 8.—. ZA RAST LAS in proti prhljaju je nenadkriljiv BALSAM Din 35.— Originale SCHRÖDER-SCHENKE razpošilja parfumerija »OMNIA«, oddelek 1-5, Zagreb, Gundulićeva 8-I. Poštnina pri predplačilu Din 7.—, pri povzetju Din 14.—.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog!

ZA ŠOLO

imamo veliko izbiro šolskih torbic, nahrbtnikov, aktovk, map, peresnic in drugih šolskih potrebščin. Dalje čevlje, hišne čevlje in obleke po izredno nizkih cenah.

ANT. KRISPER — LJUBLJANA

DIJAŠKIM STARŠEM

Šola »Hajduković«, Kajmakčalanska ul. 58, Beograd VII, tel. 20-752 pripravlja:

1. Učence-ke, ki so padli pri sprejemnem izpitu, za sprejemni izpit v prvi razred gimnazije.
2. Učence-ke, ki so izgubili pravico za redno šolanje, kakor tudi one, ki bi hoteli v enem letu končati dva ali več razredov gimnazije.
3. Učence-ke, ki žele iz raznih strokovnih šol prestopiti v gimnazijo, kakor tudi one, ki imajo razne dopolnilne izpite.
4. Redne učence-ke pripravlja iz vseh predmetov.

Zavod obstoja več kakor 40 let; v njem poučujejo samo strokovni in vestni profesorji. Dolgoletno vestno delo mu je najboljše priporočilo.

Šola ima HIGIJENSKO UREJEN INTERNAT s popolnim komfortom. Zgradba penzionata je sezidana letos v najbolj zdravem kraju mesta po modernih zahtevah in je kot taka edina v Beogradu.

Roditelji, v vašem interesu je, da prej nego poverite svojega otroka komu drugemu, pregledate naš internat.

Pogoji so zelo ugodni. Siromašnim velik popust. Zahtevajte prospekte.

Obiščite na ljubljanskem velesejmu razstavo slovitih trajno gorečih peči na les

„ZEPHIR"

Proizvod tovarne peči

„ZEPHIR" A. D., SUBOTICA

Samoprodaja za Ljubljano in okolico: VENCESLAV BREZNIK, LJUBLJANA. Mimo tega bogata izbera drugih proizvodov iste tovarne: »ELITE« in »EVA« štedilniki, »HEROS« trajno goreče peči itd.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN PROSPEKT.

Za časa velesejma obiščite paviljon

„GRAJSKA KLET"

na veseličnem prostoru, kjer boste postreženi s priznano najboljšim dolenjskim cvičkom in finim štajerskim sortiranim vinom. Ob vsakem času na razpolago vsakovrstna gorka in mrzla jedila.

SPECIALITETA: VSAK DAN SVEŽE DOMAČE KRVAVICE IN PEČENICE S KISLIM ZELJEM!

Prepričajte se!

Priporoča se restavracija

T. HUČ

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon štev. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIŽANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

ZNIŽANE CENE

dvokoles, otroških igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovška cesta štev. 4

Ksilolitni tlak

za kuhinje, kopalnice, lokale, tovarne itd je edino primeren, sodoben in poceni. Izvršuje ga

„MATERIAL" LJUBLJANA Tyrševa 36/a

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

A zdaj se je stric obrnil k Miciki. »Čuj, dekletce«, je rekel, »če je gospod redar tako prijazen, da me izpusti, in če nehaš razgrajati, ti precej dobim novo službo! Kaj meniš?« — »Naj bo v božjem imenu!« je dejala Micika. »Samo pazite, nikar me ne imejte za norca; grdo bi se spekli!«

JAVNA ZAHVALA

Podpisani Erik Gismann sem utrpel veliko škodo po požaru, ki je nastal dne 29. avgusta t. l. na mojem posloju, ki je bilo last bivše tvrdke

„ZDRUŽENE TOVARNE ČEVLJEV MALLI & DEMBERGER"

V TRŽIČU.

OBČA ZAVAROVALNA D. D. „SAVA",

pri kateri sem zavarovan, je došla takoj po prijavi škode na kraj požara in postopala pri že danes izvršeni določitvi škode zelo obzirno in kulantno, radi česar smatram za svojo dolžnost, da izrekam ugledni domači zavarovalnici svoje popolno priznanje in zahvalo.

Obenem se zahvaljujem vsem GASILNIM DRUŠTVOM, ki so prihitela na pomoč od blizu in daleč ter s svojim požrtvovalnim in neumornim delom dosegla, da je ostal požar lokaliziran in s tem preprečila še večjo škodo, ki bi gotovo zadela tudi sosede.

V Tržiču, dne 4. septembra 1935.

Erik Gismann

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. — Vsi v Ljubljani.